

Guvernul Republicii Moldova
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
I.P. Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală

RAPORT DE PROGRES SEMESTRIAL nr. 3

al Proiectului „Securitatea Aprovizionării cu Apă și Sanitație în Moldova”

Perioada de raportare:
01 Iulie – 31 Decembrie 2023

elaborat de Unitatea de Implementare a Proiectului

13 Februarie 2024
Chișinău, Republica Moldova

ACRONIME ȘI ABREVIERI:

AAS	Alimentare cu Apă și Sanitație
AAC	Alimentare cu Apă și Canalizare
ADA	Agenția de Dezvoltare a Austriei
ADR	Agenție de Dezvoltare Regională
AID	Asociația Internațională de Dezvoltare
AIP	Acord de Implementare al Proiectului
AMAC	Asociația ”Moldova Apă-Canal”
AN	Apă nefacturată (NRW)
ANRE	Agenția Națională de Reglementare în Energetică
APL	Administrație Publică Locală
ASA	Anunț specific de Achiziție
ASI	Apă, Sanitație și Igienă
ASP	Acord de Suport pentru Implementarea Proiectului
AT	Asistență Tehnică
BM	Banca Mondială
CBGC	Cercetarea Bugetelor Gospodăriilor Casnice
CBTM	Cadrul Bugetar pe Termen Mediu
CEI	Cerere de Exprimare a Interesului
CICU	Componenta de Intervenție în Cazuri de Urgență
CLAS	Comitete Locale de Apă și Sanitație
CMMS	Cadrul de Management de Mediu și Social
DC	Deviz de Cheltuieli
DEP	Documentul de Evaluare al Proiectului
DTP	Documentația Tehnică a Proiectului de Execuție
EI	Exprimare a Interesului
EIM	Evaluarea Impactului de Mediu
EIMS	Evaluarea Impactului de Mediu și Social
EIP	Entitate de Implementare a Proiectului
FPI	Finanțarea Proiectelor de Investiții
FFDCEAC	Fondul Fiduciar pentru Dezvoltarea Capacităților pentru Europa și Asia Centrală
GCP	Grupul de Coordonare al Proiectului
GRM	Guvernul Republicii Moldova
HG	Hotărâre de Guvern
IP	Indicatori de Performanță
M&E	Monitorizare și Evaluare
MEC	Ministerul Educației și Cercetării
MF	Management Financiar
MIDR	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

MM	Ministerul Mediului
MOP	Manualul Operațional al Proiectului
MS	Mediu și Social
MSR	Mecanismul de Soluționare al Reclamațiilor
MSRM	Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
NCM	Normativ de Construcție Moldovenesc
ODP	Obiectivul de Dezvoltare al Proiectului
ONDRL	Instituția Publică Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală
PCM	Programul Comun de Monitorizare
PIP	Plan de Îmbunătățire al Performanței
PIS	Planul de implicare al stakeholder-ilor (părților interesate)
PMMS	Planul de Management de Mediu și Social
PNDSAAS	Planul Național de Dezvoltare al Sectorului de Alimentare cu Apă și Sanitație
PSAASM	Proiectul „Securitatea Aprovizionării cu Apă și Sanitație în Moldova”
PSP	Planul de Stramutare Prescurtat
RU	Resurse Umane
SA	Societate pe acțiuni
SAA	Sistem de alimentare cu apă
SBG	Sondajul Bugetelor Gospodăriilor
SEAU	Stație de Epurare a Apelor Uzate
SAASM	Securitatea Aprovizionării cu Apă și Sanitație în Moldova
SIM	Sistemul Informațional de Management
SMS	Standarde de Mediu și Sociale
TR	Termeni de Referință
TVA	Taxa pe Valoare Adăugată
UAM	Unitate de Asistență Medicală
UIP	Unitate de Implementare a Proiectului
UTA	Unitate Teritorial Autonomă
UTM	Universitatea Tehnică a Moldovei

Raport:	Raport de Progres Semestrial nr. 3
Data depunerii:	13 februarie 2024
Pregătit de	Dorin ANDROS – Manager de Proiect UIP PSAASM
Verificat de:	Smita MISRA –Task Team Leader, Specialist principal Apă și Sanitație
Data aprobării:	26 februarie 2024

Conținut:

REZUMAT	6
0.INTRODUCERE.....	8
a. Contextul sectorului de alimentare cu apă și sanitație	9
b. Descrierea și contextul proiectului.....	11
c. Aranjamente instituționale și de implementare	15
1. PROGRESUL ÎN REALIZAREA OBIECTIVELOR PROIECTULUI.....	18
1.1. COMPONENTA 1. CREȘTEREA ACCESULUI LA SERVICII DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI SANITAȚIE, GESTIONATE ÎN CONDIȚII DE SIGURANȚĂ, ÎN ZONELE RURALE ȘI ORAȘELE SELECTATE.....	18
1.1.1 Subcomponenta 1.1 Extinderea accesului și îmbunătățirea calității serviciilor de AAS	18
1.1.2 Subcomponenta 1.2 Îmbunătățirea instalațiilor ASI/ WASH în unitățile de asistență medicală și instituții de învățământ selectate.....	42
1.2. Componenta 2. Consolidarea capacităților instituționale la nivel național și local de furnizare a serviciilor AAS	46
1.2.1 Subcomponenta 2.1 Construirea capacităților instituționale naționale pentru AAS	46
1.2.2 Subcomponenta 2.2: Îmbunătățirea performanței furnizorilor de servicii AAC.....	54
2. ACTIVITĂȚI CHEIE ALE PERIOADEI DE RAPORTARE.....	55
2.1. COMPONENTA 1. CREȘTEREA ACCESULUI LA SERVICII DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI SANITAȚIE, GESTIONATE ÎN CONDIȚII DE SIGURANȚĂ, ÎN ZONELE RURALE ȘI ORAȘELE SELECTATE	55
2.1.1. Subcomponenta 1.1 Extinderea accesului și îmbunătățirea calității serviciilor de AAS	55
2.1.2. Subcomponenta 1.2 Îmbunătățirea instalațiilor ASI/ WASH în unitățile de asistență medicală și instituții de învățământ selectate.....	67
2.2. Componenta 2. Consolidarea capacităților instituționale la nivel național și local de furnizare a serviciilor AAS	70
2.2.1. Subcomponenta 2.1 Construirea capacităților instituționale naționale pentru AAS	70
2.2.2 Subcomponenta 2.2: Îmbunătățirea performanței furnizorilor de servicii AAC.....	76
3. COMPONENTA 3. MANAGEMENTUL ȘI COORDONAREA PROIECTULUI	77
3.1. MISIUNEA BĂNCII MONDIALE DE SUPPORT A IMPLEMENTĂRII DESFĂȘURATĂ ÎN MOLDOVA	77
3.2. Activitățile Grupului de Coordonare al Proiectului.....	77
3.3. Activitățile Unității de Implementare a Proiectului	78
3.3.1. Personalul Unității de Implementare a Proiectului	78
3.3.2. Management financiar	79
3.3.3. Activități de achiziții	81
3.3.4. Activitățile de mediu	86
3.3.5. Activități sociale, de implicare a cetățenilor și de gen.....	88
3.3.6. Comunicarea și vizibilitatea Proiectului.....	91
3.3.7. Activități de raportare, monitorizare și evaluare.....	93
3.4. Provocări și riscuri pentru implementarea proiectului.....	98
4. COMPONENTA 4. COMPONENTA PRIVIND INTERVENȚIA ÎN CAZURI DE URGENȚĂ.....	99
5. RAPORTARE PE BAZA LISTEI ACTIVITĂȚILOR PLANIFICATE PENTRU 2023....	100
ANEXE.....	105

Lista de tabele, figuri și anexe

Tabelul 1. Datele de prezentare și aprobare a rapoartelor semestriale ale PSAASM	8
Tabelul 2. Date generale privind localitățile beneficiare din subproiectul Cahul si Vulcănești	20
Tabelul 3. Date generale referitor la conectările la sistemul de alimentare cu apă în localitățile din subproiectul Cahul - Vulcănești	20
Tabelul 4. Componentele infrastructurii de alimentare cu apă care sunt planificate pentru subproiect.....	21
Tabelul 5. Date referitor la crearea CLAS-urilor și instruirea efectuată pentru subproiectul Cahul-Vulcănești	24
Tabelul 6. Date generale privind localitățile beneficiare din clusterul Prut, raionul Rîșcani.....	25
Tabelul 7. Date generale privind bransamentele la sistemul de alimentare cu apă în localitățile din clusterul Prut, raionul Rîșcani	25
Tabelul 8. Componentele infrastructurii de alimentare cu apă care sunt planificate pentru subproiect.....	27
Tabelul 9. Date privind capacitatea proiectată a stației de tratare a apei pentru Clusterul Prut, raionul Rîșcani.....	27
Tabelul 10. Componentele planificate ale infrastructurii de canalizare și epurare a apelor uzate în cadrul subproiectului „Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de canalizare în Soroca”	31
Tabelul 11. Numărul conectărilor active la sistemele de alimentare cu apă și de canalizare în Soroca	32
Tabelul 12. Componentele infrastructurii de canalizare și epurare- situația actuala în Comrat.....	36
Tabelul 13. Numărul conectărilor funcționale la serviciile de alimentare cu apă și canalizare în Comrat	37
Tabelul 14. Evidența debursarilor la 31 decembrie 2023	79
Tabelul 15. Previziunea debursărilor pentru anul fiscal 2024, iulie 2023 – iunie 2024.....	79
Tabelul 16: Cheltuieli pe componente, la 31 decembrie 2023.....	80
Tabelul 17. Date privind contractele semnate în cadrul Proiectului SAASM	81
Tabelul 18. Date privind contractele negociate - în curs de semnare în cadrul Proiectului SAASM	84
Tabelul 19. Date privind activitățile aflate în procedura de achiziție în cadrul Proiectului SAASM	85
Tabelul 20. Indicatorii pentru Obiectivul de Dezvoltare al Proiectului la situația din 31 decembrie 2023	93
Tabelul 21. Indicatori de rezultate intermediare pe componente la situația din 31 decembrie 2023	94
Tabelul 22. Raportare pe baza listei activităților planificate până la 31 decembrie 2023.....	100
Figura 1. Harta PSAASM	12
Figura 2. Schema de alimentare cu apă propusă în raionul Cahul	19
Figura 3. Propunere de schemă de alimentare cu apă în clusterul Prut, raionul Rîșcani	26
Figura 4. Amenajarea Stației de Epurare a Apelor Uzate, Canalizare sub presiune și	30
Figura 5. Stație de epurare existentă în orașul Comrat	36
Figura 6. Schema de instalare a unei fose septice.....	40
Figura 7. Planul etajului unei școli	42
Anexa 1. Programul Radio Spațiu Public, Radio Moldova. Tema - progresul PSAASM	105
Anexa 2. Reportaj video legat de relansarea programului AAC la FAU, UTM, de canalul public Moldova 1.....	105
Anexa 3. Spot video pentru promovarea programului AAC, FAU, UTM.....	106
Anexa 4. Site-ul ONDRL/ PSAASM	106
Anexa 5. Pliant pentru promovarea Mecanismului de Soluționare a Reclamațiilor	107
Anexa 6. Pliant pentru promovarea PSAASM	109

Rezumat

Titlul Proiectului	SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU APĂ ȘI SANITAȚIE ÎN MOLDOVA
Cod de identificare al Proiectului	P173076
Agenția de implementare	I.P. Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală din subordinea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în baza Hotărârii Guvernului nr. 271 din 20 aprilie 2022.
Durata Proiectului	05 August 2022 – 31 Ianuarie 2027
Perioada de raportare	01 iulie – 31 decembrie 2023
Obiectivul de dezvoltare al proiectului (ODP)	(i) creșterea accesului la serviciile de alimentare cu apă și de sanitație gestionate în condiții de siguranță în zonele rurale și orașele selectate și consolidarea capacităților instituționale naționale și locale pentru furnizarea de servicii de alimentare cu apă și de sanitație; (ii) în cazul unei crize sau situații de urgență eligibile, să răspundă prompt și eficient la aceasta
Indicatori de nivel ai ODP/ obiective specifice	ODP 1: Creșterea accesului la serviciile de alimentare cu apă și de sanitație gestionate în condiții de siguranță în zonele rurale și orașele selectate (a) Persoane cu acces la servicii de alimentare cu apă gestionate în condiții de siguranță în zonele rurale și orașese selectate (număr/ dezagregare pe gen) (b) Persoane cu acces la servicii de sanitație gestionate în condiții de siguranță în zonele rurale și orașele selectate (număr/ dezagregare pe gen) ODP 2: Consolidarea capacităților instituționale naționale și locale pentru furnizarea serviciilor de alimentare cu apă și sanitație (c) Planul Național de Dezvoltare al Sectorului de Alimentare cu Apă și Sanitație (PNDSAAS) cu program de investiții prioritizat și strategie de finanțare elaborate și în curs de implementare (text) (d) Numărul de operatori participanți care demonstrează capacitate instituțională de bază pentru îmbunătățirea furnizării serviciilor de alimentare cu apă și de sanitație (Număr).
Componentele Proiectului:	Componenta 1: Creșterea accesului la serviciile de alimentare cu apă și de sanitație gestionate în condiții de siguranță în zonele rurale și orașele mici selectate Subcomponenta 1.1: Extinderea accesului și îmbunătățirea calității serviciilor AAS Subcomponenta 1.2: Îmbunătățirea instalațiilor ASI în instituțiile sociale publice Componenta 2: Consolidarea capacităților instituționale la nivel național și local pentru furnizarea de servicii AAS. Subcomponenta 2.1: Consolidarea capacităților instituționale la nivel național în domeniul AAS Subcomponenta 2.2: Îmbunătățirea performanțelor operatorilor de servicii AAC Componenta 3: Gestionarea și coordonarea proiectului Componenta 4: Componenta de Intervenție în Cazuri de Urgență.
Partenerii proiectului, părțile interesate și grupurile țintă	Grupurile țintă - operatori AAC participanți și populația din APL selectate, din cele trei regiuni de dezvoltare: Nord, Sud și UAT Găgăuzia Partenerii cheie ai proiectului: ADR-urile, MSRM, MEC, MM, ANRE, UTM, AMAC
Realizări cheie pentru perioada raportată	- Acord de cooperare semnat între I.P. ONDRL, ADR și APL din raionul Rișcani; - A fost semnat contractul pentru revizuirea și actualizarea DTP pentru subproiectul Cahul-Vulcănești și a fost primită prima versiune a DTP; - A fost semnat contractul pentru elaborarea EIMS pentru subproiectul Cahul-Vulcănești și a fost primit proiectul Raportului EIMS; - Au fost semnate contracte de elaborare a Cerintelor Angajatorului (aspectele tehnice ale caietului de sarcini) și efectuarea ridicărilor topografice, a studiilor geotehnice și expertizei tehnice a stațiilor de pompare canalizare existente pentru subproiectul Soroca și activitățile sunt în derulare; - Au fost semnate Acorduri de Cooperare pentru activități ASI în 7 raioane; - A fost semnat contractul de prestare a serviciilor de proiectare și elaborare DC în școlile selectate pentru intervenție ASI iar activitățile sunt în derulare; - A fost lansată procedura de achiziție pentru pregătirea PNDSAAS;

	<ul style="list-style-type: none"> - Au avut loc Consultările publice cu privire la Legea 303; - A fost semnat contractul de elaborare a Raportului privind evaluarea necesității de actualizare/ajustare a Normativului de Construcții din Moldova G.03.02:2015 și G.03.01:2017 și a fost recepționat Raportul; - A fost semnat contractul de elaborare a Planului de implementare a Directivei 91/271/CEE și a fost primit proiectul de HG și proiectul Planului de implementare a Directivei 91/271/CEE; - A fost semnat contractul de elaborare a Hotărârii Guvernului privind aprobarea criteriilor de autorizare, construcție, înregistrare, control, exploatare și întreținere a sistemelor individuale adecvate de colectare și epurare a apelor uzate; - A fost semnat Acordul de Cooperare Interinstituțional cu ANRE; - A fost semnat Contractul cu Universitatea Tehnică a Moldovei; - Au fost create Comitetele ASI în cadrul subcomponentei ASI
<p>Principalele provocări/ riscuri pentru perioada raportată</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Întârzierea procesului de schimbare a terenului și a destinației terenului pentru construcția stației de epurare în cadrul subproiectului din Soroca; - Lipsa personalului calificat în domeniu sau a companiilor cu experiența necesară pentru a participa la licitații; - Întârzierile în procesul de schimbare a destinației terenurilor din teren agricol în teren pentru construcție duc la întârzieri în obținerea acordurilor de mediu;
<p>Bugetul Proiectului</p>	<p>Bugetul proiectului este de 46,5 milioane euro, inclusiv:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Acord de finanțare semnat între Guvernul Republicii Moldova și Asociația Internațională de Dezvoltare (ratificat prin Legea 169/2022) în valoare de 44,1 milioane euro; 2. Acord de finanțare pentru crearea fondului fiduciar cu un donator (Agenția Austriacă de Dezvoltare), semnat între Guvernul Republicii Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare / Asociația Internațională de Dezvoltare (TF0B7739) în valoare de 1,5 milioane Euro. 3. Contribuție locală în jur de 0,881 milioane Euro.

0.Introducere

Acest Raport de Progres Semestrial se referă la progresul procesului de implementare a Proiectului „Securitatea Aprovizionării cu Apă și Sanitație în Moldova” pe parcursul semestrului 2 al anului 2023 (01 iulie – 31 decembrie 2023) și include date relevante privind activitățile Unității de Implementare a Proiectului.

Conform Contractului de Finanțare, Beneficiarul va furniza Asociației Internaționale de Dezvoltare fiecare Raport de Progres al Proiectului în cel mult patruzeci și cinci de zile de la încheierea semestrului calendaristic, acoperind semestrul calendaristic. Potrivit DEP, UIP, prin specialistul său în M&E, cu sprijinul părților interesate, coordonează întreaga colectare a datelor, consolidează și integrează progresul și rezultatele în rapoartele semestriale de progres ale proiectului.

Acesta este al treilea Raport de la începutul proiectului. Informațiile, referitoare la data prezentării Rapoartelor de Progres Semestriale și data aprobării, sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 1. Datele de prezentare și aprobare a rapoartelor semestriale ale PSAASM

No.	Rapoartele	Perioada raportată	Data preconizată de depunere	Data depunerii
1.	Raportul de progres semestrial nr. 1	5 august 2022 – 5 februarie 2023	5 martie 2023	5 martie 2023
2.	Raportul de progress semestrial nr. 2	5 februarie - 30 iunie 2023	14 august 2023	1 august 2023
3.	Raportul de progres semestrial nr. 3	1 iulie - 31 decembrie 2023	14 februarie 2024	13 februarie 2024

Sursa: elaborate de UIP

Raportul prezintă progresul implementării sub-proiectelor și componentelor și gradul de realizare a obiectivelor de dezvoltare ale proiectului și rezultatelor intermediare specifice.

Scopul Raportului de progres este:

- 1) Raportarea activităților efective, realizările în ceea ce privește produsele și rezultatele efective sau planificate în cadrul implementării componentelor de bază ale Proiectului;
- 2) Raportarea cheltuielilor/investițiilor și compararea acestora cu rezultatele financiare;
- 3) Menținerea unei comunicări eficiente între ONDRL/UIP, Banca Mondială și alte părți interesate.

Acest raport este pregătit în contextul implementării Sistemului de M&E al PSAASM și prezintă rezultatele:

(a) monitorizării performanței proiectului în vederea realizării ODP și a indicatorilor de rezultat și prezentarea semestrială a rezultatelor în raport cu indicatorii din *Cadrul de Rezultate* și procedurile care sunt detaliate în MOP.

(b) progresului implementării în raport cu toate activitățile și identificarea în timp util a blocajelor.

Raportul conține 4 capitole principale. Primul capitol, PROGRES ÎN REALIZAREA OBIECTIVELOR PROIECTULUI, descrie rezultatele cumulative ale PSAASM la situația din 31 decembrie 2023. Al doilea capitol, ACTIVITĂȚI CHEIE ALE PERIOADEI DE RAPORTARE, descrie rezultatele obținute doar în semestrul de raportare (semestrul 2 al anului 2023). Al treilea capitol descrie activitățile referitoare la managementul de proiect (management financiar, activități de achiziții, activități sociale și de mediu, comunicare și vizibilitate și monitorizare și evaluare etc.)

a. Contextul Sectorului de Alimentare cu Apă și Sanitație

Prezentare generală a resurselor de apă și a accesului la serviciile de alimentare cu apă și de sanitație. Securitatea apei stă la baza capacității Moldovei de a dezvolta economia sa, de a obține rezultate bune în domeniul sănătății și bunăstării pentru oamenii săi și de a atinge obiectivele de mediu. Diagnosticarea securității apei și perspectivele de viitor elaborate de Banca Mondială¹ au arătat că securitatea apei, în loc să fie constrânsă de resursele de apă², este limitată de lipsa infrastructurii, investițiilor, finanțării, capacităților de management și politicilor de abilitare. Pentru realizarea ambițiilor sale de creștere și dezvoltare și pentru a crește rezistența la șocurile economice și legate de climă, țara necesită investiții semnificative într-o serie de sectoare dependente de apă.

*Strategia națională de alimentare cu apă și sanitație (AAS) 2014–2030*³ face referire la Strategia națională privind schimbările climatice și subliniază necesitatea de a integra considerațiile climatice în planificare și proiectare.

Accesul la serviciile de alimentare cu apă și canalizare este cel mai scăzut în rândul țărilor europene și este limitat de decalaje mari de acoperire în zonele rurale, agravate de nivelul de venit al populației. Disparități mari continuă să existe în ceea ce privește accesul și calitatea serviciilor de apă și canalizare între zonele urbane și rurale. Serviciile fiabile sunt vitale pentru industrie și afaceri și pentru ca oamenii să ducă o viață productivă. Cu toate acestea, aproape un milion de moldoveni utilizează apa din fântâni de mică adâncime, adesea poluate și predispuse la secetă, în timp ce poluarea din apele uzate neepurate și alterarea pe scară largă a ecosistemelor naturale amenință reziliența sistemului.

Pe baza datelor *Biroului Național de Statistică* la sfârșitul anului 2022, procentul localităților conectate la un sistem de alimentare cu apă per total în Republica Moldova este de 59,2. Toate cele 55 de localități urbane și 57,6% din 1478 de localități rurale sunt conectate la un sistem de alimentare cu apă. Procentul localităților conectate la un sistem de canalizare per total în Republica Moldova este de 8,6, cu 92,7% pentru localitățile urbane și 5,5% pentru localitățile rurale⁴.

Cu toate acestea, în comparație cu alte țări din regiunea Dunării, ponderea populației cu acces la servicii de bază de apă și canalizare în Moldova este scăzută, iar diferența dintre urban și rural rămâne una dintre cele mai mari din Europa și securitatea apei este una dintre principalele problemele cu care se confruntă țara. Calitatea apei din sistemele rurale de alimentare cu apă este adesea sub standardele de calitate din cauza lipsei de tratare și a calității necorespunzătoare a apelor subterane. Discrepanța rural-urban în accesul la canalizare gestionată în siguranță este mare și segmentul cel mai sărac al populației rurale are cel mai scăzut nivel de servicii.

¹ Smets, S. et al. 2020. *Moldova Water Security Diagnostic and Future Outlook*. Washington, DC

² Moldova receives large surface water inflows from the Dniester and the Prut: total water resources endowments are estimated at 4,952 m³/cap/year, above the level of water stress at 1,700 m³/cap/year, and current water withdrawals form only 5 percent of total endowments

³ Republic of Moldova (2020). Government Resolution No. 442 of 1 July 2020 regarding Amendments to Government Resolution No. 199/2014 on Approval of the Water Supply and Sanitation Strategy (2014–2030).

⁴https://statistica.gov.md/ro/activitatea-sistemelor-publice-de-alimentare-cu-apa-si-de-canalizare-in-anul-202-9780_60431.html

Deversarea apelor uzate neepurate este larg răspândită, poluând sursele de apă și crescând costul tratării apelor de suprafață. Deși au fost inițiate investiții recente în stații de epurare a apelor uzate⁵ (SEAU) pentru marile orașe, multe stații existente sunt uzate sau depășite. La sfârșitul anului 2022, din 907 localități cu sisteme centralizate de apă, doar 132 au sistem funcțional de colectare a canalizării, iar 98 au o anumită formă de stație de epurare funcțională⁶. Apele uzate necolectate și canalele de scurgere formează un risc pentru sănătatea publică, exacerbând de schimbările climatice, atunci când apele pluviale se combină cu apele uzate necolectate și provoacă revărsarea apelor din fosele septice, expunând oamenii la agenți patogeni.

Situația apei, sanitației și igienei (ASI) în multe școli rurale și unități medicale este precară, iar problema a devenit vizibilă datorită pandemiei de COVID-19. Nu sunt disponibile date comprehensive despre ASI în unități de asistență medicală⁷, dar datele preliminare de la Ministerul Sănătății (MS) indică faptul că cel puțin jumătate din unitățile de asistență medicală rurale nu au servicii de canalizare și/sau apă potabilă gestionate în siguranță și nu au o igienă adecvată⁸.

Contextul instituțional, legislativ, de finanțare și de performanță al serviciilor AAS se caracterizează prin:

- Punctele slabe instituționale stau la baza multor deficiențe de infrastructură, furnizare de servicii și de finanțare în sectorul AAS.
- Performanța sectorului AAS este împiedicată de funcții lipsă, lipsa de claritate cu privire la rolurile instituționale și coordonarea slabă a planificării și implementării infrastructurii.
- Strategia națională AAS 2014–2030 a Republicii Moldova, recent revizuită, aprobă ținta Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă 6.1 și 6.2, stabilește ținte naționale intermediare pentru 2024 și definește direcții strategice de reformă.
- Cu toate acestea, cheltuielile în trecut au fost insuficiente pentru a atinge obiectivele naționale, au fost orientate către zonele urbane și au fost dependente de transferuri externe.
- În timp ce Moldova s-a angajat în regionalizarea serviciilor, reforma de reglementare și un sistem de licențiere în sectorul AAC, mai sunt încă multe de făcut pentru îmbunătățirea și implementarea acestui cadru.
- Cadrul tarifar actual și implementarea lui lentă prezintă puncte slabe care împiedică durabilitatea și incluziunea furnizării serviciilor.
- Sistemele AAC din Moldova, adesea construite în perioada sovietică, sunt în stare proastă din cauza lipsei de întreținere, subminând calitatea și eficiența serviciilor.

⁵ Including in Chisinau, as well as in other towns mostly with support of the EU/European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)/European Investment Bank (EIB) and the German Development Bank (Kreditanstalt für Wiederaufbau, KfW).

⁶ <https://statistica.gov.md/ro/activitatea-sistemelor-publice-de-alimentare-cu-apa-si-de-canalizare-in-anul-2022>

⁷ The World Health Organization (WHO) intends to support the MoH with a national assessment on water supply, sanitation, hygiene, waste management, as per WHO/UNICEF (2018) core indicators for monitoring WASH in health care facilities in Sustainable Development Goals (SDGs).

⁸ În mediul rural există diferite categorii de unități de îngrijire a sănătății, inclusiv cabinete de sănătate, centre de sănătate, cabinet de medici de familie și centre de medici de familie; toate sunt supravegheate de o instituție medicală sanitară a raionului (de multe ori există mai multe instituții de supraveghere într-un singur raion administrativ).

- Cadrul legal pentru sanitație este în mare parte aliniat cu Directiva UE de tratare a apelor urbane uzate, dar documentele normative și măsurile de abilitare pentru îmbunătățirea sanitației la fața locului (on site) nu există încă.
- În general, sectorul apei din Moldova suferă de lipsa personalului specializat cu experiență în operarea infrastructurii de apă și managementul și implementarea proiectelor de investiții.

b.Descrierea și contextul proiectului

Guvernul Republicii Moldova implementează în prezent un proiect susținut de Banca Mondială (AID) care finanțează *Proiectul Securitatea Aprovizionării cu Apă și Sanitație în Moldova (PSAASM)*. Proiectul SAASM sprijină în mod direct angajamentul Guvernului față de *Obiectivul de dezvoltare durabilă nr. 6*: obținerea accesului universal și echitabil la apă potabilă, sanitație și igienă, sigure și la prețuri suportabile, până în 2030 prin *Programul său de acțiune* și prin *Strategia națională de alimentare cu apă și sanitație 2014-2030*.

Studiul diagnostic al Băncii Mondiale și perspectivele de viitor⁹ privind securitatea apei a arătat că există mai multe provocări presante pentru securitatea apei în Moldova, cum ar fi:

- inegalitatea în ceea ce privește accesul, calitatea inadecvată a alimentării cu apă în orașele mici și performanța slabă a furnizorilor de servicii;
- starea precară a mediului și poluarea mediului din cauza lipsei de canalizare și a colectării și epurării apelor uzate;
- instituții slabe, fluxuri de finanțare fragmentate și domenii de reformă nerezolvate care împiedică furnizarea programatică a serviciilor.

Obiectivul de dezvoltare al proiectului este:

- creșterea accesului la serviciile de alimentare cu apă și de sanitație gestionate în condiții de siguranță în zonele rurale și orașe selectate și consolidarea capacităților instituționale naționale și locale pentru furnizarea de servicii de alimentare cu apă și de sanitație;
- în cazul unei crize sau urgențe eligibile, să răspundă prompt și eficient la aceasta.

Accesul la serviciile de alimentare cu apă și sanitație este limitat de decalaje mari de acoperire în zonele rurale, agravate de statutul venitului. În comparație cu alte țări din regiunea Dunării, ponderea populației cu acces la servicii de bază de alimentare cu apă și sanitație în Moldova este scăzută. Diferența dintre urban și rural rămâne una dintre cele mai mari din Europa și este una dintre problemele cheie, de securitate a apei, cu care se confruntă țara. Pe baza datelor "Programului Comun de Monitorizare" s-au înregistrat îmbunătățiri în accesul la serviciul de alimentare cu apă potabilă din rețelele, în mediul rural, de la 33% în 2000 la o estimare de 40% în 2017, în timp ce pentru mediul urban, a rămas aproape stabil la 85%.

Datele Sondajului Bugetelor Gospodăriilor (2018) oferă o imagine asupra accesului, la nivel național, la servicii publice de alimentare cu apă prin conducte de 70%, cu accesul pentru mediul urban de

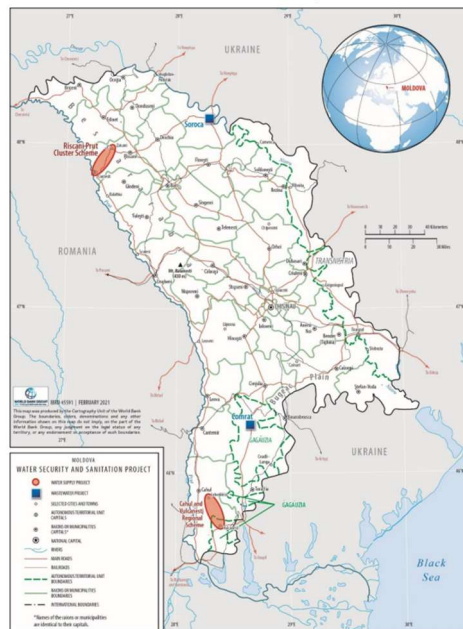
⁹ <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/34809>

92,4% și accesul pentru mediul rural de 52,2%. Cu toate acestea, calitatea apei din sistemul rural de alimentare cu apă prin conducte este adesea compromisă și este sub standardul de calitate al apei potabile. Cei care nu sunt deserviți de sisteme publice centralizate se bazează pe așa-numita autoaprovizionare, prin fântâni private de mică adâncime. Aproximativ unul din trei oameni se bazează pe auto-aprovizionare pentru apa potabilă, 80% dintre fântâni nu corespund normelor privind apa potabilă (de exemplu, prezența de nitrați, e-coli). Cea mai săracă chintilă a populației rurale se confruntă cu cele mai mari obstacole pentru a se conecta la un sistem public și este cel mai puțin capabilă să investească în un sistem privat de alimentare cu apă prin conducte din fântâni (9%), cu 42,2% dintre cele mai sărace gospodării colectează apa cu găleți sau cărucioare. În 2018, dintr-un total de 1.220 de sisteme de alimentare cu apă centralizate, 1.168 erau funcționale, deși datele referitor la performanța acestora nu sunt disponibile în mod sistematic.

Ca răspuns la aceste provocări, Obiectivul de Dezvoltare al Proiectului (ODP) SAASM este de **a crește accesul la serviciile de alimentare cu apă și de sanitație gestionate în condiții de siguranță în zonele rurale și orașele selectate și de a consolida capacitățile instituționale pentru furnizarea de servicii de alimentare cu apă și de sanitație**. Întărirea capacităților instituționale pentru furnizarea de servicii de alimentare cu apă și sanitație se referă atât la planificarea la nivel național și la capacitățile de dezvoltare sectorială, cât și la îmbunătățirea eficienței și a furnizării serviciilor la nivel de operatori.

Figura 1. Harta ariilor de intervenție în cadrul PSAASM

Sursa: Documentul de evaluare al proiectului PSAASM

PSAASM-ul are patru componente:

Componenta 1: Creșterea accesului la servicii de AAS gestionate în condiții de siguranță în zonele rurale și orașele selectate. Această componentă va dezvolta infrastructura nouă de AAS și instalații de Apă, Sanitație și Igienă și o va renova pe cea existentă în zonele rurale și în orașele

selectate, extinzând astfel accesul și calitatea serviciilor pentru gospodării, întreprinderi și instituții publice și sprijinind reziliența. Componenta 1 sprijină adaptarea la schimbările climatice prin (a) asigurarea unei alimentări cu apă centralizate și fiabile, care să protejeze gospodăriile vulnerabile la secetă și la calitatea slabă a apei; (b) îmbunătățirea sistemelor de apă uzată, a sanitației și a instalațiilor ASI, reducând expunerea mediului la agenți patogeni exacerbăți de inundații, în special în orașele care se confruntă cu inundații frecvente; și (c) asigurarea unei proiectări rezistente la schimbările climatice a întregii infrastructuri pentru o funcționare robustă în cazul unor fenomene meteorologice extreme. Este formată din două subcomponente:

Subcomponenta 1.1: Extinderea accesului și îmbunătățirea calității serviciilor AAS.

Această subcomponentă va finanța investiții rezistente la schimbările climatice în orașe și zonele rurale. Aceasta include următoarele:

- (a) **Investiții în infrastructura de alimentare cu apă:** extinderea și renovarea sistemelor regionale de alimentare cu apă pentru producția și distribuția apei, și conectarea serviciilor pentru APL din raioanele selectate, inclusiv pregătirea studiilor tehnice relevante și a documentelor de management; supraveghere tehnică; și activități de implicare a cetățenilor. Aceasta se referă la infrastructura de alimentare cu apă în două subproiecte identificate preliminar, adică extinderea sistemului regional de alimentare cu apă pentru APL-urile din raionul Cahul și UTA Găgăuzia și un sistem regional de alimentare cu apă cu o stație de tratare a apei de suprafață în raionul Rîșcani. Multe APL-uri, în special în sud (Cahul), precum și în partea de nord de-a lungul Prutului (Rîșcani), se confruntă cu deficit de apă în timpul verii, fântânile/izvoarele de mică adâncime reprezentând o provocare, cum ar fi în satele din cluster-ul Prut, în orașul Vulcănești și alte sate din raionul Cahul.
- (b) **Investiții în infrastructura de ape uzate:** extinderea și renovarea sistemelor de apă uzată în orașele selectate, inclusiv construcția și renovarea rețelelor de canalizare și conectarea la servicii și construcția de stații de epurare a apelor uzate noi, inclusiv pregătirea studiilor tehnice relevante și a documentelor de management; supraveghere tehnică; și activități de implicare a cetățenilor. Aceasta se referă la două subproiecte identificate preliminar în orașele Soroca și Comrat. Există zone în orașul Comrat care se confruntă cu inundații frecvente și orașul Soroca este vulnerabil și poziționat direct pe malul drept al Nistrului. Proiectul va sprijini evaluarea riscului și impactului inundațiilor la nivel de gospodărie și, pe lângă asigurarea unei proiectări rezistente a infrastructurii, va oferi măsuri pentru a reduce impactul inundațiilor acolo unde este posibil.
- (c) **Proiect pilot de sanitație în gospodării casnice:** localitățile rurale sau periurbane selectate, vor beneficia de îmbunătățirea sanitației în gospodăriile casnice în urma unei abordări bazate pe cerere prin acordarea de asistență tehnică, implementarea campaniilor de informare și efectuarea lucrărilor civile. Proiectul pilot va fi cofinanțat prin intermediul grantului Agenției de Dezvoltare a Austriei. Acest proiect-pilot va demonstra utilizarea tehnologiilor cu costuri reduse rezistente la schimbările climatice pentru sanitația rurală.

Subcomponenta 1.2: Îmbunătățirea instalațiilor rezistente ASI în instituțiile sociale publice. Această subcomponentă va finanța lucrări, bunuri, servicii de consultanță, servicii de non-consultanță și formare/workshop-uri pentru a realiza instalații ASI rezistente la schimbările climatice în instituții medicale și de învățământ și va implementa programul de comunicare și educație în domeniul igienei și schimbării comportamentului.

Componenta 2: Consolidarea capacităților instituționale la nivel național și local pentru furnizarea de servicii AAS. Această componentă se concentrează pe capacitățile instituționale ale entităților naționale și subnaționale și ale operatorilor AAC pentru management, planificare, reglementare și implementare a reformelor și îmbunătățirea performanței operatorilor de servicii pentru furnizarea de servicii ecologice, reziliente și incluzive. La nivel național, dezvoltarea planurilor, politicilor și documentelor de reglementare va sprijini adaptarea la schimbările climatice prin planificare rezistentă la schimbările climatice, iar la nivel local, îmbunătățirile performanței va aduce beneficii de mediu prin reducerea apei ce nu aduce venituri și îmbunătățirea eficienței energetice. Este formată din două subcomponente:

Subcomponenta 2.1: Consolidarea capacităților instituționale naționale pentru AAS. Această subcomponentă își propune să consolideze funcțiile critice de facilitare și implementare a reformei sectorului AAS, planificarea și monitorizarea investițiilor, precum și modernizarea sectorului și dezvoltarea capacităților în acest scop, ale unității principale/responsabile desemnate în cadrul structurii MIDR. Aceasta finanțează bunuri, servicii de non-consultanță, servicii de consultanță și training/workshop-uri pentru activități care întăresc capacitățile instituționale de planificare, finanțare, reglementare economică, monitorizare a performanței, dezvoltare profesională, precum și revizuirea și elaborarea de noi politici și documente normative.

Subcomponenta 2.2: Îmbunătățirea performanței furnizorilor de servicii AAC. Subcomponenta 2.2 va finanța lucrări, bunuri, servicii de consultanță, servicii de non-consultanță și instruire pentru a sprijini implementarea unui PIP multianual cu prioritizări pentru operatorii AAC selectați implicați în Subcomponenta 1.1. Operatorii AAC vor efectua evaluări anuale privind implementarea PIP și IP, inclusiv publicarea rezultatelor și runde de feedback cu clienții. Finanțarea, pentru operatorii AAC selectați, va fi alocată în funcție de rezultate. Investițiile și activitățile de asistență tehnică identificate în PIP-uri se bazează pe diagnosticarea operatorilor și includ, dar nu se limitează la, următoarele: îmbunătățirea operațiunilor tehnice și comerciale, îmbunătățirea managementului financiar (MF), managementului resurselor umane și aspecte de organizare și strategice, inclusiv îmbunătățirea sistemelor de management ale activelor și inventariere, eficiență energetică, programe de reducere a apei ce nu aduce venituri, practici de contorizare a apei și echipamente pentru îmbunătățirea rezistenței la schimbările climatice, siguranța apei și continuitatea activității/afacerii și îmbunătățirea receptivității față de necesitățile clienților.

Componenta 3: Managementul și coordonarea proiectului. Această componentă va finanța costuri operaționale, servicii de consultanță, servicii de non-consultanță, bunuri și instruire pentru a finanța costurile totale de management ale proiectului, inclusiv echipa de proiect de la Unitatea de Implementare a Proiectului (UIP), consultanții de sprijin pentru implementare la nivel regional în cadrul ADR-urilor, MIDR pentru implementarea standardelor de mediu și sociale și, la nivel național, MIDR ca entitate de implementare a proiectului (EIP). Acesta va finanța costurile de formare, inclusiv pentru consolidarea capacităților în achiziții publice, standarde de mediu și sociale, consultanți specializați pentru sprijinirea implementării pe termen scurt, audituri financiare, comunicarea de proiect și consultările cu cetățenii și monitorizare și evaluare (M&E).

Componenta 4: Componenta de Intervenție în Cazuri de Urgență (CICU). Este inclusă o componentă provizorie cu sumă zero, care va permite realocarea rapidă a încasărilor din credite/împrumuturi de la alte componente în timpul unei situații de urgență, în cadrul procedurilor raționalizate de achiziție și debursare. Această componentă permite Guvernului să solicite Băncii Mondiale să recategorizeze și să realoce finanțarea de la alte componente ale proiectului pentru a acoperi costurile de răspuns în situații de urgență și de recuperare.

c. Aranjamente instituționale și de implementare

Documentele instituționale de bază ale acestui Proiect sunt:

- Acordul de finanțare al **Proiectului Securitatea Aprovizionării cu Apă și Sanitație în Moldova (PSAAS)** semnat între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, ratificat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 368 din 09.03. 2022 prin care se aprobă semnarea Acordului de finanțare între Republica Moldova și Asociația Internațională de Dezvoltare pentru implementarea Proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”, precum și a Legii nr.169/2022 pentru ratificarea finanțării. Acord între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare și
- **Acordul de finanțare din Fondul Fiduciar cu donator unic (Agenția Austriacă de Dezvoltare)**, semnat între Guvernul Republicii Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare / Asociația Internațională de Dezvoltare (TF0B7739) în scopul implementării „Proiectul Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”.

Proiectul este implementat de Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală din cadrul MIDR în baza Hotărârii Guvernului nr. 271 din 20.04.2022.

Documentul de Evaluare al Proiectului (PAD), conform Raportului Nr: PAD4095, include toate politicile Băncii Mondiale, condițiile instituționale, financiare, de achiziții, tehnice, sociale și de mediu și *Manualul Operațional al Proiectului* pentru implementarea PSAASM sunt documentele de bază care ghidează activități de implementare a proiectului.

Următoarele standarde și reguli ale BM sunt considerate relevante pentru proiect:

- ✓ referitor la **standardele de mediu și sociale**:
 - SMS1 Evaluarea și managementul riscurilor și impacturilor de mediu și social
 - SMS2 Condițiile de munca
 - SMS3 Eficiența resurselor și prevenirea și managementul poluării
 - SMS4 Sănătate și siguranță comunitară
 - SMS5 Achiziția de terenuri, restricționarea utilizării terenurilor și strămutarea involuntară
 - SMS6 Conservarea biodiversității și managementul durabil al resurselor naturale vii
 - SMS10 Implicarea părților interesate și dezvăluirea informațiilor
- ✓ referitor la **achiziții**:
 - Regulamentele Băncii Mondiale privind achizițiile, pentru beneficiarii împrumuturilor, pentru finanțarea proiectelor de investiții (FPI) - achiziții în FPI de bunuri, lucrări, servicii non-consultanță și consultanță și
 - Ghidul privind prevenirea și combaterea fraudei și corupției în proiectele finanțate prin împrumuturi de la Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare și credite AID, la situația din 01 iulie 2016
- ✓ referitor la **managementul financiar**:
 - Ghid de Debursare pentru finanțarea proiectelor de investiții, din februarie 2017
 - Reguli de debursare pentru PSAASM
 - Acord de Finanțare ratificat în baza Legii nr. 169 din 23 iunie 2022 și prin Decretul Prezidențial 528 din 07 iulie 2022

Acord de implementare al proiectului (AIP). AIP a fost semnat de MIDR și ONDRL/UIP în data de 02 august 2022. Acesta include responsabilitățile fiecărei instituții în implementarea proiectului, angajamentele UIP de a implementa proiectul în conformitate cu acordul, Standardele de Mediu și Sociale, Planul de Mediu și Angajamentul Social, liniile directoare Anticorupție, Regulamentele de Achiziții și Manualul Operațional al Proiectului (MOP), după caz.

Grupul de coordonare al proiectului (GCP). GCP a fost înființat de MIDR printr-un Ordin Ministerial emis la 14 decembrie 2022, cu structură și funcții conform MOP întocmit de UIP și aprobat de echipa Băncii, având ca obiectiv coordonarea implementării Proiectului și avizarea implementării planurilor anuale.

GCP va avea mai mulți membri reprezentând, printre alții: MIDR, MEC, MSRM, MM, Ministerul Afacerilor Interne și alte entități relevante. GCP se va reuni cel puțin o dată pe an pentru a revizui și a aproba programul anual al proiectului sau la cerere, după cum și atunci când este necesar. MOP include componența și responsabilitățile GCP.

Membrii GCP au următoarele drepturi, dar fără a se limita la acestea:

- De a propune subiecte pentru ședințele curente sau viitoare ale GCP;
- De a solicita, dacă este cazul, includerea unor subiecte complexe legate de obiectivele Proiectului sau implicarea unor experți independenți;
- De a prezenta opinii cu privire la fiecare dintre problemele abordate în timpul ședințelor;

- A emite un aviz separat asupra anumitor puncte de pe ordinea de zi a ședinței Consiliului, cu solicitarea ca acesta să fie anexat la hotărârile adoptate.

Principalele responsabilități ale GCP, dar fără a se limita la acestea:

- A participa la ședințe atunci când acestea sunt planificate sau/și convocate;
- Respectarea principiului obiectivității în procesul de examinare a subiectelor de pe ordinea de zi a ședinței;
- Informarea membrilor în cazul unui conflict de interese, în conformitate cu prevederile legislației privind conflictul de interese (dacă este cazul);
- Revizuirea materialelor legate de subiectele discutate/propuse în cadrul ședințelor;
- Aprobarea documentelor de planificare anuală;
- Revizuirea și comentarea conținutului proceselor-verbale și deciziilor aprobate în timpul ședințelor.

Acorduri de sprijin pentru implementare. ADR-urile, care au avantaj comparativ și experiență în implementarea infrastructurii AAS, precum și prezență locală, vor fi angajatorii lucrărilor civile majore din cadrul proiectului. Echipa Băncii a oferit comentarii cu privire la proiectul Acordului de sprijin elaborat de ONDRL/UIP, între MIDR, ONDRL/UIP și ADR-urile Nord, Sud și Găgăuzia. Acordurile oferă detalii despre:

- (i) rolurile și responsabilitățile pentru implementarea subcomponentei 1.1 a Proiectului,
- (ii) mecanismele de cooperare între părți și
- (iii) angajamentul ADR-urilor de a implementa partea relevantă a proiectului. Acordurile precizează, de asemenea, contribuțiile convenite ale administrației publice locale la lucrările civile, care vor fi transferate de către APL-uri în contul UIP, precum și responsabilitățile tuturor părților în fiecare etapă a procesului de implementare a proiectului.

Acordurile de mai sus, cu MIDR, ONDRL, ADR-urile, au fost semnate în 22 martie 2023.

Activități sprijinite prin fonduri fiduciare. În data de 03 martie 2023 a avut loc un workshop despre guvernare și asistență tehnică consultativă desfășurat cu suportul consultanților SKAT. Peste 30 de reprezentanți ai BM, MIDR, ADR Nord, ADR Sud, ADR Găgăuzia, UIP/ONDRL și Consiliul Raional Rîșcani au participat la atelier.

În data de 16 iunie 2023, a avut loc cel de-al doilea workshop cu participarea a 34 de reprezentanți ai BM, Ambasadei Japoniei, MIDR, ADR Sud, ADR Găgăuzia, UIP/ONDRL și APL-urile din Cahul, Comrat, Vulcănești și Soroca. Problemele care au fost discutate: asistență tehnică pentru gestionarea infrastructurii AAC (contracte de delegare, aplicarea tarifelor, licențierea și consolidarea capacităților operatorilor) precum și asistență tehnică pentru optimizarea proiectării și încorporarea rezilienței în sistemele regionale de alimentare cu apă.

1. PROGRESUL ÎN REALIZAREA OBIECTIVELOR PROIECTULUI

1.1. Componenta 1. Creșterea accesului la servicii de alimentare cu apă și sanitație, gestionate în condiții de siguranță, în zonele rurale și orașele selectate

Această componentă va dezvolta și va renova infrastructura ACC și instalațiile ASI existente în zonele rurale și orașe, extinzând astfel accesul și calitatea serviciilor pentru gospodării, întreprinderi și instituții publice și susținând reziliența. Componenta 1 sprijină adaptarea la schimbările climatice prin:

- (a) furnizarea de servicii de alimentare cu apă centralizate și fiabile, protejând gospodăriile vulnerabile de secetă și de apă de calitate neconformă;
- (b) îmbunătățirea sistemelor de canalizare, sanitație și instalațiile ASI, reducând expunerea mediului la agenți patogeni exacerbați de inundații, în special în orașele care se confruntă cu inundații frecvente;
- (c) asigurarea unei proiectări a întregii infrastructuri, rezistente la schimbările climatice, pentru o funcționare robustă în condiții meteorologice extreme.

Componenta 1 consistă din două subcomponente.

1.1.1 Subcomponenta 1.1 Extinderea accesului și îmbunătățirea calității serviciilor de AAS

a) Investiții în infrastructura de alimentare cu apă

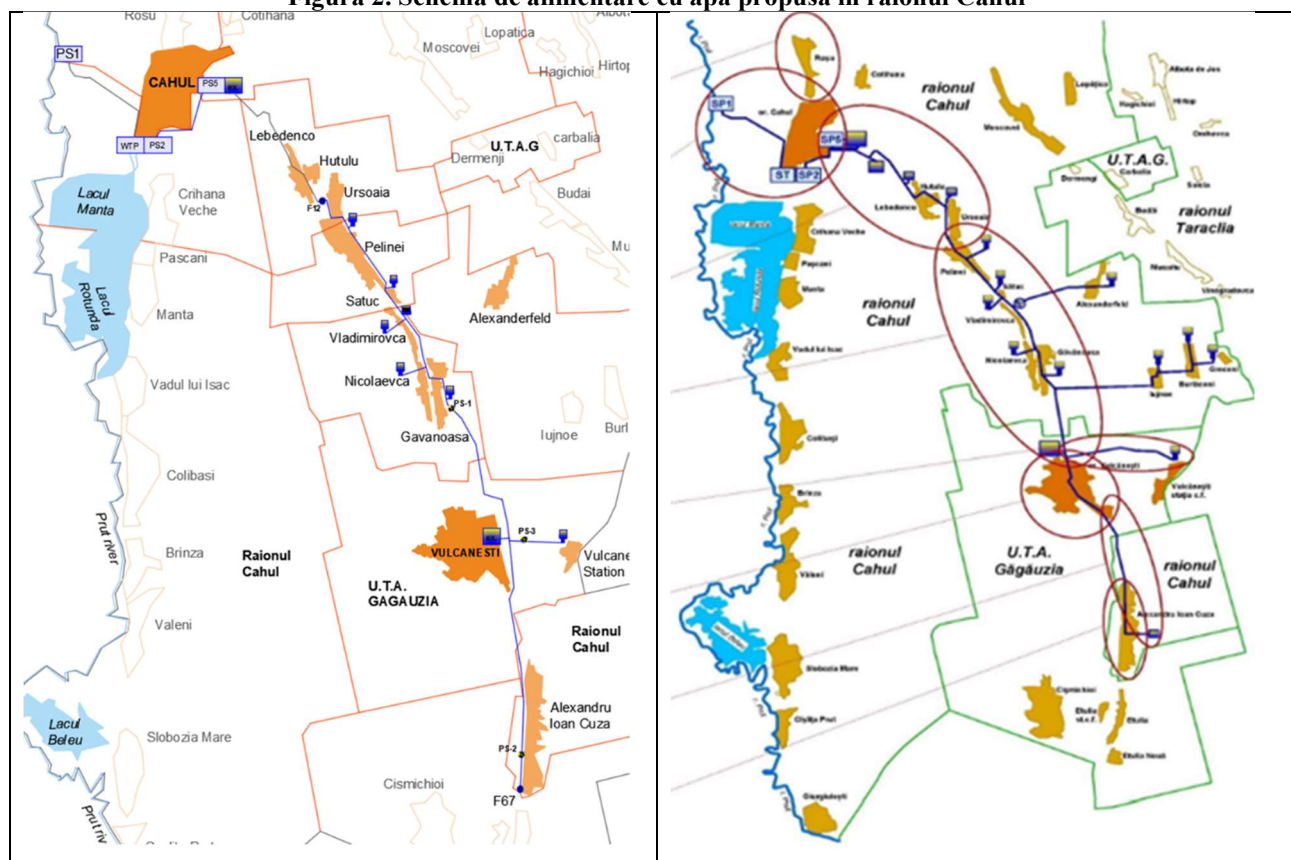
Extinderea și renovarea sistemelor regionale de alimentare cu apă pentru producția și distribuția de apă, precum și conexiunile pentru APL-urile din raioanele selectate, inclusiv pregătirea studiilor tehnice relevante și a documentelor de management; supraveghere tehnică; și activități de implicare a cetățenilor. Aceasta se referă la infrastructura de alimentare cu apă în două subproiecte identificate preliminar, adică extinderea sistemului regional de alimentare cu apă pentru APL-urile din raionul Cahul și UTA Găgăuzia și un sistem regional de alimentare cu apă cu o stație de tratare a apei de suprafață în raionul Rîșcani. Multe APL-uri, în special în sud (Cahul), precum și în partea de nord de-a lungul Prutului (Rîșcani), se confruntă cu deficit de apă în timpul verii, fântânile/izvoarele de mică adâncime reprezentând o provocare, cum ar fi în satele din cluster-ul Prut, în Orașul Vulcănești și alte sate din raionul Cahul.

a.1. Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în raioanele Cahul și Vulcănești.

Subproiectul de alimentare cu apă din Cahul reprezintă o extindere a sistemului de alimentare cu apă în raionul Cahul (folosind apa din Prut) pentru a conecta mai multe localități din raionul Cahul precum și orașul Vulcănești (UAT Găgăuzia).

Figura 2. Schema de alimentare cu apă propusă în raionul Cahul

Sursa: 1. Draft Raportul EIMS Decembrie 2023; 2. 2019_10_18_Factsheet_WSS_Cahul_Project

Satele și orașele identificate se confruntă cu provocări semnificative privind accesul la servicii de alimentare cu apă de calitate. Alimentarea cu apă, în orașul Vulcănești și alte sate din sud, se caracterizează prin lipsuri frecvente din cauza secetei, iar apele subterane de adâncime sunt poluate și nu sunt conforme cu normele de apă potabilă (apă nepotabilă). Beneficiarii subproiectului menționat sunt următoarele localități: (i) comuna Pelinei (inclusiv Pelinei și satul Satuc), (ii) satul Găvănoasa (inclusiv satele Găvănoasa, Vladimirovca și Nicolaevca), (iii) satul Alexanderfeld, (iv) satul Alexandru Ioan Cuza, (v) Orașul Vulcănești și (vi) și Gara Vulcănești și Zona Economică Liberă cu un număr total de 23823 de beneficiari.

Tabelul 2. Date privind localitățile beneficiare din subproiectul Cahul si Vulcănești

Localitatea	Unitatea Teritorială Administrativă	Populația în 2023 în baza statistică.md *	Populația în 2023, bazată pe informația EIMS**	Gospodării în 2022, în baza statistică *	Nr. Total de gospodării în 2023, în baza informațiilor EIMS***	Gospodării nelocuite, în 2023, în baza informațiilor EIMS**
Pelinei	Pelinei, Raionul Cahul	1 602	2 187/ de facto 2 163	673	870	98
Sătuc						6
Alexanderfeld	Alexanderfeld, Raionul Cahul	1 102	1316	614	535	23
Găvănoasa	Găvănoasa, Raionul Cahul	1 690	2 405/ de facto 2 019	830	825	25
Vladimirovca						
Nicolaevca						
Alexandru Ioan Cuza	Alexandru Ioan Cuza, Raionul Cahul	1 974	2 468	824	824	78
Orașul Vulcănești	Vulcănești, Unitatea Teritorială Administrativă Găgăuzia	12 054	15 213	5168	5 733	129
Vulcănești Căile ferate și Zona Economică Liberă (ZEL)		448	234		121	N/A
Total		18 870	23 823	8 109	8 908	359

Sursa: *statistica.md

**Draft EIMS_Cahul_Vulcanesti_dec_2023 (date prezentate de primăriile locale). tab 6-13

***Draft EIMS_Cahul_Vulcanesti_dec_2023 (date prezentate de primăriile locale). tab 6-21

Pe baza datelor, prezentate de Consultantul care elaborează EIMS, aproximativ 4% din gospodăriile din localitățile vizate sunt nelocuite, cea mai mare valoare s-a înregistrat în Pelinei -11,7%. (tabel 2)

Tabelul 3. Date referitor la conectările la sistemul de alimentare cu apă în localitățile din subproiectul Cahul - Vulcănești

Localitatea	Gospodării, în baza datelor din EIMS** și a datelor din Studiul de Fezabilitate	Numărul de gospodării conectate la serviciul publice alimentare cu apă **	Rata de conectare, %	Lungimea rețelelor de distribuție a apei, km**	Numărul bransamentelor în baza TR
Pelinei	835	20+38=58	7.9	1	707
Sătuc	35				
Alexanderfeld	535	512	98	12	
Găvănoasa	462				468
Vladimirovca	114				149
Nicolaevca	249				255
Alexandru Ioan Cuza	824	474	53	25.1	
Orașul Vulcănești	5 733	3 739	88	72.6	
Căile ferate și Zona Economică Liberă Vulcănești (ZEL)	121				128
Total	8 908	4 783			1742

Sursa: ***Draft EIMS_Cahul_Vulcanesti_dec_2023. tab 6-21

**Draft EIMS_Cahul_Vulcanesti_dec_2023, tab. 5-5

Localitățile pentru care se vor construi rețele de distribuție a apei și care vor fi conectate la conducta magistrală de alimentare cu apă sunt: Pelinei, Găvanoasa, Vladimirovca, Nicolaevca și Vulcănești, la fel și Stația de Cale Ferată Vulcănești și Zona Economică Liberă (tabelul 3).

Localitățile care urmează a fi conectate la conducta magistrală de alimentare cu apă, care au deja rețele de distribuție a apei sunt: Sătuc, Alexanderfeld, Alexandru Ioan Cuza și orașul Vulcănești.

Componentele infrastructurii de alimentare cu apă, în cadrul subproiectului, sunt planificate după cum se arată în tabelul 4 de mai jos.

Tabelul 4. Componentele infrastructurii de alimentare cu apă care sunt planificate pentru subproiect “Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în raioanele Cahul și Vulcănești”

Item	Unitatea de măsură	Cantitatea
De la sursa de apă		
Conducta magistrală de alimentare cu apă	km	2x48,3=96,57
Stații de dezinfecție	unități	9
Stații de pompare/repompare	unități	3
Satul Pelinei		
Rețele de distribuție a apei	km	22,8
Rezervor de apă (50m ³)	unități	2
Satul Sătuc		
Rețele de distribuție a apei	km	0
Rezervor de apă (25m ³)	unități	1
Satul Găvanoasa		
Rețele de distribuție a apei	km	17,3
Rezervor de apă (50m ³)	unități	2
Satul Vladimirovca		
Rețele de distribuție a apei	km	7
Rezervor de apă (25m ³)	unități	2
Satul Nicolaevca		
Rețele de distribuție a apei	km	8,6
Rezervor de apă (25m ³)	unități	2
Gara Vulcănești și Zona Economică Liberă Vulcănești		
Rezervor de apă (50m ³)	unități	2
Conducta principală de apă	km	4,4
Rețele de distribuție a apei	km	4,65

Sursa: Versiunea I a proiectului de execuție revizuit pentru subproiectului Cahul - Vulcănești

De la începutul proiectului, au fost realizate următoarele acțiuni:

1) referitor la semnarea Acordului de cooperare

- Hotărârea Consiliului Raional Cahul nr. 10/06-V (privind participarea Raionului Cahul în PSAASM și condițiile care trebuie îndeplinite) a fost aprobată în data de 15 decembrie 2022;
- Deciziile APL-urilor (privind participarea în PSAASM și condițiile care trebuie îndeplinite) au fost aprobate de Consiliile Locale după cum urmează:
 - ✓ APL Găvănoasa (Decizia nr. 5/1 din 06 decembrie 2022);
 - ✓ APL Pelinei (Decizia nr. 7/9 din 21 noiembrie 2022);
 - ✓ APL Alexanderfeld (Decizia nr. 8/1 din 02 decembrie 2022);
 - ✓ APL Alexandru Ioan Cuza (Decizia nr. 10/2 din 12 decembrie 2022)
 - ✓ APL Vulcănești (Decizia nr. 9/30 din 22 decembrie 2022)
- Acordul de Cooperare a fost semnat în 15 martie 2023, de către I.P. ONDRL, ADR-uri și APL-uri;

2) referitor la revizuirea /ajustarea proiectului de execuție:

- Termenii de referință pentru ajustarea DTP și a DC a fost elaborat și a fost recepționată nota „lipsă de obiecții” de la experții BM prin STEP în data de 13 martie 2023.
- Deoarece activitatea include revizuirea/ actualizarea proiectului tehnic de execuție existent, s-a decis trecerea la selecția directă. Cererea de propunere a fost transmisă Consultantului în data de 17 martie 2023. Componenta Grupului de Lucru a fost aprobată în data de 04 mai 2023 prin Ordinul ONDRL nr. 14. Contractul a fost semnat în 14 iulie 2023.
- Ședința de lansare a fost organizată în data de 25 iulie 2023. În cadrul întâlnirii au fost prezenți reprezentanți: APL din raionul Cahul, Consiliul Raional, MIDR, ONDRL și Consultantul.
- *Raportul de inițiere* a fost primit în data de 04 august 2023. În data de 15 august 2023 a avut loc întâlnirea cu reprezentanții companiei de proiectare, APL-urilor, ADR Sud și Consiliul Raional cu privire la procesul de actualizare a certificatelor de urbanism și avizelor de conectare precum și alte aspecte privind revizuirea/ actualizarea documentației tehnice. Comentariile UIP privind *Raportul de inițiere* au fost trimise în 18 august 2023. Răspunsurile la comentarii au fost recepționate în 22 august 2023. Ca urmare a primirii comentariilor Consultantului, s-a decis organizarea unei ședințe de clarificare, cu participarea reprezentanților ONDRL. În data de 24 august 2023 a avut loc ședința cu reprezentanții companiei de proiectare privind Tabelul divergențelor la Raportul de inițiere. Procesul-verbal al ședinței a fost întocmit și transmis Consultantului în data de 29 august 2023. În data de 05 septembrie 2023, Consultantul a depus *Raportul de inițiere*, revizuit conform celor convenite în cadrul ședinței. UIP a transmis comentariile la Raportul de inițiere revizuit în 10 septembrie 2023. În data de 13 septembrie 2023, UIP a primit e-mailul cu nota ”fără comentarii” referitor la Raportul de inițiere, de la experții BM. În data de 14 septembrie 2023 a fost transmisă Consultantului notificarea ONDRL privind aprobarea Raportului de inițiere.

- În 17 octombrie 2023, Consultantul a transmis spre revizuire și comentarii *Raportul privind evaluarea necesității de strămutare*. În data de 14 noiembrie 2023, comentariile la raport au fost trimise Consultantului. În 26 decembrie 2023, Raportul a recepționat nota „lipsă de obiecții” de la experții BM. În data de 28 decembrie 2023 a fost transmisă Consultantului notificarea ONDRL (scrisoarea nr. 02-23/2991 din 28 decembrie 2023) privind aprobarea *Raportului privind evaluarea necesității de strămutare*.
- În data de 6 noiembrie 2023 a fost primită scrisoarea oficială nr.337, a Agenției Naționale de Arheologie, cu aprobarea traseului conductei magistrale de alimentare cu apă. Acesta a fost răspunsul la scrisoarea ONDRL nr. 02-23/2038 din data de 01 noiembrie 2023.
- Consultantul a solicitat lucrări suplimentare (conectare la conducta magistrală de alimentare cu apă a 2 rezervoare proiectate în orașul Vulcănești). În 07 noiembrie 2023 a fost primită scrisoarea MIDR nr. 19-5663 privind acceptarea propunerii de includere a lucrărilor suplimentare în TR, prezentată în scrisoarea ONDRL nr. 02-23/2043 din data de 03 noiembrie 2023.
- Versiunea 1 a proiectului de execuție (*Conducta magistrală de alimentare cu apă Cahul-Lebedenco-Pelinei- Gavanoasa-Vulcănești (sate) – Alexandru Ioan Cuza și rețelele de distribuție a apei din satele Lebedenco, Hutulu, Ursoaia, Pelinei, Satuc, Gavanoasa, Vladimirovca, Nicolaevca și conexiunea Gării Vulcănești și Zonei Economice Libere „Valcanes”*) a fost recepționată în 14 noiembrie 2023. Versiunea 1 a proiectului de execuție revizuit și actualizat a fost aprobată de APL-urile respective, după cum urmează: (Consiliul Raional prin scrisoarea nr. 648 din 28 decembrie 2023; APL Alexanderfeld prin scrisoarea nr. 136 din 27 decembrie 2023; APL Alexandru Ioan Cuza prin scrisoarea din decembrie 2023; APL Găvănoasa prin scrisoarea din 28 decembrie 2023 și APL Pelinei prin scrisoarea nr. 458 din 28 decembrie 2023 și SA Apa-Canal Cahul prin scrisoarea din 29 decembrie 2023.

3) referitor la Evaluarea impactului de mediu și social și elaborarea Planului de management de mediu și social

- TR pentru evaluarea impactului de mediului și social (EIMS) și elaborarea Planului de management de mediu și social (PMMS) a fost elaborate și a recepționat nota „lipsă de obiecții” de la experții BM, prin STEP, în data de 15 martie 2023.
- Anunțul de achiziție a fost publicat de 3 ori (21 martie 2023; 07 aprilie 2023 și 21 aprilie 2023). Componenta Grupului de Lucru a fost aprobată în 04 mai 2023 prin Ordinul ONDRL nr. 14. Contractul a fost semnat în 14 iulie 2023.
- Ședința de lansare a fost organizată în data de 25 iulie 2023. În cadrul întâlnirii au fost prezenți reprezentanți: APL din raionul Cahul, Consiliul Raional, MIDR, ONDRL și Consultantul.
- În data de 10 august 2023 au avut loc 2 ședințe de Consultări Publice referitor la Evaluarea Impactului de Mediu și Social (în orașul Vulcănești și raionul Cahul).
- *Raportul de inițiere* a fost primit în 14 august 2023. În data de 24 august 2023 a fost recepționat *Raportul de Inițiere*, cu răspunsurile consultantului la comentariile UIP. În data de 5 septembrie 2023, *Raportul de Inițiere* a fost trimis experților BM pentru comentarii și

sugestii. În 25 septembrie 2023, experții de mediu și social ai BM au informat UIP că nu există sugestii și comentarii cu privire la *Raportul de inițiere*. În data de 26 septembrie 2023 a fost transmisă Consultantului Notificarea ONDRL privind aprobarea *Raportului de inițiere*.

- Primul proiect al Raportului *EIMS/PMMS* a fost recepționat de la Consultant în data de 03 noiembrie 2023. În 15 noiembrie 2023, proiectul Raportului *EIMS/PMMS* a fost trimis experților BM pentru comentarii și sugestii; În 06 decembrie 2023 au fost primite comentariile experților BM, iar în 08 decembrie 2023 proiectul *EIMS/PMMS* a fost transmis Consultantului pentru abordarea comentariilor. În data de 28 decembrie 2023, Consultantul a transmis *EIMS/PMMS* cu comentarii integrate.

4) referitor la elaborarea Planului de Strămutare Prescurtat

- În noiembrie a fost inițiată pregătirea Planului de Strămutare Prescurtat (PSP).
- O întâlnire cu APL-urile (privind persoanele ale căror terenuri sunt afectate de proiect: folosirea temporară a terenurilor private în timpul construcției conductei) a avut loc în data de 15 decembrie 2023 pentru a explica pașii care trebuie întreprinși pentru elaborarea PSP.
- În data de 19 decembrie 2023 au fost trimise APL-urilor scrisori oficiale prin care au fost solicitate informații despre proprietarii terenurilor afectate. Tot la acel moment a fost transmisă primărilor o scrisoare cu lista terenurilor publice, pentru care este necesară schimbarea destinației terenurilor din „teren agricol” în „teren pentru construcții”.

5) referitor la Comitetul Local pentru Apă și Sanație (CLAS).

- Crearea Comitetelor Locale pentru Apă și Sanație (CLAS): pentru 5 APL-uri hotărârile Consiliilor Locale au fost aprobate și 5 Procese Verbale aferente primei ședințe CLAS elaborate; Au fost efectuate 5 activități de informare a CLAS-urilor.

Tabelul 5. Date referitor la crearea CLAS-urilor și instruirea efectuată pentru subproiectul Cahul-Vulcănești

Localitatea	Nr. deciziei CL de constituire a CLAS	Data de aprobare a Deciziei	Data procesului-verbal al primei ședințe	Data instruirii CLAS
Sub-proiectul Cahul-Vulcănești				
A.I. Cuza	Nr. 3/3	07.04.2023	04.05.2023	11.05.2023
Alexanderfeld	Nr. 4/5	13.04.2023	18.04.2023	11.05.2023
Pelinei	Nr. 4/9	02.05.2023	17.05.2023	18.05.2023
Găvănoasa	Nr. 2/9	03.04.2023	17.05.2023	18.05.2023
Vulcănești	Nr. 4/9	31.05.2023	31.05.2023	08.06.2023

Sursa: elaborat de UIP

După numirea CLAS a avut loc prima ședință și au fost aleși Președintele și Secretarul CLAS, o persoană responsabilă cu aspect de gen și o persoană responsabilă pentru MSR la nivel local.

a.2. Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în clusterul Prut, raionul Rîșcani.

Subproiectul de alimentare cu apă din Rîșcani reprezintă construcția unui nou sistem regional de alimentare cu apă cu sursa, pentru care se previzionează ca sursă apa din râul Prut, apa va fi tratată și transportată prin conducte magistrale de alimentare cu apă spre localitățile beneficiare.

Tabelul 6. Date privind localitățile beneficiare din clusterul Prut, raionul Rîșcani

Localitatea	APL	Populația în 2023 în baza datelor statistica.md*	Populația în 2014, în baza datelor din Studiul de fezabilitate GIZ**	Gospodăriile în 2022 în baza datelor statistica.md*	Gospodăriile în 2014, în baza datelor din Studiul de Fezabilitate GIZ**
(i) Orașul Costești	Costești	2 876	2221	1833	829
Duruitoarea			379		178
Proscureni			172		100
Pășcăuți			998		450
Damașcani			389		145
(ii) Duruitoarea Nouă	Duruitoare a Nouă	712	880	431	250
Dumeni			230		82
(iii) Văratice ¹⁰		1 609	2238	818	900
(iv) Horodiște		593	922	412	385
(v) Petrușeni		899	1089	446	481
Total		6 689	9 518	3 940	3 800
Total (excluzând Varatic)		5 080	7 280	3 122	2 900

Sursa: *statistica.md;

** Studiu de fezabilitate GIZ pentru agregarea serviciilor de alimentare cu apă în Clusterul Prut, raionul Rîșcani cu opțiuni de servicii de colectare și epurare a apelor uzate, 2014

Localitatea, pentru care se vor construi rețelele de distribuție a apei, și care va fi conectată la conducta magistrală de alimentare cu apă este Pășcăuți (tabelul 7).

Localitățile care urmează a fi conectate la conducta magistrală de alimentare cu apă, care au deja rețele de distribuție a apei sunt: Costești, Duruitoarea, Proscureni, Damașcani, Duruitoarea Nouă, Dumeni, Horodiște și Petrușeni.

Tabelul 7. Date privind conectările la sistemul de alimentare cu apă în localitățile din clusterul Prut, r. Rîșcani

Localitatea	Numărul de gospodării, în baza datelor din Studiul de Fezabilitate GIZ **	Numărul de gospodării conectate la serviciul public de alimentare cu apă	Conexiuni noi în urma implementării proiectului	Componente ale sistemului existent de alimentare cu apă	
				Lungimea rețelelor de distribuție a apei, km **	Rezervor de apă
(i) Orașul Costești	829	664	450	1-2.5 (nu sunt functionale)	1un x50m ³
Duruitoarea	178				
Proscureni	100				
Pășcăuți	450				
Damașcani	145				

¹⁰ Văratice va participa în proiect în calitate de partener

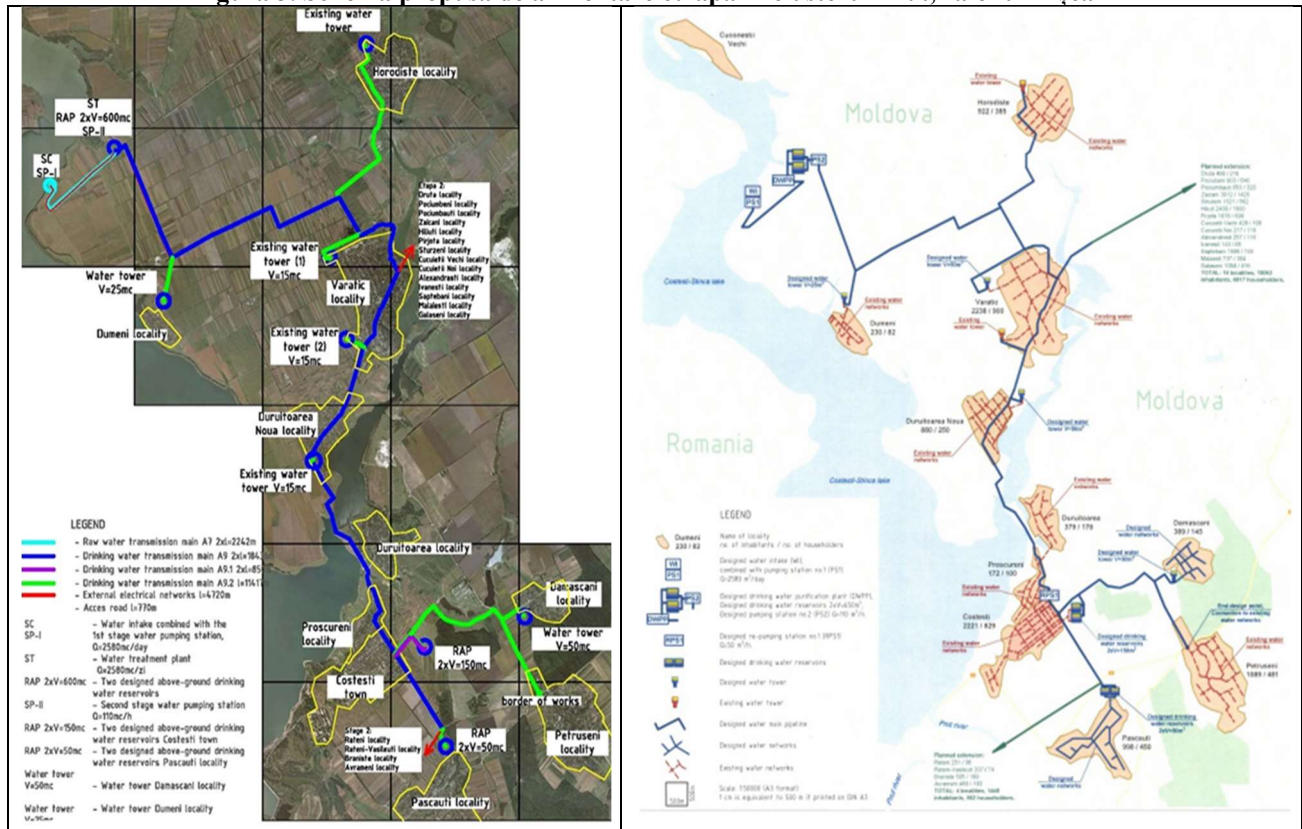
Localitatea	Numărul de gospodării, în baza datelor din Studiul de Fezabilitate GIZ **	Numărul de gospodării conectate la serviciul public de alimentare cu apă	Conexiuni noi în urma implementării proiectului	Componente ale sistemului existent de alimentare cu apă	
				Lungimea rețelelor de distribuție a apei, km **	Rezervor de apă
(ii) Duruitoarea Nouă	250	167			
Dumeni	82				
(iii) Văratîc	900	700			
(iv) Horodiște	385	205			
(v) Petrușeni	481	220			
Total	3 800	1 956	450		
Total (excluzând Văratîc)	2 900	1 256	450		

Sursa: *statistica.md;

** Studiu de fezabilitate GIZ pentru agregarea serviciilor de alimentare cu apă în Clusterul Prut, raionul Rîșcani cu opțiuni de servicii de colectare și epurare a apelor uzate 2014

Beneficiarii subproiectului menționat sunt următoarele localități: (i) orașul Costești (inclusiv satele din componență: Duruitoarea, Proscureni, Păscăuți și Damașcani), (ii) comuna Duruitoarea Nouă (inclusiv satele Duruitoarea Nouă și Dumeni), (iii) satul Văratîc, (iv) satul Horodiște și (v) satul Petrușeni cu un număr total de 9518 beneficiari.

Figura 3. Schema propusă de alimentare cu apă în clusterul Prut, raionul Rîșcani

Sursa: GIZ Factsheet_WSS_Riscani_Project_12.12.2019 și GIZ Studiu de fezabilitate pentru agregarea serviciilor de alimentare cu apă pentru Clusterul „Prut” al raionului Rîșcani

Componentele infrastructurii de alimentare cu apă care sunt planificate, în cadrul subproiectului, sunt prezentate în tabelul 8.

Tabelul 8. Componentele infrastructurii de alimentare cu apă care sunt planificate pentru subproiect “Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în clusterul Prut, raionul Rîșcani”

Articol	Unitatea de măsură	Cantitatea	Notă
Stație de tratare a apei		1	
Conducta magistrală pentru apă brută	km	2,29x2=4,58	în două fire
Conducta magistrală de apă potabilă	km	24,5x2=49	în două fire
Rezervor de apă 650 m ³	unitate	2	
Rezervor de apă 150 m ³	unitate	2	
Stații de pompare	unitate	2	
Satul Pășcăuți			
Rețele de distribuție a apei	km	11,2	
Rezervor de apă 50 m ³	m ³	2	
Stație de dezinfecție	unitate	1	
Conexiuni	nr	450	

Sursa: Proiectul “Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în localitățile Pășcăuți, Damascani, Proscureni, Galaseni, Malaiești și Hiliuti din Raionul Rîșcani”. Obiectul nr. 18/06. Memoriu Explicativ. Chișinău 2019

Numărul de locuitori pentru localitățile din Clusterul Prut din raionul Rîșcani a fost aprobat conform *Studiului de fezabilitate pentru agregarea serviciilor de alimentare cu apă în Clusterul Prut, raionul Rîșcani cu opțiuni pentru serviciile de colectare și epurare a apelor uzate* (28 de localități în partea de vest a raionului Rîșcani, situate în zona râului Prut)”

Apa brută din râul Prut va fi captată prin priza de apă, care este formată din structură de protecție a peștilor, două conducte paralele și stația de pompare a apei de prima treaptă. A fost adoptată capacitatea de captare a apei ținând cont de numărul de locuitori din 28 de localități (Clusterul Prut) din Raionul Rîșcani.

Tabelul 9. Date privind capacitatea proiectată a stației de tratare a apei pentru Clusterul Prut, raionul Rîșcani

	Nr. total de locuitori	q _{sp} , l/p/zi	Q _{med zi} , m ³ /zi	K _{zi} max	Q _{max zi} , m ³ /zi	Pierderile tehnologice, (20%)	Capacitatea de captare, m ³ /zi
Instalația de captare	26 019	70	1 821,33	1,25	2 276,66	455,30	2 732,00
Stație de tratare a apei	26 019	70	1 821,33	1,25	2 276,66	455,30	2 732,00

Sursa: Proiectul „Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în localitățile Pășcăuți, Damascani, Proscureni, Galaseni, Malaiești și Hiliuti din Raionul Rîșcani.”. Obiectul nr. 18/06. Memoriu Explicativ. Chișinău 2019

De la începutul proiectului, au fost efectuate următoarele acțiuni:

1) referitor la semnarea Acordului de Cooperare

- Proiectele de decizii pentru Consiliile Locale și Acordul de Cooperare care urmează să fie semnat de către P.I. ONDRL, ADR și APL-uri au fost elaborate;
- În decembrie 2022, au fost aprobate Deciziile ale Consiliilor Locale ale tuturor APL-urilor, cu excepția APL Vărătic. Acesta a fost un risc de implementarea subproiectului, din cauza

unei decizii negative a Consiliului Local Vărativ din raionul Rîșcani referitor la participarea în proiect. Pentru a atenua acest risc și pentru a convinge reprezentanții APL și populația satului Vărativ, echipa UIP a realizat următoarele acțiuni:

- ✓ În 27 aprilie 2023 au fost desfășurate Consultările Publice în satul Vărativ pentru a prezenta proiectul populației și pentru a explica avantajele aderării la proiect.
- ✓ În data de 23 mai 2023, a avut loc o ședință cu MIDR, ADR Nord și Consiliul Raional Rîșcani privind participarea comunei Vărativ în proiect. Reprezentanții Consiliului Raional Rîșcani s-au angajat să plătească contribuția pentru Vărativ cu scopul continuării implementării proiectului. Pe baza prevederilor procesului-verbal al ședinței (semnat de toate părțile participante) și a hotărârilor aprobate în ședința din 23.05.2023, s-au elaborat următoarele:
 - a. Proiect de hotărâre a Consiliului Raional Rîșcani;
 - b. Proiect de hotărâre a Consiliului Local Vărativ;
 - c. Proiect de hotărâre a celorlalte APL-uri;
 - d. Proiect de Acord de Cooperare, în care APL Vărativ asigură participarea în calitate de partener și asigură emiterea actelor de autorizare necesare pentru construcția conductei magistrale.
- ✓ În perioada 12-16 iunie 2023 s-a discutat despre necesitatea continuării sub-proiectului cu reprezentanții Băncii Mondiale - liderul echipei și coordonatorul PSAASM.
- ✓ În data de 26 iunie 2023, reprezentanții UIP au participat la ședința consiliului local Vărativ pentru a discuta despre mecanismul de participare a localității în proiect în calitate de partener, deoarece conducta magistrală traversează intravilanul localității și este necesar de a se asigura că APL va emite documentele de autorizare necesare (certificat de urbanism, autorizație de construcție etc.) dacă va fi necesar.
 - Ca urmare a acțiunilor întreprinse, Deciziile APL-urilor (privind participarea în PSAASM și condițiile care trebuie îndeplinite, conform scrisorii UIP/ONDRL nr. 02-23/765 din 08.06.2023) au fost aprobate de Consiliile Locale după cum urmează:
 - 1) APL Petrușeni (Decizia nr. 2/2 din 12 iunie 2023);
 - 2) APL Horodiște (Decizia nr. 05/02 din 9 decembrie 2022);
 - 3) APL Vărativ va participa în proiect în calitate de partener (Decizia nr. 03/01 din 26 iunie 2023);
 - 4) APL Duruitoarea Nouă (Decizia nr. 04/01 din 5 iulie 2023);
 - 5) APL Costești (Decizia nr. 05/04 din 14 iulie 2023);
 - 6) Decizia nr. 03/17, aprobată în data de 16 iunie 2023 a Consiliului Raional Rîșcani pentru modificarea Deciziei Consiliului Raional nr. 01/03 din 13 ianuarie 2023 privind Acordul de Cooperare care urmează să fie semnat de către I.P. ONDRL, ADR și APL-uri;
 - Deciziile APL-urilor din Rîșcani au fost recepționate de UIP în data de 24 iulie 2023.
 - Acordul de Cooperare a fost semnat în data de 03 octombrie 2023.

2) referitor la revizuirea proiectului de execuție și a devizelor de cheltuieli:

- Pentru a analiza situația reală în data de 09 octombrie 2023, inginerii UIP și specialistul de mediu au efectuat o vizită în teren la Costești. Ca urmare, a fost efectuată descrierea detaliată a situației sistemelor de alimentare cu apă din APL Costești.
- În scopul revizuirii TR pentru revizuirea /actualizarea proiectului de execuție, în data de 16 octombrie 2023, inginerii UIP au efectuat o vizită în teren la Costești, Pășcăuți, Damașcani și Duruitoarea Nouă. În urma acestei vizite, a fost elaborată scrisoarea oficială a ONDRL nr. 02-23/2034 din 01 noiembrie 2023 cu propunerile de ajustare a TR și transmisă către MIDR pentru aprobare; TR au fost aprobați de reprezentanții MIDR prin scrisoarea oficială nr. 19-5731 din 09 noiembrie 2023 și agreeți în prealabil de experții BM în 17 noiembrie 2023.
- Componența Grupului de Lucru a fost aprobată în data de 29 iunie 2023 prin Ordinul ONDRL nr. 24.
- În data de 13 decembrie 2023 a avut loc o întâlnire cu reprezentanții APL-urilor din raionul Rîșcani cu privire la prezentarea TR pentru revizuirea/actualizarea proiectului de execuție și EIMS și PMMS.
- Până la 31 decembrie 2023, termenii de referință au fost aprobați de APL-urile implicate.

3) referitor la Evaluarea Impactului de Medi și Social și elaborarea Planului de Management de Mediu și Social

- TR pentru elaborarea EIMS și PMMS au fost elaborați și expediați experților BM pentru revizuire și preaprobare în 27 iulie 2023. TR au fost agreeți în prealabil de experții BM în 01 august 2023;
- TR au fost trimise prin STEP pentru aprobare în 17 noiembrie 2023. Nota „lipsă de obiecții” a fost recepționată prin STEP în data de 07 decembrie 2023;
- Componența Grupului de Lucru a fost aprobată în data de 29 iunie 2023 prin Ordinul ONDRL nr. 24.
- A fost pregătită așa-numita Evaluare preliminară a impactului asupra mediului pentru a solicita decizia Agenției de Mediu cu privire la necesitatea efectuării EIM la scară largă. În data de 05 mai 2023 Inspectoratul de Mediu Rîșcani a solicitat informații suplimentare, care au fost furnizate în 10 mai 2023. Răspunsul privind necesitatea EIM a fost primit în 19 mai 2023 prin scrisoarea Agenției de Mediu Nord nr. 18/175/2023 din 19 mai 2023 adresată Consiliului Raional Rîșcani, Direcția Economie.

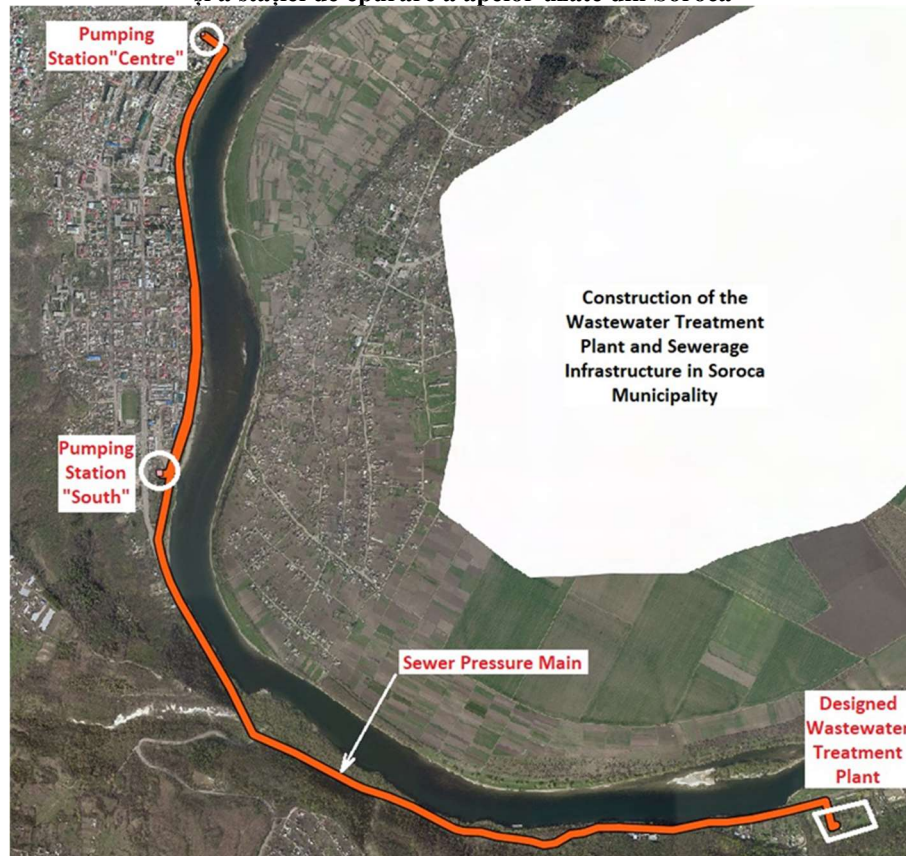

b) Investiții în infrastructura de canalizare și epurare a apelor uzate

Extinderea și renovarea sistemelor de canalizare și epurare a apelor uzate în orașele selectate, inclusiv construcția și renovarea rețelelor de canalizare cu conectarea la servicii și construcția noilor stații de epurare a apelor uzate, inclusiv pregătirea studiilor tehnice relevante și a documentelor de management; activități de supraveghere tehnică și de implicare a cetățenilor. Aceasta se referă la două subproiecte identificate preliminar în orașele Soroca și Comrat. În orașul Comrat există zone care se confruntă cu inundații frecvente, iar orașul Soroca, situat direct pe malul drept al Nistrului, este evaluat drept vulnerabil. Proiectul va sprijini evaluarea riscului și impactului inundațiilor la nivel de gospodărie și, pe lângă asigurarea unei proiectări reziliente a infrastructurii, va oferi măsuri pentru a reduce impactul inundațiilor acolo unde este posibil.

b.3. Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de canalizare în Soroca. Subproiectul Soroca reprezintă construcția Stației de Epurare a Apelor Uzate precum și construcția conductei principale de canalizare sub presiune în orașul Soroca. În prezent, apele uzate neepurate poluează direct râul Nistru, principala sursă de apă pentru așezările din aval și sunt identificate ca prioritate națională pentru prevenirea poluării cursurilor de apă.

Figura 4. Planul rețelelor de canalizare sub presiune, a stațiilor de pompare și a stației de epurare a apelor uzate din Soroca

Sursa: elaborate de UIP

Tabelul 10. Componentele planificate ale infrastructurii de canalizare și epurare a apelor uzate în cadrul subproiectului „Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de canalizare în Soroca”

Item	Unitate de măsură	Caracteristici Tehnice	Cantitate
Construcții noi			
Stație de epurare	unitate	2 300 m ³ /zi	1
Stația de pompare ape uzate Centru	unitate	2+1 pompe, 36 l/s, 50 kW	1
Stația de pompare ape uzate Sud	unitate	1+1 pompe, 4,4 l/s, 1 kW	1
Colector de canalizare sub presiune în 2 fire	km	DN400	5,8
Colector de canalizare sub presiune	km	DN90	0,83
Drum de acces spre stația de epurare	km		3
Rețele electrice pentru racordarea stației de epurare la rețeaua de distribuție a energiei electrice	km		Est. 2,5
Rețele de alimetare cu apă pentru conectarea stației de epurare la sursa de apă	km		Est. 2,5
Alte componente pentru ETAPA I, în funcție de disponibilitatea surselor financiare			
Renovarea rețelelor existente de canalizare	km		3,9
Stații mici de pompare a apelor uzate	unitate		2
Conexiuni	unitate		388

Sursa: Studiu de fezabilitate și EIMS / PMMS pentru subproiectul de canalizare Soroca, 2021

Pentru acest subproiect sunt prevăzute următoarele echipamente/lucrări:

Lista echipamentelor/lucrărilor pentru Stația de Epurare a Apelor Uzate Soroca și colectorul de canalizare principal:

1.a. Stația de Epurare: Grătare; Deznisipator aerat; Rezervor Imhoff; Stație de pompare intermediară; Biofiltru; Decantor secundar; Platforme de uscare a nămolului; Unitate de dezinfectare; Conducte; Alimentare cu energie electrică și instalații electrice; Sistemul SCADA, sistem de control și măsurări; Clădiri ale stației de epurare; Utilități; Echipamente de laborator și consumabile auxiliare; Drumul de acces spre SEAU, amenajări și instalații exterioare

1.b. Colectorul de canalizare principal: conductă; stație de pompare principală; stație de pompare Sud; Sistem de automatizare; Alimentare cu energie electrică a stațiilor de pompare; Cămine de vizitare; Lucrari de montaj si de Amenajare a teritoriului și drum de acces¹¹.

S-a estimat că doar 42% din populația mun. Soroca este conectată la sistemul de canalizare. Toate blocurile, doar 24% din casele individuale și 21% din agenții economici și instituțiile bugetare sunt conectate la sistemul de canalizare existent.

¹¹ Studiu de fezabilitate și EIMS pentru construcția stației de epurare a apelor uzate în mun. Soroca, 2021

Tabelul 11. Numărul conectărilor active la sistemele de alimentare cu apă și de canalizare în Soroca

	Numărul de conectări active la sistemul de alimentare cu apă în 2020, date de referință	Rata de acoperire cu servicii de alimentare cu apă a populației	Numărul de conectări active la sistemul de canalizare în 2020, date de referință	Rata de acoperire cu servicii de canalizare a populației
mun. Soroca	9333	66%	5902	42%
Satele gestionate de SA "Regia Apa Canal Soroca"	2177	50%	0	0%
Total SA "Regia Apa Canal Soroca"	11510	62%	5902	32%

Sursa: SA "Regia Apa - Canal Soroca"

În vederea realizării tuturor activităților planificate pentru implementarea subproiectului Soroca, de la începutul proiectului au fost realizate următoarele acțiuni:

1) referitor la semnarea Acordului de cooperare

- Hotărârea Consiliului Municipal Soroca nr. 22/2 (privind participarea municipiului Soroca la PSAASM și condițiile care trebuie îndeplinite) a fost aprobată în 12 ianuarie 2023;
- Acordul de Cooperare a fost semnat în 22 martie 2023, de către I.P. ONDRL, ADR Nord și APL Soroca;

2) referitor la Studiului topografic, geotehnic și expertiza clădirilor stațiilor de pompare a apelor uzate

- Inițial s-a convenit ca lucrările geotehnice să fie finanțate din bugetul local, conform unui acord cu autoritățile publice din orașul Soroca. În cadrul ședinței, cu reprezentanții Primăriei Soroca, din 26 mai 2023 s-a constatat că ar fi mai eficient dacă aceste lucrări vor fi contractate în cadrul Proiectului, deoarece municipiul Soroca nu a reușit să aloce resursele financiare necesare.
- Au fost elaborați Termenii de Referință pentru studiul topografic, studiul geotehnic și expertiza clădirilor stațiilor de pompare a apelor uzate și a fost recepționat prin STEP nota „lipsă de obiecții”, de la experții BM, în data de 14 iunie 2023.
- Cererea de exprimare a interesului a fost publicată în Moldova Suverană nr. 23 din 16 iunie 2023, precum și pe site-ul ONDRL. Data limită de depunere a fost 27 iunie 2023. La data specificată au fost primite 2 oferte.
- Evaluarea Exprimărilor de Interes a fost finalizată în data de 5 iulie 2023. Notificarea referitor la rezultatele evaluării a fost transmisă în data de 10 iulie 2023 consultantilor care au depus Exprimările de Interes în licitație. Cererea de propuneri a fost transmisă consultantului, care a fost clasat pe locul 1 conform deciziei Grupului de Lucru din 05 iulie 2023. Data limită de prezentare a propunerii tehnice și financiare a fost 17 iulie 2023. Termenul de depunere a Propunerilor s-a prelungit până la data de 19 iulie 2023 (conform solicitării primite de la consultant). Propunerea tehnică și financiară a fost primită în 19 iulie 2023. Propunerea și proiectul Raportului de evaluare au fost transmise Grupului de Lucru în 21 iulie 2023 și

trimise în mod repetat în 1 august 2023. Ședința Grupului de Lucru, inclusiv semnarea Raportului de evaluare a propunerilor, a avut loc în data de 11 august 2023. (decizia de a respinge propunerea deoarece nu respectă cerințele Cererii de exprimare a Interesului). Elaborarea și expedierea Cererii de propuneri consultantului, care s-a clasat pe locul 2 conform deciziei Grupului de Lucru, a avut loc în data de 05 iulie 2023. Termenul limită de prezentare a Propunerii Tehnice și Financiare a fost 30 august 2023. În 30 august 2023 a fost recepționată Propunerea Tehnică și Financiară. În timpul examinării Propunerii, Consultantului a fost trimisă o cerere de clarificare în data de 04 septembrie 2023. Clarificările primite au fost considerate acceptabile, iar întregul set de documente a fost înaintat Grupului de Lucru pentru revizuire. Invitația la negocieri a fost transmisă Consultantului în data de 06 septembrie 2023. A fost organizată o ședință de pre-negociere, de către membrii Grupului de Lucru, pentru clarificarea tuturor aspectelor înainte de negocieri. Negocierea contractului a avut loc în data de 08 septembrie 2023 la sediul ONDRL. Până în 11 septembrie 2023, Consultantul a depus Propunerea Financiară revizuită, așa cum s-a convenit în timpul negocierilor. De asemenea, întrucât Consultantului i s-au atribuit 2 contracte care sunt interconectate, Consultantului i s-a solicitat să depună un program de lucru revizuit pentru ambele activități, care a fost depus în data de 14 septembrie 2023. În aceeași dată a fost transmis Consultantului proiectul contractului, care a inclus și procesul verbal de negociere al contractului, pentru revizuire.

- Contractul a fost semnat în 15 septembrie 2023.
- În data de 05 octombrie 2023, în conformitate cu cerințele contractului, Consultantul a depus *Nota privind începerea serviciilor*.
- Pe 10 octombrie 2023 inginerii UIP și Consultantul au efectuat o vizită în teren la Soroca pentru inspectarea obiectelor de infrastructura de canalizare. De asemenea, au avut loc 2 întâlniri, la sediul Operatorului cu directorul și la sediul Primăriei cu arhitectul șef al municipiului.

3) referitor la pregătirea capitolului *Cerințelor Angajatorului* (aspectele tehnice ale caietului de sarcini) în cadrul pachetului de licitație Proiectare și Construcție.

- Acordul experților BM și a tuturor părților interesate relevante, privind acceptarea procedurii de achiziție -**Proiectare și Construcție**, a fost dat în cadrul ședinței care a avut loc în 14 martie 2023 cu participarea MIDR și ONDRL;
- Elaborarea preliminară a părților civile, mecanice și electrice ale specificațiilor tehnice;
- Termenii de Referință pentru *Cerințele Angajatorului* în cadrul pachetului de licitații pentru proiectare și construcție au fost elaborați. Nota „lipsă de obiecții” a fost primită prin STEP în data de 22 iunie 2023. Cererea de exprimare a interesului a fost publicată în 23 iunie 2023 în Moldova Suverană nr. 24 și pe pagina web ONDRL. Termenul limită de depunere a fost 07 iulie 2023. Până la data limită au fost primite 2 exprimări de interes.

- Evaluarea exprimărilor de interes a fost finalizată în data de 21 iulie 2023. Notificarea privind rezultatele evaluării a fost transmisă în data de 26 iulie 2023 consultantilor care au depus exprimări de interes în cadrul licitației. Cererea de Propuneri a fost transmisă consultantului, care a fost clasat pe locul 1 conform Raportului de Evaluare, în data de 26 iulie 2023. Termenul limită de depunere a Propunerii Tehnice și Financiare a fost 11 august 2023. Propunerea tehnică și financiară a fost primită în data de 11 august 2023. În cursul examinării Propunerii de către Grupul de Lucru, Consultantului a fost transmisă o cerere de clarificare în data de 21 august 2023. Clarificările primite au fost considerate acceptabile, iar întregul set de documente a fost înaintat Grupului de Lucru pentru revizuire. O ședință de pre-negociere a fost organizată de membrii Grupului de Lucru pentru a clarifica toate aspectele înainte de a invita Consultantul la negocieri. Invitația la negocieri a fost transmisă Consultantului în data de 06 septembrie 2023. Negocierea contractului a avut loc în data de 08 septembrie 2023 la sediul ONDRL. Până în 11 septembrie 2023, Consultantul a depus Propunerea Financiară revizuită, așa cum s-a convenit în timpul negocierilor. De asemenea, Consultantului i s-a solicitat să depună un program de lucru revizuit, care a fost recepționat în data de 14 septembrie 2023. În aceeași dată, proiectul de Contract și Procesul Verbal de negociere a contractului a fost înaintat Consultantului spre revizuire, precum și membrilor Grupului de Lucru.
- În urma semnării Procesului Verbal de negociere a contractului, contractul de servicii a fost semnat în data de 15 septembrie 2023.
- În 10 octombrie 2023 inginerii UIP și Consultantul au efectuat o vizită pe teren la Soroca pentru inspectarea obiectelor de infrastructură AAC. De asemenea, au avut loc 2 ședințe, la sediul Operatorului cu directorul și la sediul Primăriei cu arhitectul.
- *Raportul de inițiere* a fost transmis spre revizuire și comentarii în 12 octombrie 2023. Comentariile UIP cu privire la *Raportul de inițiere* au fost transmise Consultantului în 24 octombrie 2023, iar în 25 octombrie 2023 UIP a primit răspunsul Consultantului la comentarii. În data de 02 noiembrie 2023 a fost aprobat Raportul de inițiere.
- În 13 octombrie 2023 a fost organizată o ședință cu Consultantul la sediul UIP pentru a discuta situația actuală, probleme identificate în urma vizitei în teren.
- Criteriile de proiectare, planul de amplasare și schema tehnologică a stației de epurare au fost furnizate de Consultant către UIP pentru revizuire și comentarii în 25 octombrie 2023.
- În data de 9 noiembrie 2023, criteriile de proiectare au fost discutate și aprobate de MIDR, Primaria Soroca și SA Regia Apa-Canal Soroca în cadrul unei ședințe la sediul ADR Nord.
- Avizele preliminare pentru traseul conductei principale de canalizare au fost primite după cum urmează: Poliția de Frontieră (scrisoarea oficială nr. 35/31/3-5425 din 08.11.2023), Administrația de Stat a Drumurilor (scrisoarea oficială nr. 09-04/7209 din 09 noiembrie 2023), Agenția Națională de Arheologie (13 noiembrie 2023) și în 29 noiembrie 2023 Formularul de avizare nr. 04/2-09/3255 a Consiliului Național al Monumentelor Istorice al

Ministerului Culturii al Republicii Moldova. Prin acestea a fost aprobat traseul conductei principale de canalizare.

- În data de 24 noiembrie 2023, indicatorii de performanță, solicitați de Consultant pentru verificarea datelor din studiul de fezabilitate, au fost recepționați de la SA Regia Apa-Canal Soroca.
- În data de 30 noiembrie 2023, inginerii UIP au efectuat o vizită în teren pentru a analiza datele privind apele uzate produse de SA „Fabrica de Brânzeturi Soroca”. Analiza a vizat: volumul, calitatea și programul de evacuare a apelor uzate. De asemenea, în cadrul vizitei a fost identificată amplasarea geografică a sondelor arteziene existente conservate, care sunt planificate a fi utilizate pentru alimentarea cu apă a SE.
- În data de 18 decembrie 2023 a fost emisă scrisoarea nr. 02-23/2773, care a fost transmisă Ministerului Mediului pentru clarificarea modului și a dreptului de utilizare a sondelor arteziene, din zona desemnată, pentru alimentarea cu apă a stației de epurare a apelor uzate.

4) privind transferul de teren de la Moldsilva (Directia Silvică) către Municipiul Soroca

- În data de 19 iulie 2023 a fost inițiată procedura de promovare a HG în baza deciziilor aprobate în cadrul ședinței secretarilor generali ai Ministerului Mediului. A fost elaborat tabelul de sinteză. Perioada de realizare a fost de 10 zile. În data de 31 iulie 2023 proiectul HG s-a transmis la avizare repetată. Proiectul HG a fost aprobat cu avize și Nota informativă și a fost transmis Cancelariei de Stat. La data raportării, HG a fost aprobată și publicată.
- Prin ordin s-a aprobat înființarea Comisiei de de primire-predare.
- Proiectul de contract între Moldsilva și APL Soroca pentru schimbarea terenului este în proces de coordonare, apoi va urma procedura de schimbare a destinației terenului.

5) privind Comitetul Local de Apă și Sanație (CLAS)

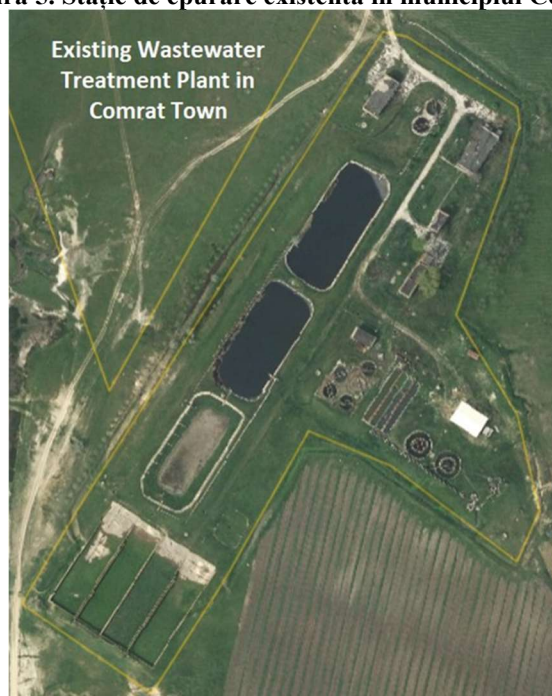
- Comitetul local de Apă și Sanație (CLAS) a fost creat în 24 mai 2023.
- Informarea membrilor a fost făcută în 31 mai 2023.
- Din cauza dificultăților de convocare și funcționare a CLAS Soroca, UIP a depus o cerere prin care solicită Primăriei Municipiului Soroca să asigure funcționarea CLAS conform reglementărilor sale. Ca urmare a acestui demers, APL Soroca a informat UIP că componența CLAS va fi modificată la următoarea ședință (august-septembrie 2023), prin modificarea deciziei nr. 25/7 din 24 mai 2023. În cadrul ședinței de la Soroca cu reprezentanții MIDR și APL, din 08 septembrie 2023 au fost discutate problemele CLAS. În data de 20 septembrie 2023, Consiliul Local a modificat componența CLAS-ului.

b.4. Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de canalizare în municipiul Comrat.

Subproiectul Comrat reprezintă construcția Stației de Epurare a Apelor Uzate în municipiul Comrat, unde apele uzate neepurate poluează direct râul Ialpuș, lacul Comrat și în aval lacul Congaz, afectând fluviul Dunărea în aval.

Figura 5. Stație de epurare existentă în municipiul Comrat

Sursa: geodata.gov.md

Colectoarele de canalizare existente au nevoie urgentă de renovare și este necesară extinderea rețelei de canalizare. Vechea stație de epurare a apelor uzate este deteriorată și nu funcționează. Inundațiile frecvente exacerbează impactul asupra mediului.

Tabelul 12. Componentele infrastructurii de canalizare și epurare- situația actuala în Comrat

Item	Unitate de măsură	Cantitatea
Stație de epurare (5700 m ³ /zi)	unități	1
Volumul de apă uzată care intră în Stația de epurare	m ³ /zi	1 400
Rețelele de canalizare existente	km	33,2
Rețele de canalizare în construcție	km	8,5
Rețele de canalizare incluse în proiecte de execuție existente	km	15,1
Rețele de canalizare pentru care este necesar de a fi elaborate proiecte de execuție	km	94,4
Conexiuni existente	unități	3749
Gospodăriile care trebuie conectate	unități	5494

Sursa: Întreprinderea Municipală Su-Canal

Apele uzate colectate sunt pompate la Stația de Canalizare Centrală și după aceea sunt pompate la stația de epurare care nu funcționează și este sursă de poluare pentru râul Ialpuș, unde este deversată.

Tabelul 13. Numărul conexiunilor funcționale la serviciile de alimentare cu apă și canalizare în Comrat

	Populația, persoane	Rata de acoperire a populației cu servicii de alimentare cu apă	Rata de acoperire a populației cu servicii de canalizare
Comrat	26 200	93%	35%

Sursa: Programul regional - sectorial AAC Găgăuzia 2018

Pentru a pune în practică toate activitățile planificate pentru implementarea subproiectului, de la începutul proiectului au fost realizate următoarele acțiuni:

1) referitor la semnarea Acordului de Cooperare între I.P. ONDRL, ADR Găgăuzia și APL Comrat

- Decizia Consiliului Municipal Comrat nr. 1/1 (privind participarea municipiului Comrat în PSAASM și condițiile care trebuie îndeplinite) a fost aprobată în 09 ianuarie 2023;
- Acordul de Cooperare a fost semnat în 16 martie 2023, de către I.P. ONDRL, ADR Găgăuzia și APL Comrat.

2) referitor la pregătirea TR pentru elaborarea Studiului de Fezabilitate și Evaluării Impactului de Mediu și Social

- TR au fost elaborați și prezentați ADR Găgăuzia și APL Comrat în ședința din 16 martie 2023;
- TR, au recepționat nota “lipsă de obiecții” prin STEP în data de 14 martie 2023.

3) privind procedurile de achiziție pentru contractarea companiei de consultanță pentru pregătirea Studiului de Fezabilitate și EIMS

- Licitația internațională pentru elaborarea Studiului de Fezabilitate și EIMS a fost lansată în 21 martie 2023 prin publicarea Cererii de exprimare a interesului în Buletinul Achiziției Publice Nr. 23, pagina web ONDRL și pagina web externă a BM -UNDB Online. Termenul limită de depunere a fost 07 aprilie 2023. Au fost primite 15 exprimări de interes.
- Componenta Grupului de Lucru a fost aprobată în data de 04 mai 2023 prin Ordinul ONDRL nr. 15.
- Exprimările de interes primite, TR și alte documente au fost transmise Grupului de Lucru pentru evaluare în data de 17 mai 2023. Evaluarea exprimărilor de interes și semnarea Raportului de evaluare a fost făcută în data de 28 iunie 2023. Notificarea privind rezultatele evaluării expediate consultanților, care au depus exprimări de interes, în 28 iunie 2023.
- Elaborarea și expedierea Cererii de prezentare a Propunerilor către 6 companii incluse din lista scurtă a avut loc în 21 iulie 2023. Termenul limită de prezentare Propuneri tehnice și financiare – 05 septembrie 2023
- Solicitare de clarificări la Cererea de propuneri a fost recepționată în 27 iulie 2023. Totodată a fost primită solicitarea de extindere a termenului de prezentare propuneri. Răspuns la solicitările de clarificări expediate consultanților din lista scurtă în 03 august 2023. Ședința Grupului de Lucru, privind examinarea solicitării consultantului de a extinde termenul de

prezentare Propuneri, a avut loc în 11 august 2023. Grupul de Lucru a considerat ca neîntemeiată solicitarea consultantului, respectiv în aceeași zi consultanții din lista scurtă au fost anunțați în scris privind decizia Grupului de Lucru de a refuza solicitarea de extindere a termenului de depunere Propuneri. Solicitare de clarificări la Cererea de propuneri a fost recepționată în 22 august 2023. Răspunsuri la clarificări expediate consultanților din lista scurtă în 25 august 2023.

- Deschiderea publică a propunerilor tehnice a avut loc în 05 septembrie 2023. Pana în termenul limita au fost recepționate 5 propuneri. Procesul Verbal de deschidere a propunerilor tehnice a fost transmis Consultanților, ce au depus propunerile, experților BM și membrilor Grupului de Lucru în 05 septembrie 2023.
- Prima sesiune a Grupului de Lucru a avut loc în data de 08 septembrie 2023, în cadrul căreia evaluatorii au primit fișele individuale de evaluare și li s-au explicat criteriile, subcriteriile de evaluare și modul de completare a fișelor individuale de lucru.
- În 27 septembrie 2023 au fost trimise solicitări de clarificare la Propuneri Tehnice către 2 consultanți. Răspunsurile au fost primite în 29 septembrie 2023.
- Pe parcursul procesului de evaluare, în urma evaluării individuale, membrii Grupului de Lucru s-au întrunit în sesiune comună în data de 17 octombrie 2023 și au analizat Propunerile Tehnice depuse pe baza TR și a corespunderii cu criteriile din cererea de propuneri. UIP a colectat fișele individuale de evaluare și pe baza celor convenite în cadrul sesiunii a întocmit Raportul de evaluare a propunerilor tehnice și a transmis Grupului de Lucru pentru examinare finală și semnare.
- Urmare semnării Raportului de evaluare, în 08 noiembrie 2023 au fost expediate consultanților notificări privind rezultatele evaluării propunerilor tehnice și au fost invitați la deschiderea publică a ofertelor financiare.
- Deschiderea publică a ofertelor financiare a avut loc în 22 noiembrie 2023. Procesul Verbal de la deschiderea propunerilor financiare a fost transmis Consultanților (ale căror oferte financiare au fost deschise), experților BM și membrilor Grupului de Lucru.
- Proiectul Raportului de evaluare combinat (tehnic și financiar) a fost expediat membrilor Grupului de Lucru în 29 noiembrie 2023. De menționat faptul că evaluarea financiară implică calcularea aritmetică a scorului financiar și a scorului final în conformitate cu formulele incluse în Cererea de propuneri.
- În data de 04 decembrie 2023 a avut loc sesiunea Grupului de Lucru. Urmare semnării Raportului de Evaluare combinat, invitația de negociere a fost expediată Consultantului care a acumulat scorul maxim tehnic și financiar.
- În data de 14 decembrie 2023 s-a desfășurat online sesiunea de negociere cu Consultantul, care a continuat cu comunicarea prin email.
- În data de 22 decembrie 2023 negocierile contractuale s-au finalizat prin semnarea Procesului Verbal de negociere și inițializarea contractului.

- În data de 22 decembrie 2023 au fost expediate *Notificările privind Intenția de Adjudecare Contract* conform căreia se impune perioada de repaos de 10 zile lucrătoare. În perioada de repaos Consultanții pot solicita clarificări la procesul de evaluare sau depune contestații. Urmare finalizării perioadei de repaos (10 ianuarie 2024) și procesării satisfăcătoare a tuturor solicitărilor de clarificări/contestații se preconizează semnarea contractului de consultanță.

4) referitor la Comitetul Local de Apă și Sanație (CLAS)

- Comitetul Local de Apă și Sanație (CLAS) a fost creat în 26 mai 2023, prin Decizia Consiliului local nr.8/1 din 26.05.2023.
- Ședința de informare s-a desfășurat în data de 08 iunie 2023.
- După numirea membrilor CLAS a avut loc prima ședință, în cadrul căreia au fost aleși Președintele și Secretarul CLAS, o persoană responsabilă cu problemele de gen și o persoană responsabilă pentru MSR la nivel local.

c) Proiect pilot de sanitație în gospodăriile din localitățile rurale

Localitățile rurale sau periurbane selectate vor beneficia de sanitație îmbunătățită la fața locului, în urma unei abordări bazate pe cerere, prin acordarea de asistență tehnică, implementarea campaniilor de informare și realizarea lucrărilor civile. Proiectul pilot va fi cofinanțat prin grantul ADA. Acest proiect pilot va demonstra utilizarea tehnologiilor cu costuri reduse rezistente la schimbările climatice pentru sanitația rurală.

c.5. Îmbunătățirea serviciilor de sanitație în gospodăriile din localitățile rurale.

APL-urile rurale sau zonele periurbane cu o populație de sub 2000 de locuitori vor fi selectate pe baza criteriilor identificate în MOP. Aceste gospodării vor semna un „Acord de colaborare și de instalare a sistemelor de sanitație” cu UIP și APL pentru a da consimțământul cu condițiile schemei de sprijin, pentru care UIP vor elabora procese și planuri adecvate. Gospodăriile participante vor fi responsabile pentru contribuția la contractele de valoare mică (lucrări), acoperind instalația sanitară de tratare și eliminare, într-un mod diferențiat în funcție de statutul socioeconomic, APL facilitând colectarea contribuțiilor gospodăriei și depunerea acestora în Contul Operațional al Proiectului.

Figura 6. Schema de instalare a unei fose septice

Sursa: Proiectul Studiului de piață privind sistemele de sanitație la fața locului (fose septice)

Pentru implementarea proiectului pilot de sanitație, de la începutul proiectului, au fost efectuate următoarele acțiuni:

1). Referitor la elaborarea Studiului de Piață:

- TR pentru elaborarea Studiului de Piață au fost finalizate și nota „lipsă de obiecții”, de la experții BM, fost recepționată prin STEP în 20 februarie 2023;
- Contractul pentru elaborarea Studiului de Piață a fost semnat în data de 03 aprilie 2023.
- În data de 14 aprilie 2023 conform contractului, a fost termenul limită de depunere a livrabilului 1 (Nota metodologică). Livrabilul nu a fost recepționat. Referitor la aceasta au fost

scrise e-mailurile din data de: 18 aprilie 2023, 10 mai 2023 și 11 mai 2023. În data de 16 mai 2023, consultantul a trimis:

1. o ciornă a Raportului Studiul de Piață (conținând: structură, introducere, obiective, metodologie, constatări legate de aspecte tehnice, juridice și de reglementare);
 2. o estimare a costurilor lucrărilor de instalare;
 3. oferte comerciale pentru fose septice de la 10 companii (producători și distribuitori) din Moldova, România și China;
 4. 3 opțiuni pentru construcția foselor septice la fața locului.
- În data de 07 iunie 2023 a fost trimis un alt e-mail prin care se solicită depunerea livrabilelor. În data de 19 iunie 2023 a fost trimisă scrisoarea oficială nr.02-23/875, de la ONDRL către expert, prin care se solicită prezentarea livrabilelor până la 27 iunie 2023. În data de 27 iunie 2023 a fost recepționat un e-mail de la expert în care acesta promite că va furniza livrabilele până la 30 iunie 2023. În data de 30 iunie 2023 nu au fost primite livrabile.
 - În data de 17 iulie 2023 a fost întocmit un *Act de constatare a neîndeplinirii prevederilor contractuale*, inclusiv și proiectul de *Acord de rezoluțiune a contractului*. În data de 24 iulie 2023, Consultantul a fost înștiințat cu privire la decizia de reziliere a contractului, inclusiv a Acordului de rezoluțiune care urmează să fie semnat. În data de 2 august 2023, Acordul de Rezoluțiune a fost transmis consultantului spre semnare, prin scrisoare recomandată. În data de 21 august 2023 a fost primită notificarea prin care se comunica că scrisoarea este nerevendicată.

2). Referitor la elaborarea Ghidului de Aplicare

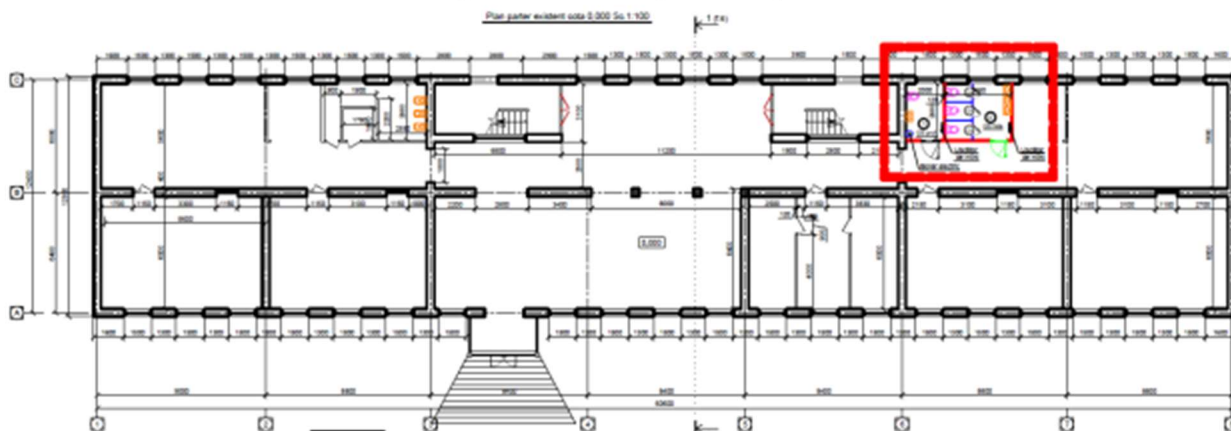
- A fost elaborat *Ghidul de aplicare pentru selectarea comunității/ comunităților beneficiare a proiectului pilot privind construcția infrastructurii de sanitație de dimensiuni mici în gospodăriile rurale și periurbane*. Principalele capitole sunt: scopul și obiectivele selecției; criteriile de eligibilitate; etapele procedurii de selecție; condițiile de depunere a setului de documente în procedura de selecție și formulare pentru procesul de aplicare;

1.1.2 Subcomponenta 1.2 Îmbunătățirea instalațiilor ASI/ WASH în unități de asistență medicală și instituții de învățământ selectate

Conform Acordului de Finanțare și Documentului de Evaluare al Proiectului, componenta Apă, Sanitație și Igienă (ASI) (Water, Sanitation and Hygiene sau WASH) va fi orientată spre îmbunătățirea instalațiilor de spălare a mâinilor și de igienă din instituțiile sociale, luând în considerare, acolo unde este cazul, tehnologiile cu emisii reduse de carbon, precum și proiectarea instalațiilor ASI trebuie să răspundă cerințelor fetelor/femeilor (intimitate și unități de gestionare a igienei menstruale) și să fie accesibilă persoanelor cu dizabilități. În acest sens, implementarea acestei componente depinde de lista de instituții care a fost furnizată de Ministerul Sănătății și Ministerul Educației și Cercetării. Indicatorul planificat pentru această componentă este îmbunătățirea instalațiilor ASI în 100 de școli și 25 de unități de asistență medicală. MEC a prezentat lista cu 33 de școli și MSRM a prezentat lista cu 31 instituții medicale. Aceste liste au fost aprobate de ministere și prezentate pentru faza de evaluare.

Figura 7. Planul etajului unei școli

Sursa: Raport nr.1 din 29 noiembrie 2023 privind implementarea Proiectului Grupurilor Sanitare pentru îmbunătățirea instalațiilor ASI în școli

Pentru implementarea componentei ASI/WASH, de la începutul proiectului, UIP a desfășurat următoarele acțiuni:

1). referitor la etapa de pregătire/ evaluare:

- Au fost desfășurate 3 ședințe cu MEC și 2 ședințe cu MSRM pentru a discuta obiectivul componentei ASI și opțiunile propuse;
- Lista instituțiilor, aprobată spre evaluare de către MSRM, a fost recepționată în data de 30 ianuarie 2023, iar lista instituțiilor, aprobată spre evaluare de către MEC, a fost primită în data de 02 mai 2023;
- Angajarea Inginerului WASH a fost efectuată prin semnarea contractului din 05 iunie 2023. Acesta este responsabil de: (i) evaluarea instituțiilor prezentate, (ii) elaborarea TR pentru companiile de proiectare (iii) elaborarea TR pentru companiile de construcții (iv) monitorizarea tuturor activităților de realizare a lucrărilor proiectate.;

- *Evaluarea instituțiilor de către inginerul WASH.* În iunie 2023, inginerul a efectuat evaluarea a 64 de instituții. Au fost efectuate 64 de vizite în teren și au fost completate 64 de *Formulare de evaluare*. Pe baza acestor Formulare de Evaluare completate, a fost creată o bază de date pentru școli și instituții medicale. Rapoartele privind rezultatele fazei de evaluare au fost elaborate și prezentate MEC și MSRM, pentru aprobarea listelor instituțiilor care vor beneficia de intervențiile proiectului.
- În data de 13 iulie 2023 a avut loc o ședință cu reprezentanții MEC, UNICEF, ONDRL, în cadrul căreia a fost discutată lista instituțiilor de învățământ, care vor fi incluse în activitățile componentei 1.2. Au fost aprobate instituțiile, în cadrul cărora se vor executa lucrări de îmbunătățire a instalațiilor ASI. Pentru confirmarea deciziilor din cadrul ședinței a fost aprobat Ordinul MEC nr. 915 din 25.07.2023 pentru aprobarea *Listei pentru continuarea lucrărilor planificate în instituțiile de învățământ selectate pentru reparația/ renovarea/ construcția grupurilor sanitare în cadrul proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”*.
- În data de 11 august 2023 a avut loc o ședință cu reprezentanții MSRM, în cadrul căreia s-a discutat lista instituțiilor pentru aprobarea intervențiilor ASI (după evaluare). În data de 22 august 2023 a fost recepționat Ordinul MSRM nr. 701 din 18.08.2023. În data de 23 august 2023 a fost transmisă către MSRM o cerere privind revizuirea listei aprobate prin Ordin (inclusiunea regiunii UAT Găgăuzia). În data de 13 septembrie 2023, Ordinul actualizat nr. 701 din 18.08.2023, a fost recepționat.

2). referitor la semnarea Acordurilor de Cooperare pentru activitățile ASI

- Proiectul Acordului de Cooperare pentru componenta ASI a fost elaborat și aprobat MIDRR și experții BM în 08 septembrie 2023;
- Ședințele comune, între instituțiile beneficiare, APL de nivel I și II în vederea semnării Acordului de Cooperare și recepționarea Deciziilor Locale din toate raioanele implicate, au avut loc în septembrie 2023. Ședințele au avut loc la Rîșcani în data de 05 septembrie 2023, la Soroca în 07 septembrie 2023, la Cahul în 08 septembrie 2023, la Briceni în 15 septembrie 2023, la Ocnița în 15 septembrie 2023, la Basarabeasca în 19 septembrie 2023 și la UTA Găgăuzia în 20 septembrie 2023;
- În octombrie 2023 au fost semnate toate cele 7 Acorduri de Cooperare pentru activitățile ASI, după cum urmează: Rîșcani - 02 octombrie 2023, Soroca - 03 octombrie 2023, Cahul - 04 octombrie 2023, Briceni - 05 octombrie 2023, Ocnița - 05 octombrie, 2023, Basarabeasca - 12 octombrie 2023 și UTA Găgăuzia - 17 octombrie 2023.

3). referitor la procedura de achiziție pentru servicii de proiectare în instituțiile de învățământ - intervenția ASI

- TR a fost elaborată și transmisă în 31 iulie 2023 experților BM pentru coordonare. În data de 10 august 2023 a fost primit e-mailul de agreare prealabilă. TR a fost trimisă spre aprobare prin STEP în data de 23 august 2023, nota "lipsă de obiecții" a fost primită în aceeași zi.

- Anunțul Cererii de Exprimare a Interesului a fost publicat pe site-ul *Moldova Suverana* în data de 25 august 2023, precum și pe site-ul ONDRL. Termenul limită de depunere a fost 15 septembrie 2023. Până la data limită, au fost primite 2 Exprimări de Interes. Ședința de evaluare a Exprimărilor de Interes a avut loc în data de 13.10.2023. Compania clasată pe locul 1 a fost sesizată cu privire la prezentarea ofertei tehnice, până în data de 30.10.2023
- Contractul a fost semnat în data de 16 noiembrie 2023

4). referitor la serviciile de proiectare a instalațiilor ASI în instituțiile de învățământ

- Compania de proiectare a efectuat vizite în teren pentru a face măsurători și a identifica cele mai bune soluții pentru instalațiile sanitare și conectarea la rețelele de apă și canalizare. UIP a recepționat 4 rapoarte (la nivel de raion) cu privire la aceste acțiuni: Raportul nr.1 Soroca în 04 decembrie 2023; Raportul nr.2 Rîșcani în 14 decembrie 2023; Raportul nr. 3 UTA Găgăuzia în 18 decembrie 2023 și Raportul nr.4 Cahul în 19 decembrie 2023. Rapoartele au fost transmise directorilor școlilor pentru aprobare și toate instituțiile au semnat *Actul de Aprobare a Raportului* (17 acte de aprobare).
- Elaborarea proiectelor de execuție este în process pentru 6 instituții care au certificate de urbanism. La sfârșitul lunii decembrie 2023 au fost obținute certificatele de urbanism pentru instituțiile din localitățile: Zăicani, Vărătic, Bulboci; Racovăț; Andrușul de Sus și Doina.
- Pentru obținerea certificatului de urbanism, 3 instituții din cele 15 au nevoie de o expertiză tehnică a clădirii, care poate fi efectuată de către Serviciul de Stat de Verificare și Expertizare a Proiectelor. Procesul a fost inițiat, expertiza este în curs.
- Actualizarea devizelor de cheltuieli este în desfășurare pentru 2 instituții, care dețin proiect de execuție (Vulcănești și Dărcăuți).

5). referitor la procedura de achiziție pentru servicii de proiectare în instituțiile medicale - intervenția ASI

- TR au fost elaborați și aprobați de MIDR pe 21 august 2023, apoi transmiși experților BM pentru coordonare și aprobare.
- În data de 08 septembrie 2023 a fost recepționat e-mailul de agreare prealabilă de la experții BM. TR au fost actualizați în baza listei din Ordinul actualizat nr. 701 din 18 august 2023.
- În data de 21 septembrie 2023, TR au fost transmiși experților BM prin STEP pentru examinare și aprobare. Comentariile au fost primite în aceeași zi. După trimiterea răspunsurilor la comentarii, experții BM au emis nota "lipsă de obiecții" la TR în data de 21 septembrie 2023.
- În data de 16 octombrie 2023 a fost recepționată scrisoarea oficială nr. 09/3684 din 12 octombrie 2023 de la MSRM privind aprobarea TR.
- Anunțul Cererii de Exprimare a Interesului a fost publicat în 08 noiembrie 2023 și au fost primite 2 Exprimări de Interes. Ședința de Evaluare a Exprimărilor de Interes a avut loc în data de 04 decembrie 2023. Raportul de evaluare a fost finalizat în data de 05 decembrie 2023; Compania clasată pe locul 1 a fost sesizată cu privire la prezentarea ofertei tehnice și

financiare până în data de 21 decembrie 2023. Urmare examinării ofertei de către Grupul de Lucru, Consultantul a fost invitat la negocieri contractuale pe data de 04.01.2024.

6). privind constituirea Comitetelor WASH (ASI)

- Pentru instituțiile de învățământ Comitetele WASH (ASI) sunt reprezentate de Consiliul de Administrație al instituțiilor.
- Toate cele 17 instituții de învățământ beneficiare au prezentat componența Comitetului WASH.
- Dintr-un total de 14 instituții medicale beneficiare, în data de raportare 11 au prezentat componența Comitetului WASH.
- În perioada 05-06 decembrie 2023 au fost realizate sesiuni de informare a Comitetelor WASH în școli.

1.2. Componenta 2. Consolidarea capacităților instituționale la nivel național și local de furnizare a serviciilor AAS

Această componentă se focalizează pe capacitățile instituționale ale entităților naționale, regionale și ale operatorilor de AAC pentru management, planificare, reglementare și implementare a reformelor și îmbunătățirea performanței operatorilor de servicii pentru furnizarea ecologică, rezilientă și inclusivă a serviciilor. La nivel național, elaborarea planurilor, politicilor și documentelor de reglementare va sprijini adaptarea la schimbările climatice prin planificare reziliente la schimbările climatice, iar la nivel local, îmbunătățirile performanțelor vor aduce beneficii climatice prin reducerea AN și îmbunătățirea eficienței energetice.

1.2.1 Subcomponenta 2.1 Construirea capacităților instituționale naționale pentru AAS

Această subcomponentă urmărește să consolideze funcțiile critice de facilitare și implementare a reformei sectorului AAS, planificarea și monitorizarea investițiilor, precum și modernizarea sectorului și dezvoltarea capacităților în acest scop ale unității desemnate AAS în cadrul structurii MIDR.

a) planificare sectorială și finanțare pentru realizarea programelor

Elaborarea și implementarea unui Planului Național de Dezvoltare a Sectorului de Alimentare cu Apă și Sanitare (PNDSAAS), inclusiv programul național de investiții și strategia de finanțare, precum și dezvoltarea capacităților Direcției Politici în domeniul AAS din cadrul MIDR în calitate de entitate principală. PNDSAAS schițează un proces etapizat de regionalizare, consolidare a mecanismului de finanțare și un program de investiții prioritar.

Pentru elaborarea *PNDSAAS, Programul de investiții și Strategia de Finanțare*, de la începutul proiectului, UIP a desfășurat următoarele acțiuni:

- ✓ Analiza HG nr. 715/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind conținutul-cadru, principiile metodologice de elaborare și actualizare, avizare și aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național;
- ✓ Analiza Instrucțiunii privind elaborarea secțiunii specializate „Alimentarea cu apă și sanitație” a Planului de Amenajare a Teritoriului Național, aprobată prin Ordinul Ministrului nr. 128.2020;
- ✓ Analiza documentelor elaborate în timpul pregătirii în cadrul proiectului FFDCEAC.

Prin ordinul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr.28 din 28 februarie 2023, a fost desemnată *Unitatea de coordonare* a procesului de elaborare a *Planului de Amenajare a Teritoriului Național* – secțiunea specializată: *Alimentare cu Apă și Sanitație*.

(i) Acțiune: Elaborarea foii de Parcurs (Roadmap), necesară pentru elaborarea Planului Național de Dezvoltare a Sectorului de Alimentare cu Apă și Sanitație

A fost elaborată Foaia de Parcurs necesară elaborării Planului Național de Dezvoltare a Sectorului de Alimentare cu Apă și Sanitație (PNDSAAS). În document au fost descrise toate acțiunile necesare

pentru elaborarea și aprobarea PNDSAAS. Foaia de Parcurș conține: numele acțiunii, instituția responsabilă; descrierea acțiunii și temeiul juridic al acțiunii.

(ii) Acțiune: Pregătirea TR pentru contractarea unei companii de consultanță pentru elaborarea PNDSAAS

- Primul proiect al TR a fost întocmit și înaintat spre revizuire MIDR în data de 19 mai 2023. Principalele capitole ale TR-ului pentru elaborarea PNDSAAS, Programului de Investiții pe termen lung și Strategiei de finanțare sunt: scopul și obiectivele; domeniul de aplicare al serviciilor; etapele de livrare a serviciilor și sarcinile principale; livrabile, planul de implementare și aranjamentele de implementare.

- În data de 12 iunie 2023, MIDR a transmis scrisoarea nr. 09-3047 către toate părțile interesate pentru a anunța că, prin Hotărâre de Guvern, a fost constituit Consiliul Național de Amenajare a Teritoriului. În acest context, Ministerul a organizat prima ședință a Consiliului în data de 27 iunie 2023, în cadrul căreia a fost prezentat și discutat TR-ul.

- În data de 28 iunie 2023, MIDR a trimis scrisoarea nr. 09-3325 tuturor părților interesate pentru furnizarea propunerilor și/ sau obiecțiilor cu privire la TR până în 30 iunie 2023.

- Tabelul de Sintează a fost elaborat conform avizelor Autorităților Publice Centrale și au fost operate modificări în TR, care au fost transmise spre examinare către MIDR în data de 02 august 2023.

- În data de 08 august 2023 a avut loc ședința cu reprezentanții MIDR referitor la TR. Au fost elaborate cerințele pentru consultant. În data de 17 august 2023 a fost transmisă ultima versiune a TR actualizată către MIDR, pentru aprobarea versiunii finale. În data de 22 și, respectiv, 23 august 2023 au fost recepționate comentariile MIDR la TR. În data de 29 august 2023 a fost transmisă către MIDR ultima versiune a TR actualizată și Procesul Verbal pentru aprobarea versiunii finale. Traducerea în limba engleză a TR a fost finalizată și a fost transmisă MIDR pentru aprobare.

- În data de 06 octombrie 2023 a fost semnat Procesul-verbal de coordonare a proiectului final al TR pentru PNDSAAS - versiunile în română și engleză.

- Proiectul final al TR a fost trimis experților BM pentru agreare prealabilă în 09 octombrie 2023. Au fost primite comentariile de la experții BM și TR au fost modificate conform comentariilor. În data de 2 noiembrie 2023 au fost prezentați TR reprezentanților BM, în cadrul unei ședințe la sediul Oficiului BM în Chișinău, și a fost recepționat feedback-ul, care ulterior a fost inclus în TR.

- În data de 23 noiembrie 2023 a fost transmisă o solicitare către Agenția Națională Relații Funciare și Cadastru în vederea obținerii unor recomandări privind cerințele pentru sistemele informatice geografice pentru includere în TR.

- Versiunea finală a TR a fost expediată prin STEP, pentru examinare și aprobare de experții BM, în 29 noiembrie 2023 și în data de 08 decembrie 2023 a fost recepționată nota "lipsă de obiecții".

- Anunțul pentru depunerea expresiilor de interes a fost publicat pe pagina UNDB online, site-ul extern al Băncii Mondiale, pe pagina web Moldova Suverana și pagina web a ONDRL în data de 08 decembrie 2023. Termenul limita de depunere a fost 29 decembrie 2023. Până în data limită au fost recepționate 15 expresii de interes.

(iii) Acțiune: Angajarea consultantului de planificare strategică pentru a oferi sprijin MIDR în implementarea Sub-componentei 2.1

Consultantul va oferi sprijin MIDR în implementarea Sub-componentei 2.1, în special va sprijini elaborarea *Planului Național de Dezvoltare a Sectorului de Alimentare cu Apă și Sanitație* și, de asemenea, va asista la reformele sectoriale planificate.

- TR au recepționat nota "lipsă de obiecții", prin STEP, în data de 20 februarie 2023.
- Procedurile de angajare a consultantului au fost lansate de 4 ori (în 10 februarie 2023, 17 martie 2023, 21 aprilie 2023 și 09 iunie 2023).
- Contractul a fost negociat și semnat în 17 iulie 2023.

(iv) Dezvoltarea capacităților Unității principale (Direcția Politici în domeniul AAS)

- TR pentru creșterea capacităților Direcției Politici în domeniul AAS a fost elaborate și aprobat prin STEP în 23 august 2023.
- Cererea de Exprimări de Interes a fost publicată de mai multe ori (în 25 august 2023, 15 septembrie 2023 și 04 octombrie 2023). Au fost recepționate 2 Exprimări de Interes. În data de 22 noiembrie 2023, au avut loc două interviuri cu fiecare candidat.
- Contractul a fost semnat în 18 decembrie 2023.

(v) Angajarea consultantului de dezvoltare instituțională pentru MIDR

- TR au fost agreeți în prealabil cu experții BM în 28 noiembrie 2023. Activitatea a fost inclusă în Planul de Achiziții prin STEP în 29 noiembrie 2023.
- TR au recepționat nota „lipsă de obiecții” de la experții BM prin STEP în data de 14 decembrie 2023.
- Publicarea anunțului, pe pagina web ONDRL și *Moldova Suverană*, a fost făcută în 18 decembrie 2023.

b) suport pentru operatorii selectați

Asistența tehnică acordată APL-urilor și operatorilor AAC selectați pentru a sprijini procesul de agregare în operatori regionali licențiați (pe plan juridic, tehnic, financiar) în baza PNDSAAS, va fi inițiată după elaborarea și aprobarea PNDSAAS;

c) suport în reforma legislativă și din domeniul proiectării

Reforma legislativă și din domeniul proiectării. Pregătirea modificărilor și/sau a noii legi (de exemplu, Legea 303 și cerințele pentru licențiere), politici și documente normative (cu privire la metoda de reglementare și tarife), și normele de proiectare și construcție pentru sanitație (actualizarea normelor învechite) și consolidarea capacităților aferente, conform PNDSAAS.

Pentru a asigura inițierea reformelor propuse în domeniul AAS conform Documentului de Evaluare a Proiectului, UIP a realizat următoarele acțiuni:

(i) Modificarea Legii 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare:

- În data de 01 aprilie 2023 a fost contractat consultantul pentru colaborarea cu reprezentanții MIDR și Grupul de Lucru parlamentar în vederea elaborării proiectului Legii 303, pentru sprijinirea în promovarea și consultarea publică a proiectului Legii;
- Aspectele conceptuale propuse pentru a modifica Legea 303 au fost elaborate și transmise în adresa MIDR în data de 4 mai 2023.
- Primul proiect al Legii a fost elaborat și transmis în adresa MIDR în data de 22 mai 2023. În data de 31 mai 2023 a fost disponibil al doilea proiect al Legii modificate - varianta actualizată a proiectului de lege conform comentariilor MIDR;
- În data de 30 iunie 2023 s-a desfășurat ședința internă a MIDR de agreare a amendamentelor de modificare a Legii.
- În data de 07 iulie 2023 a avut loc ședința MIDR și a Agenției Proprietății Publice pentru a discuta posibilitatea ca autoritățile administrației publice centrale să transmită activele în gestiune delegate;
- În data de 13 iulie 2023 a fost plasat Anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege pentru modificarea Legii 303 pe **particip.gov.md**. Perioada de transmitere a comentariilor 28 iulie 2023.
- În data de 25 iulie 2023 a avut loc ședința Grupului de Lucru Parlamentar
- În data de 18 septembrie 2023 în cadrul ședinței Secretarilor Generali au fost aprobate amendamentele la lege.
- În data de 19 septembrie 2023 a avut loc ședința parlamentară cu reprezentanții Comisiei Administrație Publică, SA Apă-Canal Chișinău, APL Chișinău și membrii Parlamentului referitor la propunerile de modificare a Legii 303 în contextul construcției apeductului magistral Chișinău – Strășeni – Călărași, prin implementarea proiectului „Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova Centrală”.
- În data de 19 septembrie 2023, Anunțul privind consultarea publică/ avizarea/ expertiza proiectului de Hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 303/2013 a fost publicat pe **particip.gov.md**.
- În data de 09 noiembrie 2023 a avut loc o ședință cu reprezentanții MIDR și ANRE referitor la propunerile și obiecțiile de modificare a Legii 303.
- În data de 16 noiembrie și 23 noiembrie 2023 s-au desfășurat 2 ședințe cu reprezentanții SA ”Apă-Canal Chișinău” referitor la propunerile și obiecțiile de modificare a Legii 303.
- Consultările Publice au fost desfășurate în 06 decembrie 2023; Tabelul de sinteză aferent Consultărilor Publice a fost prezentat UIP în 12 decembrie 2023.
- Tabelul de Sinteza aferent procesului de avizare/ expertizare precum și proiectul de HG de modificare a Legii 303 a fost prezentat UIP în 12 decembrie 2023.
- În data de 27 decembrie 2023 a fost inițiat procesul de avizare repetată

(ii) Elaborarea noilor normative în domeniul construcțiilor. Raportul privind evaluarea necesității de actualizare/ajustare a Normativului de Construcții din Moldova G.03.02:2015 și G.03.01:2017.

- Au fost desfășurate 3 ședințe cu MIDR și Comitetul Tehnic.
- În data de 14 martie 2023 a avut loc o ședință cu MIDR și ONDRL privind elaborarea Normativului de construcții moldovenesc „Rețele și instalații exterioare de canalizare”. S-a hotărât că va fi mai potrivită elaborarea unui singur Normativ de Construcții Moldovenesc (NCM), fără delimitare în funcție de numărul de populație. Singura condiție este ca acest fapt să fie discutat în cadrul Comitetului Tehnic responsabil. De asemenea, în cadrul ședinței s-a discutat și necesitatea elaborării NCM pentru rețelele externe de alimentare cu apă, în funcție de bugetul disponibil.
- TR pentru elaborarea *Raportului privind evaluarea necesității de actualizare/ajustare a Normativului de Construcții al Republicii Moldova*, au fost elaborați și aprobați, prin STEP în 18 iulie 2023.
- Cererile de exprimare a interesului au fost publicate în 21 iulie 2023. Termenul limită de depunere a exprimărilor de interes a fost 04 august 2023. Au fost recepționate 2 exprimări de interes. Raportul de evaluare a fost elaborat și semnat de Grupul de Lucru. În baza Raportului de Evaluare, candidatul a fost invitat la ședința de clarificare/negociere, care a avut loc în data de 18 august 2023.
- Contractul a fost semnat în 05 septembrie 2023.
- În data de 15 septembrie 2023 a fost trimis un e-mail, reprezentanților MIDR implicați, cu privire la Planul de Acțiuni privind această activitate.
- În 19 octombrie 2023 a fost primit proiectul *Raportului privind evaluarea necesității de actualizare/ajustare a Normativului de Construcții din Republica Moldova*. Acest Raport a fost transmis reprezentanților MIDR pentru examinare și recomandări.
- În data de 6 decembrie 2023 s-a întrunit *Comitetului Tehnic pentru normare tehnică în construcții* și s-a adoptat decizia cu privire la Raport.
- În data de 11 decembrie 2023 au fost primite de la Consultant livrabilele finale: 1. *Raportului privind evaluarea necesității de actualizare/ajustare a Normativului de Construcții din Moldova G.03.02:2015 și G.03.01:2017* și prezentarea Raportului în ppt.
- În data de 13 decembrie 2023 au fost aprobate livrabilele finale ale Consultantului.

(iii) Elaborarea Planului de Implementare a Directivei 91/271/CEE

- TR au fost elaborați și aprobați prin STEP în 18 iulie 2023.
- Cererea de Exprimări de Interes, inclusiv TR, au fost publicate în 21 iulie 2023. Termenul limită de depunere a Exprimărilor de Interes a fost 04 august 2023. A fost recepționată 1 exprimare de interes. Grupul de Lucru a semnat Raportul de Evaluare în 14 august 2023.
- Contractul a fost semnat în 23 august 2023.

- *Raportul de Inițiere* a fost recepționat în 20 septembrie 2023. În 28 septembrie 2023, *Raportul de Inițiere* a fost transmis reprezentanților MIDR și Ministerului Mediului. În 16 octombrie 2023 a avut loc o ședință cu reprezentanții Ministerului Mediului. *Raportul de Inițiere* a fost aprobat în 16 octombrie 2023.
- Primul proiect al *Planului de implementare a Directivei 91/271/CEE* a fost recepționat în 12 noiembrie 2023.
- În 20 noiembrie 2023 a avut loc o ședință pentru discutarea proiectului de Plan. Proiectul Planului a fost transmis către MIDR și Ministerului Mediului pentru comentarii și propuneri. Comentariile Ministerului Mediului au fost transmise consultantului.
- În data de 12 decembrie 2023 Consultantul a transmis versiunea revizuită a Planului de Implementare.
- În 18 decembrie 2023, proiectul *Planului de implementare a Directivei 91/271/CEE* și HG au fost transmise către MIDR pentru comentarii și propuneri.

(iv) Elaborarea și promovarea Hotărârii Guvernului privind aprobarea criteriilor de autorizare, construcție, înregistrare, control, operare și întreținere a sistemelor individuale adecvate de colectare și epurare a apelor uzate

- TR au recepționat nota "lipsă de obiecții" de la experții BM, prin STEP în data de 20 februarie 2023;
- Cererile de Exprimare de Interes au fost publicate de mai multe ori (în 10 februarie 2023, 07 aprilie 2023, 05 mai 2023 și 30 iunie 2023). Ultimul termen limită a fost 10 iulie 2023. Nr. exprimărilor de interes primite - 1. Raport de evaluare a fost semnat în 18 iulie 2023. Solicitare de propunere financiară a fost transmisă consultantului în 21 iulie 2023. Propunerea financiară a fost recepționată în 07 august 2023.
- Contractul a fost semnat în data de 17 august 2023.
- În vederea implicării părților interesate în rlaborarea Hotărârii de Guvern, în data de 23 mai 2023 a avut loc o ședință cu reprezentanții MIDR, MSRM, Agenția Națională de Sănătate Publică și MM privind soluțiile de sanitație pentru localitățile mici (în special fose septice), unde sistemele de canalizare nu sunt fezabile. Participanții au prezentat opiniile lor cu privire la avantajele și dezavantajele foselor septice. Printre avantajele se numără: cost redus și o soluție fezabilă pentru localitățile mici. Printre dezavantajele și riscurile legate de fosele septice au fost precizate: - Studiu geologic necesar; - Dacă solul este impermeabil și cantitatea de apă uzată mare există riscul alunecărilor de teren; - Apele uzate nu sunt tratate de microorganisme patogene; - Există riscul de întreținere insuficientă a fosei septice de către gospodării și, pentru exploatarea legală a foselor septice este necesar un râu în apropiere pentru evacuarea apei. În concluzie, s-a decis să se aștepte finalizarea Studiului de piață referitor la fose septice și apoi, după prezentarea rezultatelor Studiului de piață, să se desfășoare încă o ședință pe această temă.

- În data de 04 septembrie 2023 a fost recepționat *Raportul de Inițiere*. Reprezentanții UIP au oferit comentarii cu privire la aceasta. În 12 septembrie 2023, *Raportul de Inițiere* a fost redactat de Consultant pe baza comentariilor primite.
- În 18 septembrie 2023 a fost primit documentul: *Principalele teze ale actului normativ privind aprobarea criteriilor de autorizare, construcție, înregistrare, control, exploatare și întreținere a sistemelor individuale adecvate de colectare și epurare a apelor uzate*.
- În data de 18 decembrie 2023 Consultantul a depus: proiectul HG și Nota Informativă la proiectul HG. Proiectul HG a fost transmis MIDR pentru comentarii în data de 18 decembrie 2023. Activitățile de coordonare, cu Agenția de Mediu și Apele Moldovei, sunt planificate pentru perioada următoare.

d) monitorizarea și benchmarking-ul operatorilor

Dezvoltarea și Implementarea unui Sistem Informațional de Management (SIM) național pentru operatorii AAC; definirea indicatorilor de performanță cheie pentru SIM și începerea benchmarking-ului;

(i) Privind semnarea Acordului de Cooperare Interinstituțională

- De la începutul proiectului, au fost organizate 2 ședințe (în 15 mai 2023 și 05 iunie 2023) cu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE), în cadrul cărora s-a discutat planul în vederea dezvoltării Sistemului Informațional de Management, precum și prezentarea definiției indicatorilor pentru benchmarking. Astfel, în cadrul discuțiilor, a fost stabilit că ANRE a aprobat deja *Hotărârea cu nr. 356/2019 privind aprobarea Regulamentului Cadru privind indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și canalizare*.
- În data de 26 iunie 2023 ONDRL prin scrisoarea nr. 02-23/885 a notificat ANRE că s-au făcut ajustările necesare în proiectul Acordului de Cooperare. Proiectul Acordului de Cooperare Interinstituțională a fost convenit în 28 iunie 2023;
- Acordul de Cooperare Interinstituțională a fost semnat în data de 06 octombrie 2023.

(ii) Dezvoltarea și implementarea Sistemului Informațional de Management

- TR-ul pentru contractarea unui consultant pentru elaborarea proiectului HG al conceptului SIM, a fost elaborat, coordonat cu MIDR și în data de 19 octombrie 2023 a fost transmis către ANRE pentru coordonare.
- TOR-urile au fost agreate în prealabil cu experții BM în 28 noiembrie 2023 și activitatea a fost inclusă în Planul de Achiziții prin STEP în 29 noiembrie 2023.
- TR-ul a recepționat nota "lipsa de obiecții" de la experții BM, prin STEP, în 14 decembrie 2023.
- Anunțul de angajare a fost publicat în data de 18 decembrie 2023

e) dezvoltarea capitalului uman

Dezvoltarea capitalului uman. Implementarea unui program de dezvoltare profesională, în colaborare cu AMAC și UTM și operatorii AAC, pentru creșterea calificărilor și avansarea în carieră a personalului existent și atragerea de persoane, în special femei, pentru angajare în sector.

- Pentru implementarea acestei activități s-au desfășurat 2 ședințe cu reprezentanții Universității Tehnice din Moldova (UTM) și AMAC, în cadrul cărora s-au discutat obiectivele activității.
- De la începutul proiectului, cu sprijinul AMAC, au fost identificate listele persoanelor cu studii superioare, angajați ai operatorilor de alimentare cu apă și canalizare, care urmează să beneficieze de studii de calificare (18 luni) și studii de recalificare (12 luni).
- La propunerea părților, ținând cont că nici Contractul de Finanțare și nici Documentul de Evaluare al Proiectului nu stabilesc mecanismele de colaborare a părților implicate (I.P. ONDRL, UTM și AMAC), a fost elaborat un Acord de Cooperare, în care sunt descrise responsabilitățile fiecărei părți. În data de 08 aprilie 2023 a fost recepționată nota „lipsă de obiecții” privind Acordul de Cooperare de la experții BM.
- Acordul de Cooperare a fost semnat în 20 aprilie 2023, de către I.P. ONDRL, UTM și AMAC.
- În data de 04 august 2023 a avut loc ședința cu participarea reprezentanților UTM, MEC privind deblocarea situației aferente cursurilor de calificare din cadrul Institutului de Formare Continua AAC.
- Solicitarea de includere a noii activități în Planul de Achiziții a fost transmisă echipei Băncii în data de 18 octombrie 2023, iar aprobarea a fost primită în 23 octombrie 2023.
- A fost aprobată lista de 50 persoane, cu studii superioare în rândul operatorilor AAC, inclusiv 24 persoane pentru studii de calificare și 26 persoane pentru studii de recalificare.
- În data de 01 noiembrie 2023 a avut loc evenimentul de lansare a cursurilor. În lunile noiembrie și decembrie 2023 cursurile s-au desfășurat conform Programului stabilit.
- Contractul cu UTM a fost semnat în data de 04 noiembrie 2023.

1.2.2 Subcomponenta 2.2: Îmbunătățirea performanței furnizorilor de servicii AAC

Îmbunătățirea performanței operatorilor serviciilor AAC va finanța lucrări, bunuri, servicii de consultanță, servicii non-consultanță, instruire pentru a sprijini implementarea unui Plan de Îmbunătățire a Performanței (PIP) multianual și prioritar al operatorilor AAC selectați implicați în Subcomponenta 1.1. Printre acestea se numără cinci operatori AAC: SA "Apa-Canal Cahul", SA "Regia Apă-Canal Soroca", Întreprinderea Municipală "Su-Canal" Comrat, Întreprinderea Municipală "Apă-Canal Vulcănești" și o SA propusă a fi înființată prin fondarea de către APL-urile orașului Costești și altele din raionul Rîșcani. Operatorii AAC vor efectua evaluări anuale privind implementarea PIP și IP, inclusiv publicarea rezultatelor și runde de feedback cu clienții.

Investițiile și activitățile de asistență tehnică identificate în PIP se bazează pe diagnosticarea operatorilor și includ, dar nu se limitează la următoarele: îmbunătățirea operațiunilor tehnice și comerciale, îmbunătățirea managementului financiar, managementul resurselor umane și aspecte de organizare și strategie, inclusiv îmbunătățirea sistemelor de gestionare a activelor și a stocurilor, eficiența energetică, programele de reducere a AN, practicile și echipamentele de contorizare a apei pentru a îmbunătăți reziliența la schimbările climatice, siguranța apei și continuitatea afacerii și îmbunătățirea capacității de reacție față de necesitățile clienților.

TR pentru serviciile de consultanță se referă la elaborarea **Planului de Îmbunătățire a Performanței** și **Studiul de Referință** a operatorilor care participă în proiect:

1. Planul multianual de **Îmbunătățire a Performanței (PIP)** exclusiv pentru **Întreprinderea Municipală din Comrat și Întreprinderea Municipală din Vulcănești**.
2. Studiul de Referință pentru cei cinci operatori AAC: SA "Apa-Canal Cahul", SA "Regia Apă-Canal Soroca", Întreprinderea Municipală "Su-Canal" Comrat, Întreprinderea Municipală Apă-Canal Vulcănești și SA propusă a fi înființată prin fondarea de către APL-urile orașului Costești și altele din raionul Rîșcani.
 - TR pentru elaborarea PIP și Studiului de Referință a performanței operatorilor participanți în proiect, a fost elaborate și aprobat prin STEP în data de 23 august 2023.
 - Cererea de exprimare a interesului a fost publicată de două ori (25 august 2023 și 15 septembrie 2023). Până la data limită de depunere au fost primite 2 exprimări de interes. Procesul de evaluare a fost finalizat. Relansarea cererii de exprimare a interesului a fost făcută în 08 noiembrie 2023. Termenul limită a fost 21 noiembrie 2023. Procesul de evaluare este în desfășurare.

2. ACTIVITĂȚI CHEIE ALE PERIOADEI DE RAPORTARE

2.1. Componenta 1. Creșterea accesului la servicii de alimentare cu apă și sanitație, gestionate în condiții de siguranță, în zonele rurale și orașele selectate

2.1.1. Subcomponenta 1.1 Extinderea accesului și îmbunătățirea calității serviciilor de AAS

a) Investițiile în infrastructura de alimentare cu apă

a.1. Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în raioanele Cahul și Vulcănești.

În perioada de raportare au fost efectuate următoarele acțiuni:

- 1) referitor la revizuirea /ajustarea proiectului de execuție:**
- Contractul a fost semnat în 14 iulie 2023.
 - Ședința de lansare a fost organizată în data de 25 iulie 2023. În cadrul întâlnirii au fost prezenți reprezentanți: APL din raionul Cahul, Consiliul Raional, MIDR, ONDRL și Consultantul.
 - *Raportul de inițiere* a fost primit în data de 04 august 2023. În data de 15 august 2023 a avut loc întâlnirea cu reprezentanții companiei de proiectare, APL-urilor, ADR Sud și Consiliul Raional cu privire la procesul de actualizare a certificatelor de urbanism și avizelor de conectare precum și alte aspecte privind actualizarea documentației tehnice. Comentariile UIP privind *Raportul de inițiere* au fost trimise în 18 august 2023. Răspunsurile la comentarii au fost recepționate în 22 august 2023. Ca urmare a primirii comentariilor Consultantului, s-a decis organizarea unei ședințe de clarificare, cu participarea reprezentanților ONDRL. În data de 24 august 2023 a avut loc ședința cu reprezentanții companiei de proiectare privind Tabelul divergențelor la *Raportul de inițiere*. Procesul-verbal al ședinței a fost întocmit și transmis Consultantului în data de 29 august 2023. În data de 05 septembrie 2023, Consultantul a depus *Raportul de inițiere*, revizuit conform celor convenite în cadrul ședinței. UIP a transmis comentariile la *Raportul de inițiere* revizuit în 10 septembrie 2023. În data de 13 septembrie 2023, UIP a primit e-mailul cu nota "fără comentarii" referitor la *Raportul de inițiere*, de la experții BM. În data de 14 septembrie 2023 a fost transmisă Consultantului notificarea ONDRL privind aprobarea *Raportului de inițiere*.
 - În 17 octombrie 2023, Consultantul a transmis spre revizuire și comentarii *Raportul privind evaluarea necesității de strămutare*. În data de 14 noiembrie 2023, comentariile la raport au fost trimise Consultantului. În 26 decembrie 2023, *Raportul* a recepționat nota „lipsă de obiecții” de la experții BM. În data de 28 decembrie 2023 a fost transmisă Consultantului notificarea ONDRL (scrisoarea nr. 02-23/2991 din 28 decembrie 2023) privind aprobarea *Raportului privind evaluarea necesității de strămutare*.
 - În data de 6 noiembrie 2023 a fost primită scrisoarea oficială nr.337, a Agenției Naționale de Arheologie, cu aprobarea traseului conductei magistrale de alimentare cu apă. Acesta a fost răspunsul la scrisoarea ONDRL nr. 02-23/2038 din data de 01 noiembrie 2023.

- Consultantul a solicitat lucrări suplimentare (conectare la conducta magistrală de alimentare cu apă a 2 rezervoare proiectate în orașul Vulcănești). În 07 noiembrie 2023 a fost primită scrisoarea MIDR nr. 19-5663 privind acceptarea propunerii de includere a lucrărilor suplimentare în TR, prezentată în scrisoarea ONDRL nr. 02-23/2043 din data de 03 noiembrie 2023.
- Versiunea 1 a proiectului de execuție (*Conducta magistrală de alimentare cu apă Cahul-Lebedenco-Pelinei- Gavanoasa-Vulcănești (sate) – Alexandru Ioan Cuza și rețelele de distribuție a apei din satele Lebedenco, Hutulu, Ursoaia, Pelinei, Satuc, Gavanoasa, Vladimirovca, Nicolaevca și conexiunea Gării Vulcănești și Zonei Economice Libere „Valcanes”*) a fost recepționată în 14 noiembrie 2023. Versiunea 1 a proiectului de execuție revizuit și actualizat a fost aprobată de APL-urile respective, după cum urmează: (Consiliul Raional prin scrisoarea nr. 648 din 28 decembrie 2023; APL Alexanderfeld prin scrisoarea nr. 136 din 27 decembrie 2023; APL Alexandru Ioan Cuza prin scrisoarea din decembrie 2023; APL Găvănoasa prin scrisoarea din 28 decembrie 2023 și APL Pelinei prin scrisoarea nr. 458 din 28 decembrie 2023 și SA Apa-Canal Cahul prin scrisoarea din 29 decembrie 2023.

2) referitor la Evaluarea impactului de mediu și social și elaborarea Planului de management de mediu și social

- Contractul a fost semnat în 14 iulie 2023.
- Ședința de lansare a fost organizată în data de 25 iulie 2023. În cadrul întâlnirii au fost prezenți reprezentanți: APL din raionul Cahul, Consiliul Raional, MIDR, ONDRL și Consultantul.
- În data de 10 august 2023 au avut loc 2 ședințe de Consultări Publice referitor la Evaluarea Impactului de Mediu și Social (în orașul Vulcănești și raionul Cahul).
- *Raportul de inițiere* a fost primit în 14 august 2023. În data de 24 august 2023 a fost recepționat *Raportul de Inițiere*, cu răspunsurile consultantului la comentariile UIP. În data de 5 septembrie 2023, *Raportul de Inițiere* a fost trimis experților BM pentru comentarii și sugestii. În 25 septembrie 2023, experții de mediu și social ai BM au informat UIP că nu există sugestii și comentarii cu privire la *Raportul de inițiere*. În data de 26 septembrie 2023 a fost transmisă Consultantului Notificarea ONDRL privind aprobarea *Raportului de inițiere*.
- Primul proiect al *Raportului EIMS/PMMS* a fost recepționat de la Consultant în data de 03 noiembrie 2023. În 15 noiembrie 2023, proiectul *Raportului EIMS/PMMS* a fost trimis experților BM pentru comentarii și sugestii; În 06 decembrie 2023 au fost primite comentariile experților BM, iar în 08 decembrie 2023 proiectul *EIMS/PMMS* a fost transmis Consultantului pentru abordarea comentariilor. În data de 28 decembrie 2023, Consultantul a transmis *EIMS/PMMS* cu comentarii integrate.

3) referitor la elaborarea Planului de Strămutare Prescurtat

- În noiembrie a fost inițiată pregătirea Planului de Strămutare Prescurtat (PSP).
- O întâlnire cu APL-urile (privind persoanele ale căror terenuri sunt afectate de proiect: folosirea temporară a terenurilor private în timpul construcției conductei) a avut loc în data de 15 decembrie 2023 pentru a explica pașii care trebuie întreprinși pentru elaborarea PSP.

- În data de 19 decembrie 2023 au fost trimise APL-urilor scrisori oficiale prin care au fost solicitate informații despre proprietarii terenurilor afectate. Tot la acel moment a fost transmisă primăriilor o scrisoare cu lista terenurilor publice, pentru care este necesară schimbarea destinației terenurilor din „teren agricol” în „teren pentru construcții”.

În următoare perioadă sunt planificate acțiunile:

- Recepția versiunii finale și verificarea, proiectului de execuție revizuit, la Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor;
- Elaborarea TR pentru compania de supraveghere tehnică;
- Elaborarea Cererii de Oferte pentru compania de construcții, conform proiectului de execuție revăzut/ ajustat;
- Publicarea anunțului specific de procurări pentru lucrările de construcții;
- Suport pentru redactarea și semnarea contractelor de delegare a serviciilor AAC către operatorul licențiat;

a.2. Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în clusterul Prut, raionul Rîșcani.

În perioada de raportare au fost efectuate următoarele acțiuni:

1) privind semnarea Acordului de Cooperare

- Ca urmare a acțiunilor întreprinse, Deciziile APL-urilor (privind participarea în PSAASM și condițiile care trebuie îndeplinite, conform scrisorii UIP/ONDRL nr. 02-23/765 din 08.06.2023) au fost aprobate de Consiliile Locale după cum urmează:
 1. APL Petrușeni (Decizia nr. 2/2 din 12 iunie 2023);
 2. APL Horodiște (Decizia nr. 05/02 din 9 decembrie 2022);
 3. APL Vărativ va participa în proiect în calitate de partener (Decizia nr. 03/01 din 26 iunie 2023);
 4. APL Duruitoarea Nouă (Decizia nr. 04/01 din 5 iulie 2023);
 5. APL Costești (Decizia nr. 05/04 din 14 iulie 2023);
 6. Decizia nr. 03/17, aprobată în data de 16 iunie 2023 a Consiliului Raional Rîșcani pentru modificarea Deciziei Consiliului Raional nr. 01/03 din 13 ianuarie 2023 privind Acordul de Cooperare care urmează să fie semnat de către I.P. ONDRL, ADR și APL-uri;
- Deciziile APL-urilor din Rîșcani au fost recepționate de UIP în data de 24 iulie 2023.
- Acordul de Cooperare a fost semnat în data de 03 octombrie 2023.

2) referitor la revizuirea proiectului de execuție și a devizelor de cheltuieli:

- Pentru a analiza situația reală în data de 09 octombrie 2023, inginerii UIP și specialistul de mediu au efectuat o vizită în teren la Costești. Ca urmare, a fost efectuată descrierea detaliată a situației sistemelor de alimentare cu apă din APL Costești.
- În scopul revizuirii TR pentru revizuirea /actualizarea proiectului de execuție, în data de 16 octombrie 2023, inginerii UIP au efectuat o vizită în teren la Costești, Pășcăuți, Damașcani și Duruitoarea Nouă. În urma acestei vizite, a fost elaborată scrisoarea oficială a ONDRL nr. 02-23/2034 din 01 noiembrie 2023 cu propunerile de ajustare a TR și transmisă către MIDR pentru aprobare; TR au fost aprobați de reprezentanții MIDR prin scrisoarea oficială nr. 19-5731 din 09 noiembrie 2023 și agreeți în prealabil de experții BM în 17 noiembrie 2023.
- Componenta Grupului de Lucru a fost aprobată în data de 29 iunie 2023 prin Ordinul ONDRL nr. 24.
- În data de 13 decembrie 2023 a avut loc o întâlnire cu reprezentanții APL-urilor din raionul Rîșcani cu privire la prezentarea TR pentru revizuirea/actualizarea proiectului de execuție și EIMS și PMMS.
- Până la 31 decembrie 2023, termenii de referință au fost aprobați de APL-urile implicate.

3) referitor la Evaluarea Impactului de Medi și Social și elaborarea Planului de Management de Mediu și Social

- TR pentru elaborarea EIMS și PMMS au fost elaborați și expediați experților BM pentru revizuire și preaprobare în 27 iulie 2023. TR au fost agreați în prealabil de experții BM în 01 august 2023;
- TR au fost trimise prin STEP pentru aprobare în 17 noiembrie 2023. Nota „lipsă de obiecții” a fost recepționată prin STEP în data de 07 decembrie 2023;

În perioada următoare sunt planificate acțiunile:

- Contractarea directă a companiei de proiectare pentru revizuirea/ ajustarea proiectului de execuție;
- Efectuarea procedurilor de achiziții și contractare ale companiei care va pregăti EIMS/ PMMS;
- Revizuirea proiectului de execuție și verificare la Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor;
- Suport pentru crearea și licențierea noului operator regional în domeniul AAC în raionul Rîșcani;
- Elaborarea Cererii de Oferte pentru compania de construcții, conform proiectului de execuție revizuit;
- Elaborarea TR pentru compania de supraveghere tehnică;
- Suport pentru elaborarea și semnarea contractelor de delegare a serviciilor AAC către operatorul licențiat;

b) Investiții în infrastructura de canalizare și epurare a apelor uzate

b.3. Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de canalizare în Soroca.

În perioada de raportare au fost efectuate următoarele acțiuni:

1) referitor la Studiului topografic, geotehnic și expertiza cladirilor statiilor de pompare a apelor uzate

- Evaluarea Exprimărilor de Interes a fost finalizată în data de 5 iulie 2023. Notificarea referitor la rezultatele evaluării a fost transmisă în data de 10 iulie 2023 consultantilor care au depus Exprimările de Interes în licitație. Cererea de propuneri a fost transmisă consultantului, care a fost clasat pe locul 1 conform deciziei Grupului de Lucru din 05 iulie 2023. Data limită de prezentare a propunerii tehnice și financiare a fost 17 iulie 2023. Termenul de depunere a Propunerilor s-a prelungit până la data de 19 iulie 2023 (conform solicitării primite de la consultant). Propunerea tehnică și financiară a fost primită în 19 iulie 2023. Propunerea și proiectul Raportului de evaluare au fost transmise Grupului de Lucru în 21 iulie 2023 și trimise în mod repetat în 1 august 2023. Ședința Grupului de Lucru, inclusiv semnarea Raportului de evaluare a propunerilor, a avut loc în data de 11 august 2023. (decizia de a respinge propunerea deoarece nu respectă cerințele Cererii de exprimare a Interesului). Elaborarea și expedierea Cererii de propuneri consultantului, care s-a clasat pe locul 2 conform deciziei Grupului de Lucru, a avut loc în data de 05 iulie 2023. Termenul limită de prezentare a Propunerii Tehnice și Financiare a fost 30 august 2023. În 30 august 2023 a fost recepționată Propunerea Tehnică și Financiară. În timpul examinării Propunerii, Consultantului a fost trimisă o cerere de clarificare în data de 04 septembrie 2023. Clarificările primite au fost considerate acceptabile, iar întregul set de documente a fost înaintat Grupului de Lucru pentru revizuire. Invitația la negocieri a fost transmisă Consultantului în data de 06 septembrie 2023. A fost organizată o ședință de pre-negociere, de către membrii Grupului de Lucru, pentru clarificarea tuturor aspectelor înainte de negocieri. Negocierea contractului a avut loc în data de 08 septembrie 2023 la sediul ONDRL. Până în 11 septembrie 2023, Consultantul a depus Propunerea Financiară revizuită, așa cum s-a convenit în timpul negocierilor. De asemenea, întrucât Consultantului i s-au atribuit 2 contracte care sunt interconectate, Consultantului i s-a solicitat să depună un program de lucru revizuit pentru ambele activități, care a fost depus în data de 14 septembrie 2023. În aceeași dată a fost transmis Consultantului proiectul contractului, care a inclus și procesul verbal de negociere al contractului, pentru revizuire.
- Contractul a fost semnat în 15 septembrie 2023.
- În data de 05 octombrie 2023, în conformitate cu cerințele contractului, Consultantul a depus *Nota privind începerea serviciilor*.
- Pe 10 octombrie 2023 inginerii UIP și Consultantul au efectuat o vizită în teren la Soroca pentru inspectarea obiectelor de infrastructura de canalizare. De asemenea, au avut loc 2 întâlniri, la sediul Operatorului cu directorul și la sediul Primăriei cu arhitectul șef al municipiului.

2) referitor la pregătirea capitolului Cerințelor Angajatorului (aspectele tehnice ale caietului de sarcini) în cadrul pachetului de licitație Proiectare și Construcție.

- Termenul limită de depunere a fost 07 iulie 2023. Până la data limită au fost primite 2 exprimări de interes.
- Evaluarea exprimărilor de interes a fost finalizată în data de 21 iulie 2023. Notificarea privind rezultatele evaluării a fost transmisă în data de 26 iulie 2023 consultantților care au depus exprimări de interes în cadrul licitației. Cererea de Propuneri a fost transmisă consultantului, care a fost clasat pe locul 1 conform Raportului de Evaluare, în data de 26 iulie 2023. Termenul limită de depunere a Propunerii Tehnice și Financiare a fost 11 august 2023. Propunerea tehnică și financiară a fost primită în data de 11 august 2023. În cursul examinării Propunerii de către Grupul de Lucru, Consultantului a fost transmisă o cerere de clarificare în data de 21 august 2023. Clarificările primite au fost considerate acceptabile, iar întregul set de documente a fost înaintat Grupului de Lucru pentru revizuire. O ședință de pre-negociere a fost organizată de membrii Grupului de Lucru pentru a clarifica toate aspectele înainte de a invita Consultantul la negocieri. Invitația la negocieri a fost transmisă Consultantului în data de 06 septembrie 2023. Negocierea contractului a avut loc în data de 08 septembrie 2023 la sediul ONDRL. Până în 11 septembrie 2023, Consultantul a depus Propunerea Financiară revizuită, așa cum s-a convenit în timpul negocierilor. De asemenea, Consultantului i s-a solicitat să depună un program de lucru revizuit, care a fost recepționat în data de 14 septembrie 2023. În aceeași dată, proiectul de Contract și Procesul Verbal de negociere a contractului a fost înaintat Consultantului spre revizuire, precum și membrilor Grupului de Lucru.
- În urma semnării Procesului Verbal de negociere a contractului, contractul de servicii a fost semnat în data de 15 septembrie 2023.
- În 10 octombrie 2023 inginerii UIP și Consultantul au efectuat o vizită pe teren la Soroca pentru inspectarea obiectelor de infrastructură AAC. De asemenea, au avut loc 2 ședințe, la sediul Operatorului cu directorul și la sediul Primăriei cu arhitectul.
- *Raportul de inițiere* a fost transmis spre revizuire și comentarii în 12 octombrie 2023. Comentariile UIP cu privire la *Raportul de inițiere* au fost transmise Consultantului în 24 octombrie 2023, iar în 25 octombrie 2023 UIP a primit răspunsul Consultantului la comentarii. În data de 02 noiembrie 2023 a fost aprobat Raportul de inițiere.
- În 13 octombrie 2023 a fost organizată o ședință cu Consultantul la sediul UIP pentru a discuta situația actuală, probleme identificate în urma vizitei în teren.
- Criteriile de proiectare, planul de amplasare și schema tehnologică a stației de epurare au fost furnizate de Consultant către UIP pentru revizuire și comentarii în 25 octombrie 2023.
- În data de 9 noiembrie 2023, criteriile de proiectare au fost discutate și aprobate de MIDR, Primaria Soroca și SA Regia Apa-Canal Soroca în cadrul unei ședințe la sediul ADR Nord.
- Avizele preliminare pentru traseul conductei principale de canalizare au fost primite după cum urmează: Poliția de Frontieră (scrisoarea oficială nr. 35/31/3-5425 din 08.11.2023), Administrația de Stat a Drumurilor (scrisoarea oficială nr. 09-04/7209 din 09 noiembrie 2023), Agenția

Națională de Arheologie (13 noiembrie 2023) și în 29 noiembrie 2023 Formularul de avizare nr. 04/2-09/3255 a Consiliului Național al Monumentelor Istorice al Ministerului Culturii al Republicii Moldova. Prin acestea a fost aprobat traseul conductei principale de canalizare.

- În data de 24 noiembrie 2023, indicatorii de performanță, solicitați de Consultant pentru verificarea datelor din studiul de fezabilitate, au fost recepționați de la SA Regia Apa-Canal Soroca.
- În data de 30 noiembrie 2023, inginerii UIP au efectuat o vizită în teren pentru a analiza datele privind apele uzate produse de SA „Fabrica de Brânzeturi Soroca”. Analiza a vizat: volumul, calitatea și programul de evacuare a apelor uzate. De asemenea, în cadrul vizitei a fost identificată amplasarea geografică a sondelor arteziene existente conservate, care sunt planificate a fi utilizate pentru alimentarea cu apă a SE.
- În data de 18 decembrie 2023 a fost emisă scrisoarea nr. 02-23/2773, care a fost transmisă Ministerului Mediului pentru clarificarea modului și a dreptului de utilizare a sondelor arteziene, din zona desemnată, pentru alimentarea cu apă a stației de epurare a apelor uzate.

3) privind transferul de teren de la Moldsilva (Direcția Silvică) către Municipiul Soroca

- În data de 19 iulie 2023 a fost inițiată procedura de promovare a HG în baza deciziilor aprobate în cadrul ședinței secretarilor generali ai Ministerului Mediului. A fost elaborat tabelul de sinteză. Perioada de realizare a fost de 10 zile. În data de 31 iulie 2023 proiectul HG s-a transmis la avizare repetată. Proiectul HG a fost aprobat cu avize și Nota informativă și a fost transmis Cancelariei de Stat. La data raportării, HG a fost aprobată și publicată.
- Prin ordin s-a aprobat înființarea Comisiei de de primire-predare.
- Proiectul de contract între Moldsilva și APL Soroca pentru schimbarea terenului este în proces de coordonare, apoi va urma procedura de schimbare a destinației terenului

4) privind Comitetul Local de Apă și Sanație (CLAS)

- Din cauza dificultăților de convocare și funcționare a CLAS Soroca, UIP a depus o cerere prin care solicită Primăriei Municipiului Soroca să asigure funcționarea CLAS conform reglementărilor sale. Ca urmare a acestui demers, APL Soroca a informat UIP că componența CLAS va fi modificată la următoarea ședință (august-septembrie 2023), prin modificarea deciziei nr. 25/7 din 24 mai 2023. În cadrul ședinței de la Soroca cu reprezentanții MIDR și APL, din 08 septembrie 2023 au fost discutate problemele CLAS. În data de 20 septembrie 2023, Consiliul Local a modificat componența CLAS-ului.

În perioada următoare sunt planificate acțiunile:

- Recepția expertizei clădirilor existente ale Stațiilor de Pompare Canalizare;
- Recepția studiilor topografice și geotehnice pentru obiectele de infrastructură: Stația de Epurare a Apelor Uzate, stațiile de pompare a apelor uzate și conducta de presiune de canalizare;

- Elaborarea specificațiilor tehnice, conceptului preliminar de proiectare și estimările de costuri (Cerere de oferte) pe baza procedurilor de achiziție aprobate (tip de contract de proiectare, furnizare și instalare);
- Publicarea Anunțului specific de achiziție și derularea procedurilor de achiziție și contractare ale companiei de proiectare și construcții;
- Suport pentru redactarea și semnarea contractelor de delegare a serviciilor AAC către operatorul licențiat.

b.4. Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de canalizare în municipiul Comrat.

În vederea punerii în practică a tuturor activităților planificate pentru implementarea subproiectului, în perioada de raportare au fost realizate următoarele acțiuni:

1) privind procedurile de achiziție pentru contractarea companiei de consultanță pentru pregătirea Studiului de Fezabilitate și EIMS

- Elaborarea și expedierea Cererii de prezentare a Propunerilor către 6 companii incluse din lista scurtă a avut loc în 21 iulie 2023. Termenul limită de prezentare Propuneri tehnice și financiare – 05 septembrie 2023
- Solicitare de clarificări la Cererea de propuneri a fost recepționată în 27 iulie 2023. Totodată a fost primită solicitarea de extindere a termenului de prezentare propuneri. Răspuns la solicitările de clarificări expediate consultanților din lista scurtă în 03 august 2023. Ședința Grupului de Lucru, privind examinarea solicitării consultantului de a extinde termenul de prezentare Propuneri, a avut loc în 11 august 2023. Grupul de Lucru a considerat ca neîntemeiată solicitarea consultantului, respectiv în aceeași zi consultanții din lista scurtă au fost anunțați în scris privind decizia Grupului de Lucru de a refuza solicitarea de extindere a termenului de depunere Propuneri. Solicitare de clarificări la Cererea de propuneri a fost recepționată în 22 august 2023. Răspunsuri la clarificări expediate consultanților din lista scurtă în 25 august 2023.
- Deschiderea publică a propunerilor tehnice a avut loc în 05 septembrie 2023. Pana în termenul limita au fost recepționate 5 propuneri. Procesul Verbal de deschidere a propunerilor tehnice a fost transmis Consultanților, ce au depus propunerile, experților BM și membrilor Grupului de Lucru în 05 septembrie 2023.
- Prima ședința a Grupului de Lucru a avut loc în data de 08 septembrie 2023, în cadrul căreia evaluatorii au primit fișele individuale de evaluare și li s-au explicat criteriile, subcriteriile de evaluare și modul de completare a fișelor individuale de lucru.
- În 27 septembrie 2023 au fost trimise solicitări de clarificare la Propuneri Tehnice către 2 consultanți. Răspunsurile au fost primite în 29 septembrie 2023.
- Pe parcursul procesului de evaluare, în urma evaluării individuale, membrii Grupului de Lucru s-au întrunit în ședință comună în data de 17 octombrie 2023 și au analizat Propunerile Tehnice depuse pe baza TR și a corespunderii cu criteriile din cererea de propuneri. UIP a colectat fișele individuale de evaluare și pe baza celor convenite în cadrul ședinței a întocmit Raportul de evaluare a propunerilor tehnice și a transmis Grupului de Lucru pentru examinare finală și semnare.
- Urmare semnării Raportului de evaluare, în 08 noiembrie 2023 au fost expediate consultanților notificări privind rezultatele evaluării propunerilor tehnice și au fost invitați la deschiderea publică a ofertelor financiare.
- Deschiderea publică a ofertelor financiare a avut loc în 22 noiembrie 2023. Procesul Verbal de la deschiderea propunerilor financiare a fost transmis Consultanților (ale căror oferte financiare au fost deschise), experților BM și membrilor Grupului de Lucru.

- Proiectul Raportului de evaluare combinat (tehnic și financiar) a fost expediat membrilor Grupului de Lucru în 29 noiembrie 2023. De menționat faptul că evaluarea financiară implică calcularea aritmetică a scorului financiar și a scorului final în conformitate cu formulele incluse în Cererea de propuneri.
- În data de 04 decembrie 2023 a avut loc ședința Grupului de Lucru. Urmare semnării Raportului de Evaluare combinat, invitația de negociere a fost expediată Consultantului care a acumulat scorul maxim tehnic și financiar.
- În data de 14 decembrie 2023 s-a desfășurat online ședința de negociere cu Consultantul, care a continuat cu comunicarea prin email.
- În data de 22 decembrie 2023 negocierile contractuale s-au finalizat prin semnarea Procesului Verbal de negociere și inițializarea contractului.
- În data de 22 decembrie 2023 au fost expediate *Notificările privind Intenția de Adjudecare Contract* conform căreia se impune perioada de repaos de 10 zile lucrătoare. În perioada de repaos Consultanții pot solicita clarificări la procesul de evaluare sau depune contestații. Urmare finalizării perioadei de repaos (10 ianuarie 2024) și procesării satisfăcătoare a tuturor solicitărilor de clarificări/contestații se preconizează semnarea contractului de consultanță.

În perioada următoare sunt planificate acțiunile:

- Semnarea contractului cu compania de consultanță pentru elaborarea Studiului de Fezabilitate și EIMS;
- Elaborarea Studiului de Fezabilitate și EIMS;
- Suport pentru redactarea și semnarea contractelor de delegare a serviciilor AAC către operatorul licențiat.

c) Proiect pilot de sanitație în gospodăriile din localitățile rurale

c.5. Îmbunătățirea serviciilor de sanitație în gospodăriile din localitățile rurale.

Pentru implementarea proiectului pilot de sanitație, în perioada raportată au fost efectuate următoarele acțiuni:

1). referitor la elaborarea Studiului de Piață

- În data de 17 iulie 2023 a fost întocmit un Act de constatare a neîndeplinirii prevederilor contractuale, inclusiv și proiectul de Acord de rezoluțiune a contractului. În data de 24 iulie 2023, Consultantul a fost înștiințat cu privire la decizia de reziliere a contractului, inclusiv a Acordului de rezoluțiune care urmează să fie semnat. În data de 2 august 2023, Acordul de Rezoluțiune a fost transmis consultantului spre semnare, prin scrisoare recomandată. În data de 21 august 2023 a fost primită notificarea prin care se comunica că scrisoarea este nerevendicată. Ținând cont de opinia părților interesate și de contextul legislativ (cu privire la fosele septice) din Republica Moldova, este necesar să se ia decizia privind continuarea implementării acestei subcomponente.

2.1.2. Subcomponenta 1.2 „Îmbunătățirea unităților WASH în unități de îngrijire medicală selectate și instituții de învățământ selectate”

Pentru implementarea componentei ASI, în perioada de raportare, UIP a realizat următoarele acțiuni:

1). referitor la etapa de pregătire/ evaluare:

- În data de 13 iulie 2023 a avut loc o ședință cu reprezentanții MEC, UNICEF, ONDRL, în cadrul căreia a fost discutată lista instituțiilor de învățământ, care vor fi incluse în activitățile componentei 1.2. Au fost aprobate instituțiile, în cadrul cărora se vor executa lucrări de îmbunătățire a instalațiilor ASI. Pentru confirmarea deciziilor din cadrul ședinței a fost aprobat Ordinul MEC nr. 915 din 25.07.2023 pentru aprobarea *Listei pentru continuarea lucrărilor planificate în instituțiile de învățământ selectate pentru reparația/ renovarea/ construcția grupurilor sanitare în cadrul proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”*.
- În data de 11 august 2023 a avut loc o ședință cu reprezentanții MSRM, în cadrul căreia s-a discutat lista instituțiilor pentru aprobarea intervențiilor ASI (după evaluare). În data de 22 august 2023 a fost recepționat Ordinul MSRM nr. 701 din 18.08.2023. În data de 23 august 2023 a fost transmisă către MSRM o cerere privind revizuirea listei aprobate prin Ordin (inclusiunea regiunii UAT Găgăuzia). În data de 13 septembrie 2023, Ordinul actualizat nr. 701 din 18.08.2023, a fost recepționat.

2). referitor la semnarea Acordurilor de Cooperare pentru activitățile ASI

- Proiectul Acordului de Cooperare pentru componenta ASI a fost elaborat și aprobat MIDRR și experții BM în 08 septembrie 2023;
- Ședințele comune, între instituțiile beneficiare, APL de nivel I și II în vederea semnării Acordului de Cooperare și recepționarea Deciziilor Locale din toate raioanele implicate, au avut loc în septembrie 2023. Ședințele au avut loc la Rîșcani în data de 05 septembrie 2023, la Soroca în 07 septembrie 2023, la Cahul în 08 septembrie 2023, la Briceni în 15 septembrie 2023, la Ocnița în 15 septembrie 2023, la Basarabeasca în 19 septembrie 2023 și la UTA Găgăuzia în 20 septembrie 2023;
- În octombrie 2023 au fost semnate toate cele 7 Acorduri de Cooperare pentru activitățile ASI, după cum urmează: Rîșcani - 02 octombrie 2023, Soroca - 03 octombrie 2023, Cahul - 04 octombrie 2023, Briceni - 05 octombrie 2023, Ocnița - 05 octombrie, 2023, Basarabeasca - 12 octombrie 2023 și UTA Găgăuzia - 17 octombrie 2023.

3). referitor la procedura de achiziție pentru servicii de proiectare în instituțiile de învățământ - intervenția ASI

- TR a fost elaborați și transmiși în 31 iulie 2023 experților BM pentru coordonare. În data de 10 august 2023 a fost primit e-mailul de agreare prealabilă. TR a fost trimiși spre aprobare prin STEP în data de 23 august 2023, nota "lipsă de obiecții" a fost primită în aceeași zi.
- Anunțul Cererii de Exprimare a Interesului a fost publicat pe site-ul *Moldova Suverana* în data de 25 august 2023, precum și pe site-ul ONDRL. Termenul limită de depunere a fost 15 septembrie 2023. Până la data limită, au fost primite 2 Exprimări de Interes. Ședința de evaluare a Exprimărilor de Interes a avut loc în data de 13.10.2023. Compania clasată pe locul 1 a fost sesizată cu privire la prezentarea ofertei tehnice, până în data de 30.10.2023
- Contractul a fost semnat în data de 16 noiembrie 2023.

4). referitor la serviciile de proiectare a instalațiilor ASI în instituțiile de învățământ

- Compania de proiectare a efectuat vizite în teren pentru a face măsurători și a identifica cele mai bune soluții pentru instalațiile sanitare și conectarea la rețelele de apă și canalizare. UIP a recepționat 4 rapoarte (la nivel de raion) cu privire la aceste acțiuni: Raportul nr.1 Soroca în 04 decembrie 2023; Raportul nr.2 Rîșcani în 14 decembrie 2023; Raportul nr. 3 UTA Găgăuzia în 18 decembrie 2023 și Raportul nr.4 Cahul în 19 decembrie 2023. Rapoartele au fost transmise directorilor școlilor pentru aprobare și toate instituțiile au semnat *Actul de Aprobare a Raportului* (17 acte de aprobare).
- Elaborarea proiectelor de execuție este în process pentru 6 instituții care au certificate de urbanism. La sfârșitul lunii decembrie 2023 au fost obținute certificatele de urbanism pentru instituțiile din localitățile: Zăicani, Vărativ, Bulboci; Racovăț; Andrușul de Sus și Doina.
- Pentru obținerea certificatului de urbanism, 3 instituții din cele 15 au nevoie de o expertiză tehnică a clădirii, care poate fi efectuată de către Serviciul de Stat de Verificare și Expertizare a Proiectelor. Procesul a fost inițiat, expertiza este în curs.
- Actualizarea devizelor de cheltuieli este în desfășurare pentru 2 instituții, care dețin proiect de execuție (Vulcănești și Dărcăuți).

5). referitor la procedura de achiziție pentru servicii de proiectare în instituțiile medicale - intervenția ASI

- TR au fost elaborați și aprobați de MIDR pe 21 august 2023, apoi transmiși experților BM pentru coordonare și aprobare.
- În data de 08 septembrie 2023 a fost recepționat e-mailul de agreare prealabilă de la experții BM. TR au fost actualizați în baza listei din Ordinul actualizat nr. 701 din 18 august 2023.
- În data de 21 septembrie 2023, TR au fost transmiși experților BM prin STEP pentru examinare și aprobare. Comentariile au fost primite în aceeași zi. După trimiterea răspunsurilor la comentarii, experții BM au emis nota "lipsă de obiecții" la TR în data de 21 septembrie 2023.

- În data de 16 octombrie 2023 a fost recepționată scrisoarea oficială nr. 09/3684 din 12 octombrie 2023 de la MSRM privind aprobarea TR.
- Anunțul Cererii de Exprimare a Interesului a fost publicat în 08 noiembrie 2023 și au fost primite 2 Exprimări de Interes. Ședința de Evaluare a Exprimărilor de Interes a avut loc în data de 04 decembrie 2023. Raportul de evaluare a fost finalizat în data de 05 decembrie 2023; Compania clasată pe locul 1 a fost sesizată cu privire la prezentarea ofertei tehnice și financiare până în data de 21 decembrie 2023. Urmare examinării ofertei de către Grupul de Lucru, Consultantul a fost invitat la negocieri contractuale pe data de 04.01.2024.

6). privind constituirea Comitetelor WASH (ASI)

- Pentru instituțiile de învățământ Comitetele WASH (ASI) sunt reprezentate de Consiliul de Administrație al instituțiilor.
- Toate cele 17 instituții de învățământ beneficiare au prezentat componența Comitetului WASH.
- Dintr-un total de 14 instituții medicale beneficiare, în data de raportare 11 au prezentat componența Comitetului WASH.
- În perioada 05-06 decembrie 2023 au fost realizate sesiuni de informare a Comitetelor WASH în școli.

În următoarea perioadă sunt planificate acțiunile:

- Semnarea contractului pentru servicii de proiectare în instituțiile medicale
- Recepționarea proiectelor de execuție pentru instituțiile de învățământ
- Semnarea Acordurilor de Finanțare cu instituțiile de învățământ
- Elaborarea Documentelor pentru achiziția lucrărilor de construcții în instituțiile de învățământ;

2.2. Componenta 2. Consolidarea capacităților instituționale la nivel național și local de furnizare a serviciilor AAS

2.2.1. Subcomponenta 2.1 Construirea capacităților instituționale naționale pentru AAS

Pentru implementarea subcomponentei 2.1., în perioada de raportare, UIP a efectuat următoarele acțiuni:

a) planificare sectorială și finanțare pentru realizarea programelor

(i) Acțiune: Pregătirea TR pentru contractarea unei companii de consultanță pentru elaborarea PNDSAAS

- Tabelul de Sinteză a fost elaborat conform avizelor Autorităților Publice Centrale și au fost operate modificări în TR, care au fost transmise spre examinare către MIDR în data de 02 august 2023.
- În data de 08 august 2023 a avut loc ședința cu reprezentanții MIDR referitor la TR. Au fost elaborate cerințele pentru consultant. În data de 17 august 2023 a fost transmisă ultima versiune a TR actualizată către MIDR, pentru aprobarea versiunii finale. În data de 22 și, respectiv, 23 august 2023 au fost recepționate comentariile MIDR la TR. În data de 29 august 2023 a fost transmisă către MIDR ultima versiune a TR actualizată și Procesul Verbal pentru aprobarea versiunii finale. Traducerea în limba engleză a TR a fost finalizată și a fost transmisă MIDR pentru aprobare.
- În data de 06 octombrie 2023 a fost semnat Procesul-verbal de coordonare a proiectului final al TR pentru PNDSAAS - versiunile în română și engleză.
- Proiectul final al TR a fost trimis experților BM pentru agreare prealabilă în 09 octombrie 2023. Au fost primite comentarii de la experții BM și TR au fost modificate conform comentariilor. În data de 2 noiembrie 2023 au fost prezentați TR reprezentanților BM, în cadrul unei ședințe la sediul Oficiului BM în Chișinău, și a fost recepționat feedback-ul, care ulterior a fost inclus în TR.
- În data de 23 noiembrie 2023 a fost transmisă o solicitare către Agenția Națională Relații Funciare și Cadastru în vederea obținerii unor recomandări privind cerințele pentru sistemele informatice geografice pentru includere în TR.
- Versiunea finală a TR a fost expediată prin STEP, pentru examinare și aprobare de experții BM, în 29 noiembrie 2023 și în data de 08 decembrie 2023 a fost recepționată nota "lipsă de obiecții".
- Anunțul pentru depunerea expresiilor de interes a fost publicat pe pagina UNDB online, site-ul extern al Băncii Mondiale, pe pagina web Moldova Suverana și pagina web a ONDRL în data de 08 decembrie 2023. Termenul limita de depunere a fost 29 decembrie 2023. Până în data limită au fost recepționate 15 expresii de interes.

(ii) Acțiune: Angajarea consultantului de planificare strategică pentru a oferi sprijin MIDR în implementarea Sub-componentei 2.1

- Contractul a fost negociat și semnat în 17 iulie 2023.

(iii) Dezvoltarea capacităților Unității principale (Direcția Politici în domeniul AAS)

- TR pentru creșterea capacităților Direcției Politici în domeniul AAS a fost elaborate și aprobat prin STEP în 23 august 2023.
- Cererea de Exprimări de Interes a fost publicată de mai multe ori (în 25 august 2023, 15 septembrie 2023 și 04 octombrie 2023). Au fost recepționate 2 Exprimări de Interes. În data de 22 noiembrie 2023, au avut loc două interviuri cu fiecare candidat.
- Contractul a fost semnat în 18 decembrie 2023

(iv) Angajarea consultantului de dezvoltare instituțională pentru MIDR

- Termenii de referință au fost conveniți în prealabil cu experții BM pe 28 noiembrie 2023. Activitatea a fost inclusă în Planul de achiziții prin STEP pe 29 noiembrie 2023.
- TOR-ul a primit Nota „Fără Obiecții” de la experții BM prin STEP pe 14 decembrie 2023.
- Publicarea anunțului pe pagina web ONDRL și *Moldova Suverana* a fost făcută la 18 decembrie 2023.

c) suport în reforma legislativă și din domeniul proiectării

Pentru a asigura inițierea reformelor propuse în domeniul AAC conform Documentului de Evaluare a Proiectului, UIP, în perioada de raportare, a realizat următoarele acțiuni:

(i) Modificarea Legii 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare:

- În data de 07 iulie 2023 a avut loc sesiunea MIDR și a Agenției Proprietății Publice pentru a discuta posibilitatea ca autoritățile administrației publice centrale să transmită activele în gestiune delegate;
- În data de 13 iulie 2023 a fost plasat Anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege pentru modificarea Legii 303 pe **particip.gov.md**. Perioada de transmitere a comentariilor 28 iulie 2023.
- În data de 25 iulie 2023 a avut loc sesiunea Grupului de Lucru Parlamentar
- În data de 18 septembrie 2023 în cadrul sesiunii Secretarilor Generali au fost aprobate amendamentele la lege.
- În data de 19 septembrie 2023 a avut loc sesiunea parlamentară cu reprezentanții Comisiei Administrație Publică, SA Apă-Canal Chișinău, APL Chișinău și membrii Parlamentului referitor la propunerile de modificare a Legii 303 în contextul construcției apeductului magistral Chișinău – Strășeni – Călărași, prin implementarea proiectului „Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova Centrală”.

- În data de 19 septembrie 2023, Anunțul privind consultarea publică/ avizarea/ expertiza proiectului de Hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 303/2013 a fost publicat pe **particip.gov.md**.
- În data de 09 noiembrie 2023 a avut loc o ședință cu reprezentanții MIDR și ANRE referitor la propunerile și obiecțiile de modificare a Legii 303.
- În data de 16 noiembrie și 23 noiembrie 2023 s-au desfășurat 2 ședințe cu reprezentanții SA ”Apă-Canal Chișinău” referitor la propunerile și obiecțiile de modificare a Legii 303.
- Consultările Publice au fost desfășurate în 06 decembrie 2023; Tabelul de sinteza aferent Consultărilor Publice a fost prezentat UIP în 12 decembrie 2023.
- Tabelul de Sinteză aferent procesului de avizare/ expertizare precum și proiectul de HG de modificare a Legii 303 a fost prezentat UIP în 12 decembrie 2023.
- În data de 27 decembrie 2023 a fost inițiat procesul de avizare repetată

(ii) Elaborarea noilor normative în domeniul construcțiilor. Raportul privind evaluarea necesității de actualizare/ajustare a Normativului de Construcții din Moldova G.03.02:2015 și G.03.01:2017.

- TR pentru elaborarea *Raportului privind evaluarea necesității de actualizare/ajustare a Normativului de Construcții al Republicii Moldova*, au fost elaborați și aprobați, prin STEP în 18 iulie 2023.
- Cererile de exprimare a interesului au fost publicate în 21 iulie 2023. Termenul limită de depunere a exprimărilor de interes a fost 04 august 2023. Au fost recepționate 2 exprimări de interes. Raportul de evaluare a fost elaborat și semnat de Grupul de Lucru. În baza Raportului de Evaluare, candidatul a fost invitat la ședința de clarificare/negociere, care a avut loc în data de 18 august 2023.
- Contractul a fost semnat în 05 septembrie 2023.
- În data de 15 septembrie 2023 a fost trimis un e-mail, reprezentanților MIDR implicați, cu privire la Planul de Acțiuni privind această activitate.
- În 19 octombrie 2023 a fost primit proiectul *Raportului privind evaluarea necesității de actualizare/ajustare a Normativului de Construcții din Republica Moldova*. Acest Raport a fost transmis reprezentanților MIDR pentru examinare și recomandări.
- În data de 6 decembrie 2023 s-a întrunit *Comitetului Tehnic pentru normare tehnică în construcții* și s-a adoptat decizia cu privire la Raport.
- În data de 11 decembrie 2023 au fost primite de la Consultant livrabilele finale: 1. *Raportului privind evaluarea necesității de actualizare/ajustare a Normativului de Construcții din Moldova G.03.02:2015 și G.03.01:2017* și prezentarea Raportului în ppt.
- În data de 13 decembrie 2023 au fost aprobate livrabilele finale ale Consultantului.

(iii) Elaborarea Planului de Implementare a Directivei 91/271/CEE

- TR au fost elaborați și aprobați prin STEP în 18 iulie 2023.

- Cererea de Exprimări de Interes, inclusiv TR, au fost publicate în 21 iulie 2023. Termenul limită de depunere a Exprimărilor de Interes a fost 04 august 2023. A fost recepționată 1 exprimare de interes. Grupul de Lucru a semnat Raportul de Evaluare în 14 august 2023.
- Contractul a fost semnat în 23 august 2023.
- *Raportul de Inițiere* a fost recepționat în 20 septembrie 2023. În 28 septembrie 2023, *Raportul de Inițiere* a fost transmis reprezentanților MIDR și Ministerului Mediului. În 16 octombrie 2023 a avut loc o ședință cu reprezentanții Ministerului Mediului. *Raportul de Inițiere* a fost aprobat în 16 octombrie 2023.
- Primul proiect al *Planului de implementare a Directivei 91/271/CEE* a fost recepționat în 12 noiembrie 2023.
- În 20 noiembrie 2023 a avut loc o ședință pentru discutarea proiectului de Plan. Proiectul Planului a fost transmis către MIDR și Ministerului Mediului pentru comentarii și propuneri. Comentariile Ministerului Mediului au fost transmise consultantului.
- În data de 12 decembrie 2023 Consultantul a transmis versiunea revizuită a Planului de Implementare.
- În 18 decembrie 2023, proiectul *Planului de implementare a Directivei 91/271/CEE* și HG au fost transmise către MIDR pentru comentarii și propuneri.

(iv) Elaborarea și promovarea Hotărârii Guvernului privind aprobarea criteriilor de autorizare, construcție, înregistrare, control, operare și întreținere a sistemelor individuale adecvate de colectare și epurare a apelor uzate

- Cererile de Exprimare de Interes au fost publicate de mai multe ori. Ultimul termen limită a fost 10 iulie 2023. Nr. exprimărilor de interes primite - 1. Raport de evaluare a fost semnat în 18 iulie 2023. Solicitare de propunere financiară a fost transmisă consultantului în 21 iulie 2023. Propunerea financiară a fost recepționată în 07 august 2023.
- Contractul a fost semnat în data de 17 august 2023.
- În data de 04 septembrie 2023 a fost recepționat *Raportul de Inițiere*. Reprezentanții UIP au oferit comentarii cu privire la aceasta. În 12 septembrie 2023, *Raportul de Inițiere* a fost redactat de Consultant pe baza comentariilor primite.
- În 18 septembrie 2023 a fost primit documentul: *Principalele teze ale actului normativ privind aprobarea criteriilor de autorizare, construcție, înregistrare, control, exploatare și întreținere a sistemelor individuale adecvate de colectare și epurare a apelor uzate*.
- În data de 18 decembrie 2023 Consultantul a depus: proiectul HG și Nota Informativă la proiectul HG. Proiectul HG a fost transmis MIDR pentru comentarii în data de 18 decembrie 2023. Activitățile de coordonare, cu Agenția de Mediu și Apele Moldovei, sunt planificate pentru perioada următoare.

d) monitorizarea și benchmarking-ul operatorilor

(i) Privind semnarea Acordului de Cooperare Interinstituțională

- Acordul de Cooperare Interinstituțională a fost semnat în 06 octombrie 2023.

(ii) Dezvoltarea și implementarea Sistemului Informațional de Management

- TR-ul pentru contractarea unui consultant pentru elaborarea proiectului HG al conceptului SIM, a fost elaborat, coordonat cu MIDR și în data de 19 octombrie 2023 a fost transmis către ANRE pentru coordonare.
- TOR-urile au fost agreate în prealabil cu experții BM în 28 noiembrie 2023 și activitatea a fost inclusă în Planul de Achiziții prin STEP în 29 noiembrie 2023.
- TR-ul a recepționat nota "lipsa de obiecții" de la experții BM, prin STEP, în 14 decembrie 2023.
- Anunțul de angajare a fost publicat în data de 18 decembrie 2023.

e) dezvoltarea capitalului uman

- În data de 04 august 2023 a avut loc ședința cu participarea reprezentanților UTM, MEC privind deblocarea situației aferente cursurilor de calificare din cadrul Institutului de Formare Continua AAC.
- Solicitarea de includere a noii activități în Planul de Achiziții a fost transmisă echipei Băncii în data de 18 octombrie 2023, iar aprobarea a fost primită în 23 octombrie 2023.
- A fost aprobată lista de 50 persoane, cu studii superioare în rândul operatorilor AAC, inclusiv 24 persoane pentru studii de calificare și 26 persoane pentru studii de recalificare.
- În data de 01 noiembrie 2023 a avut loc evenimentul de lansare a cursurilor. În lunile noiembrie și decembrie 2023 cursurile s-au desfășurat conform Programului stabilit.
- Contractul cu UTM a fost semnat în data de 04 noiembrie 2023..

În perioada următoare pentru subcomponenta 2.1, sunt planificate acțiunile:

(i) Pentru dezvoltarea PNDSAAS:

- ✓ Finalizarea procedurilor de achiziție și semnarea contractului
- ✓ Elaborarea PNDSAAS

(ii) Pentru modificarea Legii 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare:

- ✓ Consultări guvernamentale;
- ✓ Aprobarea Hotărârii Guvernului;
- ✓ Transmiterea proiectului Legii spre aprobare în Parlament.

(iii) Dezvoltarea și implementarea Sistemelor Informaționale de Management:

- ✓ Semnarea contractului privind elaborarea proiectului de HG pe conceptul MIS.

- ✓ Elaborarea proiectului de HG pe conceptul SIM, în conformitate cu prevederile Legii nr. 467/2003 privind informatizarea și resursele informaționale de stat și care trebuie coordonată cu Agenția de E-Guvernare și aprobată prin HG.
- ✓ Apoi, după aprobarea conceptului SIM se vor elabora TR pentru elaborarea SIM. Promovarea pentru aprobarea HG pentru aprobarea conceptului SIM;

(iv) Elaborarea noilor normative în domeniul construcțiilor:

- ✓ Adoptarea deciziei MIDR pe baza deciziilor luate în data de 06 decembrie 2023 la ședința *Comitetului Tehnic pentru normare tehnică în construcții*.

(v) Dezvoltarea capitalului uman:

- ✓ Finalizarea cursurilor conform Programului stabilit pentru 50 de studenți.
- ✓ Suport în asigurarea acreditării de către Ministerul Educației și Cercetării a studiilor de calificare și recalificare pentru persoanele cu studii de colegiu;

2.2.2 Subcomponenta 2.2: Îmbunătățirea performanței furnizorilor de servicii AAC

În perioada de raportare, UIP a desfășurat următoarele acțiuni:

- TR pentru elaborarea PIP și Studiului de Referință a performanței operatorilor participanți în proiect, a fost elaborată și aprobată prin STEP în data de 23 august 2023.
- Cererea de exprimare a interesului a fost publicată de două ori (25 august 2023 și 15 septembrie 2023). Până la data limită de depunere au fost primite 2 exprimări de interes. Procesul de evaluare a fost finalizat. Relansarea cererii de exprimare a interesului a fost făcută în 08 noiembrie 2023. Termenul limită a fost 21 noiembrie 2023. Procesul de evaluare este în desfășurare.

În perioada următoare sunt planificate acțiunile:

- Contractarea unui consultant pentru prestarea serviciilor
- Elaborarea *Planului de Îmbunătățire a Performanței* operatorilor care participă în proiect și *Evaluarea de Referință* a operatorilor

3. COMPONENTA 3. MANAGEMENTUL ȘI COORDONAREA PROIECTULUI

3.1. Misiunea Băncii Mondiale de support a implementării desfășurată în Moldova

Misiunea Băncii Mondiale de support a implementării a fost desfășurată în Moldova în perioada 30 octombrie – 10 noiembrie 2023.

Obiectivele generale ale misiunii au fost revizuirea progresului în activitățile de implementare a proiectului, inclusiv schemele de alimentare cu apă care acoperă subproiectele Rîșcani și Cahul, subproiectele de management a apelor uzate pentru Soroca și Comrat, proiectul pilot de sanitație în gospodăriile din localitățile rurale și planul pentru îmbunătățirea instalațiilor ASI din instituțiile publice și sociale. De asemenea, misiunea a revizuit progresul activităților de întărire a capacităților instituționale la nivel național și local, activitățile propuse pentru Planul Național de Dezvoltare a Sectorului de Alimentare cu Apă și Sanalizare, reforme legislative și din domeniul de proiectare, sprijin pentru consolidarea reglementărilor, dezvoltarea capitalului uman și managementul și coordonarea proiectelor. O vizită de studiu în Portugalia a fost efectuată în perioada 23-27 octombrie 2023, înaintea misiunii, pentru împărtășirea experiențelor din sectorul de alimentare cu apă și sanitație (AAS) din Portugalia, în special legate de programele instituționale și de guvernanță. Misiunea a efectuat vizite la fața locului în raioanele Cantemir și Cahul și a purtat discuții cu operatorii de apă cu privire la sistemele de alimentare cu apă și epurare a apelor uzate.

Ședințele Misiunii au fost planificate, coordonate și desfășurate cu reprezentanți MIDR, ONDRL și UIP pentru PSAAS. Constatările cheie prezentate în Aide-Memoire au fost discutate cu MIDR în cadrul ședinței de încheiere a misiunii cu secretarul de stat, MIDR și oficialii GRM din 8 noiembrie 2023. Versiunea finală a Aide-Memoire a fost aprobată de conducerea Băncii Mondiale.

3.2. Activitățile Grupului de Coordonare al Proiectului

După cum se prevede în DEP, la nivel național, un Grup de Coordonare al Proiectului (GCP) va coordona implementarea și va aproba planurile anuale de implementare.

Prima ședință a Grupului de Coordonare al Proiectului (GCP) a avut loc în data de 11 aprilie 2023. Procesul-Verbal nr.1 din 11 aprilie 2023 al ședinței GCP a fost aprobat. Anexele Procesului-Verbal sunt: Raportul Semestrial de Progres nr.1 aprobat și Planul de Acțiuni al UIP pentru 2023 aprobat.

A doua ședință a Grupului de Coordonare al Proiectului (GCP) a avut loc în data de 01 decembrie 2023. Procesul-Verbal nr.2 din 01 decembrie 2023 al ședinței GCP a fost aprobat. Anexele Procesului-Verbal sunt: Raportul de progres semestrial nr.2 aprobat și Planul de Acțiuni al UIP pentru 2024 aprobat.

3.3. Activitățile Unității de Implementare a Proiectului

3.3.1. Personalul Unității de Implementare a Proiectului

Conform Documentului de Evaluare al Proiectului și Manualului Operațional al Proiectului, se planifica ca UIP să fie completată cu următoarele posturi: (i) manager de proiect, (ii) specialist procurări, (iii) asistent procurări, (iv) specialist MF, (v) specialist de mediu, (vi) specialist social, (vii) inginer șef AAC, (viii) specialist în comunicare, (ix) specialist în implicarea cetățenilor/ pe aspecte de gen, (x) specialist în monitorizare și evaluare (M&E), (xii) asistent administrativ, (xii) inginer AAC (xiii) inginer/coordonator al instalației ASI.

În datade raportare au fost angajate următoarele persoane pentru îndeplinirea condiției de efectivitate:

- Manager de proiect,
- Specialist procurări,
- Specialist procurări II,
- Specialist MF,
- Specialist de mediu și implicarea cetățenilor,
- Specialist social și pe aspecte de gen,
- Inginer șef AAC,
- Inginer AAC,
- Specialist în comunicare,
- Specialist M&E,
- Inginer WASH,
- Asistent administrativ
- Sofer și specialist în logistică

3.3.2. Management financiar

Unitatea de Implementare a Proiectului (UIP) este o subunitate în cadrul ONDRL și realizează toate aranjamentele de planificare bugetară, finanțare și raportare în numele MIDR. Toate procedurile de planificare, bugetul anual și cadrul bugetar pe termen mediu (CBTM) sunt organizate în baza cerințelor Ministerului Finanțelor Republicii Moldova. Toate proiecțiile bugetare sunt pregătite pe baza Planului de achiziții ale proiectului și a Planului de implementare a proiectului. Proiectul de buget este elaborat pentru fiecare tip de activitate de proiect în limitele plafoanelor aprobate în CBTM.

Plățile pentru activitățile proiectului sunt administrate prin Sistemul Trezoreriei Statului. O astfel de gestionare asigură controale ex-ante pentru toate plățile contractuale care sunt efectuate prin contul de trezorerie (excluzând plățile directe).

Politicile și procedurile contabile ale Proiectului sunt reflectate în Manualul Operațional al Proiectului ca un capitol separat „Managementul Financiar” aprobat de BM.

Statutul debursărilor. În perioada de raportare (iulie 2023 – decembrie 2023) au fost debursate doar 85,5 mii EUR, ceea ce reprezintă doar 3% din planul de debursări preconizat pentru anul fiscal 2024 în valoare de 2.700,0 mii EUR. În total, UIP a debursat 712,0 mii EUR sau echivalentul a 758,4 USD.

Tabelul 14. Evidența debursărilor la 31 decembrie 2023

Trans. BM nr.	Suma din Cererea de plată, EUR	Suma plătită, EUR	Echivalent USD	Data recepționării
TOTAL	712 047,21	712 047,21	758 382, 12	
5	85 490,58	85 490,58	90 585,82	21-Sep-2023
4	55 201,35	55 201,35	60 326,80	13-Iun-2023
3	350 000,00	350 000,00	383 075,00	12-Iun-2023
2	71 355,28	71 355,28	78 369,50	14-Apr-2023
1	150 000,00	150 000,00	146 025,00	07-Oct-2022

Sursa: Date UIP MF

Debursările înregistrate au fost efectuate doar din IDA 70270.

Debursările pentru următorul an fiscal 2024 sunt preconizate în valoare de 3 100 mii EUR sau 2 977,0 mii USD (a se vedea datele din tabelul de mai jos).

Tabelul 15. Previziunea debursărilor pentru anul fiscal 2024, iulie 2023 – iunie 2024

Trimestrul	Perioada	Unitatea de măsură	Debursarea planificată
1	Iunie 2023 - Septembrie 2023	mii USD	155,1
2	Octombrie 2023 - Decembrie 2023	mii USD	206,0
3	Ianuarie 2024 - Martie 2024	mii USD	442,4
4	Aprilie 2024 - Iunie 2024	mii USD	2 173,5
	Total, anul fiscal 2024	mii USD	2 977, 0

Sursa: Date UIP MF

Toate obligațiile de plată au fost achitate la timp, fără întârzieri. Cheltuielile efectuate sunt distribuite pe componentele proiectului, așa cum este prezentat în tabelul de mai jos.

Tabelul 16: Cheltuieli pe componente, la 31 decembrie 2023

	Cheltuit în perioada curentă de raportare (Iulie – Decembrie 2023)	Cheltuieli cumulate, EUR	Cheltuieli planificate, cumulate, EUR	% din costurile cumulate planificate
A	1	2	3	4=2/3.3
1. Creșterea accesului la serviciile AAS gestionate în condiții sigure în zonele rurale și orașe selectate	25 413,91	27 722,58	40 993 572,0	0,1%
2. Consolidarea capacităților instituționale la nivel național și local pentru furnizarea de servicii AAS	25 413,91	27 884,53	3 459 006,0	0,8%
3. Managementul și coordonarea proiectului	233 928,99	443 171,59	2 091 329,0	21,3%
4. Componenta de intervenție în caz de urgență	-	-	-	-
Total	286 731,48	498 778,70	46 543 907,0	1,1%

Sursa: Date UIP FM

La sfârșitul perioadei de raportare, nu sunt obligații neplătite.

Auditul anual. Deoarece prima plată a avut loc în ultimul trimestru al anului, UIP/ONDRL a cerut BM să aprobe o excepție pentru auditul anului fiscal 2022 în 6 februarie 2023. Prima perioadă de audit pentru proiect va fi 14 octombrie 2022 - 31 decembrie, 2023. Este lansată procedura de selectare a companiei de audit. Procesul de selecție a companiei de audit este în derulare.

Bugetul proiectului aprobat în bugetul anual. Bugetul proiectului pentru anul fiscal 2024 a fost aprobat în sumă de 110,7 milioane lei sau echivalentul a 5,7 milioane euro¹². Suma aprobată include contribuția Guvernului în valoare de 12,3 milioane lei echivalentul a 0,6 milioane euro.

¹² Echivalentul în EUR al bugetului planificat pentru 2024 este calculat la cursul de schimb 19,5 MDL/EUR

3.3.3. Activități de achiziții

Procurările în cadrul Proiectului se desfășoară în conformitate cu Regulamentele de Procurări ale Băncii Mondiale pentru Finanțare a Proiectelor de Investiții „Procurări pentru Finanțarea Proiectelor de Investiții de bunuri, lucrări, servicii de non-consultanță și consultanță” emise în iulie 2016, revizuite în noiembrie 2020 („Regulamentele privind procurările”) și „Gidurile privind prevenirea și combaterea fraudei și corupției în proiectele finanțate prin împrumuturi de la Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare și credite și granturi AID” din octombrie 2006, revizuite în ianuarie 2011 și iulie 2016.

Toate activitățile de achiziții din cadrul PSAAS sunt gestionate prin STEP. STEP (Systematic Tracking of Exchanges in Procurement) este un sistem online care ajută Banca Mondială și Împrumutantul să planifice, să înregistreze și să urmărească etapele cheie ale procesului de achiziții în cadrul proiectelor de finanțare a proiectelor de investiții. Este conceput pentru a ajuta Împrumutantul să obțină un raport calitate-preț în achiziții prin transformarea datelor în cunoștințe, accelerarea procesului de achiziție și îmbunătățirea responsabilității și transparenței. Sistemul eficientizează și automatizează unele etape ale procesului de achiziție și permite monitorizarea și raportarea.

Procesul de achiziție a fost descris în cadrul fiecărei subcomponente în capitolul 1.

Pentru a rezuma rezultatele procesului de procurări, sunt prezentate următoarele tabele:

1. Date privind contractele semnate în cadrul Proiectului SAASM
2. Date privind contractele negociate - în curs de semnare în cadrul Proiectului SAASM
3. Date privind activitățile aflate în procedura de achiziție în cadrul Proiectului SAASM

Tabelul 17. Date privind contractele semnate în cadrul Proiectului SAASM

Nr	Contractul	Data semnării contractului	Valoarea contractului	Data de finalizare a contractului	Metoda de achiziție	Livrabile transmise până în 31 decembrie 2023
1.	Subcomponenta 1 Creșterea accesului la servicii AAS gestionate în condiții de siguranță în zonele rurale și orașe selectate					
	Subcomponenta 1.1 Extinderea accesului și a calității serviciilor AAS					
	Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în raioanele Cahul și Vulcănești					
1	MD-PIU-NORLD-346170-CS-CQS / Revizuirea și actualizarea documentelor tehnice de proiectare detaliată pentru subproiectul Cahul	14-Iul-23	\$ 157600	14-Mar-24	Selecție directă	1. Raportul de inițiere 2. Raportul privind evaluarea necesității de strămutare 3. Versiunea I a proiectului de execuție
2	MD-PIU-NORLD-346176-CS-CQS Elaborarea EIMS și PMMS pentru subproiectul de alimentare cu apă Cahul-Vulcănești	14-Iul-23	\$ 62690	29-Mar-24*	Selecția bazată pe calificări a consultantului Un consultant a depus EI	1. Raportul de inițiere 2. Primul Draft EIMS 3. Al doilea Draft EIMS

Raport de Progres Semestrial nr. 3 pentru perioada 01 iulie - 31 decembrie 2023

Nr	Contractul	Data semnării contractului	Valoarea contractului	Data de finalizare a contractului	Metoda de achiziție	Livrabile transmise până în 31 decembrie 2023
<p>*Am.#1 din 15 decembrie 2023, a fost semnat prin prelungirea termenului de finalizare a contractului până la 29 martie 2024 considerând că datele tehnice necesare pentru evaluarea impactului MS specifice amplasamentului pentru lucrările de construcție din cadrul Subproiectului Cahul vor fi elaborate pe baza datelor proiectului care urmează să fie furnizate de Consultantul care întocmește Proiectul de Execuție. Adicional, este nevoie de timp suficient pentru dezvoltarea proiectelor de EIMS și PMMS, inclusiv consultarea publică în localitățile afectate.</p>						
Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de canalizare în Soroca						
3	MD-PIU-NORLD-368215-CS-CQS / Elaborarea capitolelor Cerințele angajatorului pentru subproiect	15-Sep-23	€ 45570	15-Mar-24	Selecția bazată pe calificări a consultantului Doi consultanți au depus EI	1. Raportul de inițiere 2. <i>Proiect de Cerințe ale angajatorului - se așteaptă să fie furnizat până la 31 ianuarie 2024</i>
4	MD-PIU-NORLD-346201-CS-CQS / Expertiza tehnică a clădirilor existente, studiul geotehnic și ridicarea topografică pentru subproiect	15-Sep-23	€ 12500	22-Ian-24	Selecția bazată pe calificări a consultantului Doi consultanți au depus EI	<i>Toate rapoartele (livrabile) sunt în curs de desfășurare. Așteptată până la 01 februarie 2024</i>
Proiect pilot de sanitație în gospodăriile din localitățile rurale (fose septice)						
5	MD-PIU-NORLD-339411-CS-INDV Consultant tehnic pentru elaborarea unui studiu tehnic de piață privind sistemele de sanitație on-site (fose septice)	3-Apr-23	\$ 7249	Contractul rezoluționat pe 24-Iul-23*	Selectarea Consultanților Individuali	Nu au fost depuse livrabile care să corespundă cerințelor contractului
Motivul rezilierii Contractului este neexecutarea de către Consultant a serviciilor specificate în Anexa A „Termeni de referință și sfera serviciilor” în termenul stabilit.						
1.2. Sub-componenta 1.2 Îmbunătățirea instalațiilor ASI în instituțiile sociale publice						
6	MD-PIU-NORLD-376584-CS-CQS Proiectarea Grupurilor Sanitare pentru îmbunătățirea instalațiilor ASI în școli	16-Noi-23	€ 36550	16-Feb-24	Selecția bazată pe calificări a consultantului Doi consultanți au depus EI	1. Raport inițial pentru fiecare regiune - 4 rapoarte (04-19 decembrie 2023)
Componenta 2. Consolidarea capacităților instituționale la nivel național și local pentru furnizarea de servicii AAS						
1.2. Sub-componenta 2.1 Construirea capacităților instituționale la nivel național în domeniul AAS						
Support în reformele legislative și din domeniul de proiectare						
7	MD-PIU-NORLD-339414-CS-INDV Consultant juridic pentru elaborarea modificărilor necesare pentru Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de	1-Apr-23	€ 10489	30-Apr-24*	Selectarea Consultanților Individuali	1. Raportul Inițial 2. Primul și al doilea proiect al Legii 303 modificate 3. Tabelul de Sinteză al Consultărilor Publice 4. Tabel de sinteză aferent procesului de

Raport de Progres Semestrial nr. 3 pentru perioada 01 iulie - 31 decembrie 2023

Nr	Contractul	Data semnării contractului	Valoarea contractului	Data de finalizare a contractului	Metoda de achiziție	Livrabile transmise până în 31 decembrie 2023
	alimentare cu apă și canalizare					avizare/expertizare precum și proiectul de HG pentru modificarea Legii 303
* Amendamentul nr. 1 din 01 octombrie 2023 a fost semnat prelungirea termenului de finalizare a contractului până la 30 aprilie 2024, deoarece este nevoie de timp suplimentar pentru ca Consultantul să acorde suport în timpul consultărilor publice și în procesul de aprobare și promovare a proiectului de lege și necesitatea ca Consultantul să participe împreună cu reprezentanții MIDR și ANRE, la vizita de studiu privind familiarizarea cu cadrul normativ al României în acest domeniu.						
8	MD-PIU-NORLD-339413-CS-INDV Consultant juridic pentru elaborarea proiectului de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea criteriilor de autorizare, construcție, înregistrare, control, operare și întreținere a sistemelor individuale adecvate de colectare și epurare a apelor uzate	17-Aug-23	\$ 6443	15-Apr-24*	Selectarea Consultanților Individuali	1) Draftul HG și 2) Nota informativă la draftul HG.
* Amendamentul nr. 1 din 16 octombrie 2023 a fost semnat prelungirea termenului de finalizare până la 15 aprilie 2024 având în vedere că este necesară perioada prelungită pentru ca Consultantul să acorde suport în cadrul consultărilor publice și în elaborarea tabelelor de sinteză ale propunerilor primite de la părțile interesate din procesul de consultare publică și aprobare a actului normativ.						
9	MD-PIU-NORLD-369411-CS-INDV Consultant național pentru elaborarea Planului de Implementare a Directivei 91/271/CEE	23-Aug-23	96 653 L	29-Feb-24	Selectarea Consultanților Individuali	1). Raportul inițial 2). Primul proiect al Planului de implementare 3). Versiunea revizuită a Planului de Implementare.
10	MD-PIU-NORLD-36172-CS-INDV Consultant internațional pentru evaluarea necesității actualizării/ajustării NCM G.03.02:2015 și NCM G.03.01:2017 pentru a se conforma cu standardele EU, inclusiv evaluarea necesității elaborării separate a noului NCM „Rețele și instalații exterioare de canalizare” pentru localitățile cu până la 10.000 de locuitori și pentru localitățile cu peste 10.000 de	5-Sep-23	€ 13 624	29-Dec-23	Selectarea Consultanților Individuali	Contractul Finisat • Proiectul și versiunea finală a Raportului privind evaluarea necesității actualizării/ajustării NCM G.03.02:2015 și NCM G.03.01:2017, în conformitate cu legislația și experiența țărilor UE, inclusiv necesitatea dezvoltării separate a noului NCM

Raport de Progres Semestrial nr. 3 pentru perioada 01 iulie - 31 decembrie 2023

Nr	Contractul	Data semnării contractului	Valoarea contractului	Data de finalizare a contractului	Metoda de achiziție	Livrabile transmise până în 31 decembrie 2023
	locuitori și elaborarea propunerilor de actualizare.					
11	MD-PIU-NORLD-339411-CS-INDV Consultant în planificare strategică pentru a oferi suport Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale în Implementarea subcomp.2.1.	17-Iul-23	286 613L	17-Jul-24	Selectarea Consultanților Individuali	În baza Fișelor de Pontaj lunare
12	Programul de Dezvoltare a Capacităților pentru Direcția Politici în domeniul AAS a MIDR	18-Dec-23	\$ 9 000	29-Feb-24	Selectarea Consultanților Individuali	Raportul de inițiere
13	Programe de dezvoltare profesională pentru operatorii și experți AAC cu studii de licență	04-Noi-23	1224980 L	31-Aug-25	Selecția directă	
	<i>Note:</i>	contract finalizat		contract în derulare		contract rezoluționat

Sursa: datele furnizate de UIP

Până în 31 decembrie 2023 au fost semnate 13 contracte, dintre care 1 este finalizat, 1 este reziliat, iar restul de 11 sunt în derulare.

Tabelul 18. Date privind contractele negociate - în curs de semnare în cadrul Proiectului SAASM

Nr	Contractul	Statutul	Valoarea Contractului	Participanți în cadrul procedurii de achiziție	Observații
1	MD-PIU-NORLD-346194-CS-QCBS / Studiu de fezabilitate și EIMS pentru Subproiectul Comrat	în curs de semnare	€ 299 450	Au fost incluși în lista scurtă 6 consultanți	Notificarea Intenției de Atribuire a fost transmisă consultanților care au depus propuneri pe 22 decembrie 2023. Perioada de suspendare se încheie la 10 ianuarie 2024.
2	MD-PIU-NORLD-376594-CS-CQS / Proiectarea pentru Grupuri Sanitare pentru îmbunătățirea instalațiilor ASI în unitățile medicale selectate	în curs de negociere		2 consultanți au depus EI	

Nr	Contractul	Statutul	Valoarea Contractului	Participanți în cadrul procedurii de achiziție	Observații
3	MD-PIU-NORLD-380722-CS-CQS / Sondaj de referință privind nivelul de satisfacție al populației cu servicii de alimentare cu apă și sanitație.	în curs de semnare	€ 28 773	5 consultanți au depus EI:	Negocierile au fost finalizate în 28 decembrie 2023. Contractul va fi semnat în viitorul apropiat.

Sursa: datele UIP

În data de 31 decembrie 2023, 2 contracte au fost în curs de semnare și 1 contract în proces de negociere (tabelul 18).

Suplimentar la cele prezentate, 3 pachete de procurări sunt în proces. (tabelul 19)

Tabelul 19. Date privind activitățile aflate în procedura de achiziție în cadrul Proiectului SAASM

No	Pachetul de procurări	Statutul	Metoda de procurare
1	Elaborarea conceptului MIS	Republicată	Selectarea Consultanților Individuali
2	Contractarea consultantului individual de dezvoltare instituțională pentru MIDR	În proces de evaluare	Selectarea Consultanților Individuali
3	MD-PIU-NORLD-346209-CS-QCBS Elaborarea Planului Național de Dezvoltare a Sectorului de Alimentare cu Apă și Sanitație din Moldova, a Programului de Investiții pe termen lung și a Strategiei de Finanțare	Evaluarea EI	Selecția consultanților pe baza calității și a costurilor

Sursa: datele UIP

3.3.4. Activitățile de mediu

În conformitate cu Standardele de Mediu și Sociale (SMS) și cu Planul de Management de Mediu și Social (PMMS), subiectele menționate mai jos au fost abordate și activitățile corespunzătoare au fost desfășurate în perioada de raportare:

- ***Efectuarea unei EIM naționale în conformitate cu Legea nr. 86/2014 privind evaluarea Impactului de Mediului***

După cum a fost dezvăluit în raportul semestrial anterior, UIP a solicitat Agenției de Mediu să emită o decizie privind necesitatea efectuării Evaluării Impactului asupra Mediului în conformitate cu Legea Națională 86/2014 pentru subproiectele Soroca și Rîșcani. Agenția a reacționat în timp util informând oficial UIP că singurul impediment pentru emiterea unei astfel de decizii este situația incertă cu:

- (i) utilizarea terenului existent în Rîșcani (zonele alocate pentru construcția Platformelor sunt terenuri de uz agricol – aceasta implică interdicția de a construi infrastructură de alimentare cu apă pe acestea. Destinația terenului ar trebui schimbată în „teren pentru construcții”) și
- (ii) dreptul de proprietate asupra terenului în Soroca (terenul alocat pentru SEAU ar trebui transferat din Fondul Forestier în proprietatea publică a Primăriei Soroca). Imediat ce aceste probleme vor fi clarificate, decizia va fi emisă și UIP va fi informată oficial.

Până în 31 decembrie 2023 situația era următoarea:

A fost emisă Hotărârea de Guvern cu privire la schimbarea dreptului de proprietate în Soroca. Singurul impediment pentru finalizarea procedurii este taxa de stat pentru schimbarea proprietarului terenului ce urmează a fi plătită de Primăria Soroca. Acest lucru este de așteptat să fie făcut în scurt timp, așa cum a raportat Primăria Soroca.

Referitor la schimbarea modului de folosință a terenurilor în Rîșcani, imediat după alegerile locale din 4 noiembrie 2023 și investirea primarilor nou aleși, aceștia au fost informați despre necesitatea declanșării, cât mai curând posibil, a procedurii de schimbare a destinației terenului. Întârzierea semnării acordului a dus la întârzierea lansării procedurii de schimbare a destinației terenului.

În data de raportare este semnat Acordul de Colaborare și procesul de schimbare a destinației terenului este în derulare.

- ***Sub-Proiectul Cahul***

Monitorizarea și evaluarea progresului înregistrat în elaborarea raportului EIMS pentru subproiectul Cahul-Vulcănești, precum și dezvoltarea PSP (ARAP) pentru subproiectul Cahul-Vulcănești au fost cele două sarcini principale ale specialiștilor în domeniul social și de mediu a UIP în perioada de raportare.

Până în 31 decembrie 2023 s-au realizat următoarele:

- Compania de consultanță a trimis al doilea proiect al EIMS (cu comentarii abordate) către UIP și acesta a fost aprobat;

- Lista persoanelor afectate de proiect elaborată de primăriile satelor vizate și transmisă UIP;
- De la mijlocul lunii decembrie, PSP/ARAP este în pregătire de către specialiștii de mediu și social ai UIP.

- ***Sub-Proiectul Comrat***

În ceea ce privește MS, în perioada de raportare singura sarcină în legătură cu sub-proiectul Comrat a fost participarea la evaluarea ofertelor depuse, precum și participarea la ședințele de evaluare pentru identificarea câștigătorului licitației pentru pregătirea Studiului de Fezabilitate SEAU Comrat și raportul EIMS.

- ***Sub-Proiectul Rîșcani***

După cum s-a menționat deja mai sus, Acordul de Colaborare a fost semnat cu întârziere. În ciuda acestui fapt, toate activitățile pentru a asigura progresul în cadrul acestei componente au fost desfășurate: (i) TR pentru dezvoltarea EIMS a fost elaborat și a fost recepționată agreerea prealabilă de la experții BM, (ii) ședințe de coordonare cu inginerii (pentru asigurarea faptului că PSP-urile sunt identificate meticulos), (iii) ședințe cu primarii în timpul vizitelor pe teren, în cadrul cărora aceștia au fost informați/instruiți despre importanța de procesului de schimbare a destinației terenurilor.

Activități planificate pentru următoarele 6 luni:

- Continuarea suportului consultantului în finalizarea EIMS și PMMS pentru subproiectul Cahul.
- Monitorizarea elaborării de către Consultant a capitolului de mediu pentru Specificația Tehnică pentru Subproiectul Cahul.
- Participarea la cea de-a doua ședință de Consultări Publice în cadrul EIMS pentru Subproiectul Cahul.
- Dezvoltarea PSP/ ARAP pentru Sub-Proiectul Cahul.
- Monitorizarea implementării componente de mediu în cadrul contractului de elaborare a Studiului de Fezabilitate și EIMS pentru Comrat.
- Efectuarea tuturor activităților legate de sarcinile din TR.

3.3.5. Activități sociale, de implicare a cetățenilor și de gen

În conformitate cu Standardele de mediu și sociale (SMS) și cu Planul de Management de Mediu și Social al proiectului (PMMS), următoarele activități au fost desfășurate în perioada raportată:

(i) Aspecte privind implicarea cetățenilor

Planul de implicare a părților interesate (PIS) a fost actualizat în conformitate cu acordurile locale cu Autoritatea Publică Locală (APL), regulamentele CLAS și Mecanismul de Soluționare a Reclamațiilor (MSR). PIS-ul actualizat a fost publicat pe site: https://ondrl.gov.md/wp-content/uploads/2023/08/SEP_MWSSP_updated-August-2023.pdf August-2023.pdf (gov.md).

Comitete Locale de Apă și Sanitație (CLAS)

Toate localitățile incluse în subproiectele PSAAS, cu excepția subproiectului Rîșcani, au Comitete Locale de Apă și Sanitație (CLAS) operaționale. Membrii CLAS primesc suport din partea Unității de Implementare a Proiectului (UIP) pe aspectele legate de implicarea cetățenilor.

Comitetele WASH (ASI)

În colaborare cu instituțiile de învățământ, s-a decis ca membrii Comitetului WASH (ASI) să fie reprezentați de Consiliul de Administrație al Instituției de Învățământ, conform art. 49 din Codul Educației al Republicii Moldova. Consiliul de Administrație este format din nouă membri: directorul instituției, directorul adjunct, reprezentantul Autorității Publice Locale (APL), trei părinți, doi profesori și un elev. Toate instituțiile au depus componența consiliului de administrație pentru comitetele WASH.

Membrii comitetelor WASH au beneficiat de instruirii online de la UIP. După primele întâlniri și alegerea membrilor responsabili, echipa UIP (expert social și de gen și expert în mediu și implicarea cetățenilor) a organizat o sesiune de informare pentru a discuta rolul și responsabilitățile membrilor comitetelor WASH, implicarea cetățenilor și despre MSR și rolul comitetelor WASH în acest proces. Au fost organizate două sesiuni de informare (05 și 06 decembrie 2023) pentru membrii Comitetelor WASH, una în limba română și alta în rusă.

Au fost înființate comitete WASH pentru instituțiile medicale participante în proiect. Fiecare comitet este format din trei membri: un reprezentant al instituției medicale, un reprezentant al Autorității Publice Locale (APL) și un reprezentant al comunității (fie un ONG, fie un cetățean activ). Înființarea acestor comitete s-a confruntat cu provocări din cauza alegerilor locale în desfășurare, dar s-au format cu succes 11 Comitete WASH din cele 14 instituții medicale vizate.

Consultări Publice

Consultarea Publică inițială a avut loc pentru EIMS a subproiectului Cahul. Subiectele prezentate și discutate în cadrul sesiunilor inițiale de consultare cu publicul în două întâlniri, una la Găvanoasa și alta la Vulcănești au fost:

- Includerea subproiectului Cahul-Vulcănești în programul de dezvoltare regională la nivel național și regional;

- Progresul sub-proiectului și etapa actuală de dezvoltare;
- Localitățile incluse în subproiect și infrastructura de apă planificată;
- Standardele de mediu și sociale ale Băncii Mondiale;
- Scopul și obiectivele raportului de evaluare de mediu și socială;
- Echipa care este implicată în elaborarea EIMS și ESPM;
- Aspecte cheie de mediu care trebuie abordate în EIMS;
- Aspectele cheie sociale abordate în EIMS;
- Scopul și obiectivele PMMS;
- Programul de implementare și planificarea celei de-a doua runde de consultări cu publicul;
- Mecanismul de Soluționare al Reclamațiilor;

Studiul de Referință

A fost selectată compania sociologică care va efectua sondajul de referință privind nivelul de satisfacție a populației cu serviciile de alimentare cu apă și sanitație în zona de intervenție a proiectului. Datele vor fi colectate la începutul anului 2024.

(ii) Mecanismul de soluționare a reclamațiilor

Mecanismele de Soluționare al Reclamațiilor (MSR) sunt operaționale la nivel național, regional și local, cu excepția localităților din cadrul subproiectului Rîșcani. În perioada de raportare nu au fost înregistrate reclamații.

A fost elaborat și tipărit un pliant care oferă informații despre MSR (Anexa 5). Pliantul este disponibil atât în limba română, cât și în limba rusă.

În plus, a fost creat un pliant specific MSR pentru subcomponenta WASH (ASI), disponibil și în limba română și rusă. Aceste pliante vor fi distribuite tuturor instituțiilor de învățământ și medicale participante în cadrul subcomponentei WASH (ASI).

(iii) Planul de acțiune privind aspecte de gen

În fiecare școală beneficiară a subcomponentei WASH (ASI), a fost desemnat un punct focal de gen din cadrul Comitetului WASH. Această persoană va avea o responsabilitate specifică pentru activitățile legate de gen, asigurând implicarea activă a femeilor în activitățile proiectului și facilitând participarea acestora la consultările publice și la alte evenimente ale proiectului. Punctul focal local de gen va servi, de asemenea, ca resursă, oferind informații și sprijin femeilor în ceea ce privește MSR.

În perioada de raportare, specialistul social și de gen a participat activ la ateliere de lucru care abordează problemele de gen, în special „Prezentarea notei de bune practici ale Băncii Mondiale privind abordarea exploatării și abuzului sexual și hărțuirii sexuale”, desfășurate în cadrul Rețelei de Schimb Social și de Mediu. În plus, în 12 octombrie 2023, o echipă a Băncii Mondiale (BM) a vizitat echipa de proiect pentru a evalua progresul aspectelor de gen în activitățile proiectului. Experții BM au subliniat necesitatea intensificării eforturilor pentru a încuraja mai multe femei să urmeze educație și angajare în domeniul alimentării cu apă și sanitație. Aceștia și-au exprimat intenția de a propune activități de colaborare în acest sens.

Toți Termenii de Referință elaborate de UIP se aliniază cu Planul de Acțiune privind Apectele de Gen, punând accent pe promovarea egalității de gen și a nediscriminării.

Activități planificate pentru următoarele 6 luni:

- Înființarea comitetelor WASH (ASI) pentru toate instituțiile beneficiare în cadrul componentei WASH (ASI) și asigurarea formării membrilor acestora.
- Înființarea CLAS în Rîșcani și desfășurarea de întâlniri de informare pentru CLAS în subproiectul Rîșcani.
- Suport și monitorizare consultantului în timpul dezvoltării EIMS și PMMS pentru subproiectul Cahul.
- Dezvoltarea PSP (ARAP) pentru Subproiectul Cahul.
- Efectuarea Training-urilor pentru noul personal al UIP cu privire la egalitatea de gen și incluziunea socială.
- Desfășurarea activităților de informare și conștientizare suplimentare privind Comitetele Locale/Cetățene de Apă și Sanitare și MSR.
- Gestionarea potențialelor plângeri și menținerea registrului MSR.
- Colaborarea cu CLAS din Soroca pentru a organiza o întâlnire cu „HIDROINPEX” S.A (o entitate de afaceri direct afectată) pentru a discuta despre Stația de Epurare a Apelor Uzate, a înțelege poziția acestora și a anticipa potențialele riscuri sociale.

3.3.6. Comunicarea și vizibilitatea Proiectului

Proiectul Securitatea Aprovizionării cu Apă și Sanitație din Moldova își propune să îmbunătățească accesul la apă potabilă și sanitație în anumite zone rurale și urbane ale Moldovei. Pentru a-și atinge obiectivele, proiectul a implementat diverse activități de comunicare și vizibilitate, inclusiv dezvoltarea și implementarea unei strategii de comunicare și a unui plan de acțiuni, comunicate de presă, buletine informative electronice, spoturi video și materiale promoționale.

În perioada de raportare au fost întreprinse următoarele acțiuni:

Pagina Facebook: A fost creată o pagină de Facebook care servește drept platformă de schimb de informații cu privire la activitățile cheie și progresul proiectului. Pagina reprezintă un canal interactiv pentru părțile interesate și beneficiari, contribuind la informarea și implicarea acestora. În total, 46 de postări au fost distribuite pe pagina de Facebook, asigurând o comunicare regulată cu publicul țintă. Link-ul: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100089919485925ink>

Strategia de Comunicare și Planul de Acțiuni: Strategia de Comunicare și Planul de Acțiuni, elaborate pentru a ghida eficient eforturile de comunicare ale proiectului, au fost aprobate de directorul Oficiului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală și se află în faza de implementare.

Website: Site-ul proiectului, dezvoltat și găzduit pe pagina web a Oficiului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală, este actualizat în mod regulat, servind drept sursă de încredere de informații pentru vizitatori.

Comunicate de presă: Pentru a evidenția evenimentele și activitățile proiectului, pe site-ul proiectului au fost postate 10 comunicate de presă. Aceste comunicate de presă difuzează în mod eficient informații în mass-media și public, sporind gradul de conștientizare și înțelegere a eforturilor proiectului.

Buletin Informativ Electronic: Primele două buletine informative electronice au fost elaborate și sunt disponibile pe site-ul proiectului. Acestea servesc ca instrument de comunicare esențial, oferind actualizări cu privire la cele mai recente activități și rezultate ale proiectului. Link-ul: <https://ondrl.gov.md/categorie/proiectul-saasm/publicatii/>

Planul de Comunicare pentru Programul de Alimentare cu Apă și Canalizare al Universității Tehnice din Moldova: Un Plan de Comunicare, elaborat pentru promovarea Programului de Alimentare cu Apă și Canalizare al Universității Tehnice din Moldova și atragerea potențialilor studenți, a fost aprobat de directorul Oficiului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală. În urmărirea obiectivelor sale, un spot video care promovează programul AAC la UTM a fost produs și distribuit prin diverse platforme de social-media. Adicional, două istorii de succes despre absolvenții programului au fost publicate pe site-ul UTM și pe platformele social-media. <https://tinyurl.com/2s3jufwt>; <https://tinyurl.com/yt22mjv4>; <https://tinyurl.com/bdz562ee>;

De asemenea, un videoclip și o poveste tipărită despre Programul de Dezvoltare Profesională AAC au fost produse și diseminate pe platformele UTM, MIDR și PSAASM. <https://ondrl.gov.md/banca->

[mondiala-investeste-in-pregatirea-specialistilor-din-domeniul-exploatarii-sistemelor-de-alimentare-cu-apa-si-canalizare/](#)

Materiale Promoționale: Două pliante au fost concepute și tipărite pentru a promova Mecanismul de Soluționare a Reclamațiilor și a PSAASM.

Acoperire Media: Activitățile desfășurate în cadrul proiectului au fost discutate la emisiuni Radio/TV precum Obiectiv Comun, TVR Moldova, Spațiu Public (Anexa 1), Radio Moldova și „Messenger”, Moldova 1. Links: <https://www.facebook.com/tvmoldova1/videos/242795811564759;>

<https://www.facebook.com/teleradiomoldova/videos/219473347832955/>

<https://www.facebook.com/TVRMoldova/videos/219990434467388>

<https://www.facebook.com/100089919485925/videos/873734267725706>

În perioada următoare (ianuarie-iunie 2024) sunt planificate următoarele acțiuni:

Buletin informativ electronic: Al treilea buletin informativ electronic ar trebui să fie finalizat până la sfârșitul lunii iunie 2024.

Implementarea Planului de Comunicare pentru Programul de Aprovizionare cu Apă și Canalizare al Universității Tehnice din Moldova: Planul de comunicare care vizează promovarea Programului de Securitate a Apei și Canalizare al Universității Tehnice va continua să fie implementat împreună cu departamentul de comunicare UTM.

Comunicate de presă și postări pe Facebook: Toate activitățile desfășurate în cadrul proiectului vor fi mediatizate. În acest sens, vor fi elaborate comunicate de presă care vor fi plasate pe pagina web a Oficiului Național de Dezvoltare Regională și Locală. În același timp, informația va fi plasată pe pagina de Facebook a proiectului SAASM. În acest mod, publicul larg și părțile interesate vor fi informate despre toate acțiunile și etapele proiectului, asigurând vizibilitatea și sprijinul continuu pentru PSAASM.

Hartă Interactivă: Va fi elaborată (opțional, în funcție de posibilitățile financiare) o hartă interactivă cu instituțiile selectate din cadrul subcomponentei WASH (ASI).

Strategia de Comunicare și Planul de Acțiune: Strategia de Comunicare și Planul de Acțiune vor fi revizuite/actualizate.

3.3.7. Activități de raportare, monitorizare și evaluare

Procesul de raportare, monitorizare și evaluare se referă la: (a) monitorizarea performanței proiectului în vederea atingerii ODP și a indicatorilor de rezultat pe o bază semestrială și (b) progresul implementării tuturor activităților și identificarea în timp util a blocajelor.

M&E rezultatelor are loc în raport cu indicatorii din *Cadrul de rezultate*, iar procedurile sunt detaliate în MOP.

În tabelul 20 sunt prezentate valorile Indicatorilor Obiectivului de Dezvoltare a Proiectului la situația din 31 decembrie 2023.

Tabelul 20. Indicatorii pentru Obiectivul de Dezvoltare al Proiectului la situația din 31 decembrie 2023

	Denumirea Indicatorului	Referință	Obiective intermediare, Anul 1	Frecvența	Valoarea în 31 decembrie 2023
PDOI_I	Creșterea accesului la servicii de alimentare cu apă gestionate în condiții de siguranță în zonele rurale și orașe selectate				
PDOI_I_1	Persoane care au acces la servicii de alimentare cu apă gestionate în condiții de siguranță în zone rurale și orașe selectate (Număr)	0.00	0.00	Semi - anual	0.00
PDOI_I_1g	din care femeie (Procent)	0.00	0.00	Semi - anual	0.00
PDOI_I_2	Persoane care au acces la servicii de sanitație gestionate în condiții de siguranță în zone rurale și orașe selectate (Număr)	0.00	0.00	Semi - anual	0.00
PDOI_I_2g	din care femei (Procent)	0.00	0.00	Semi - anual	0.00
PDOI_II	Consolidarea capacităților instituționale la nivel național și local pentru îmbunătățirea furnizării serviciilor AAS				
PDOI_II_3	Elaborarea și punerea în aplicare a Planului Național de Dezvoltare a Sectorului de Alimentare cu apă și Sanitație (PNDSAAS) cu un Program de investiții prioritare și o Strategie de finanțare (Text)	Nu există PNDSAAS	Grup de lucru pentru PNDSAAS creat	Anual	A fost desemnată Unitatea de coordonare a procesului de elaborare a PNDSAAS. Roadmap a fost elaborat. TR pentru elaborarea PNDSAAS a fost elaborat și aprobat. A fost publicată CEI pentru serviciile de consultanță (PNDSAAS).
PDOI_II_4	Numărul de operatori participanți care demonstrează capacități instituționale de bază pentru îmbunătățirea furnizării serviciilor de alimentare cu apă și sanitație (Număr)	0.00	0.00	Anual	0.00

Sursa: Documentul de Evaluare al Proiectului și datele UIP

Cel mai semnificativ progres a fost realizat pentru indicatorul PDOI_II_3 *Planul Național de Dezvoltare a Sectorului de Alimentare cu Apă și Canalizare (PNDSAAS)*.

Având în vedere faptul că la etapa actuală sunt derulate activitățile de elaborare a documentației tehnice, majoritatea Indicatorilor de Rezultate Intermediare au valoarea 0.

Tabelul 21. Indicatori de rezultate intermediare pe componente la situația din 31 decembrie 2023

	Denumirea Indicatorului	Referință	Obiectiv intermediar, Anul 1	Frecvența	Valoarea în 31 decembrie, 2023
IRI_1.1	Subcomponenta 1.1: Extinderea accesului și a calității serviciilor AAC				
IRI_1.1.1	Numărul de gospodării cu o conexiune funcțională la un serviciu de alimentare cu apă gestionat în condiții de siguranță (Număr)	0.00	0.00	Semi - anual	0.00
IRI_1.1.1s	Numărul de gospodării cu o rezistență sporită la secetă ca urmare a unei conexiuni funcționale la un serviciu de alimentare cu apă gestionat în condiții de siguranță (număr)	0.00	0.00	Semi - anual	0.00
IRI_1.1.2	Numărul de gospodării cu un racord de canalizare funcțional la un serviciu de sanitație gestionat în condiții de siguranță (Număr)	0.00	0.00	Semi - anual	0.00
IRI_1.1.2e	Numărul de gospodării care contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră ca urmare a unui racord canalizare funcțional la un serviciu de sanitație gestionat în condiții de siguranță (număr)	0.00	0.00	Semi - anual	0.00
IRI_1.1.3	Ape uzate și de septaj tratate în orașele mici selectate în conformitate cu standardele naționale de evacuare (metri cubi/an)	0.00	0.00	Anual	0.00
IRI_1.1.4	Numărul de gospodării care au acces la un sistem de sanitație gestionat în condiții de siguranță prin intermediul proiectului pilot de sanitație în gospodării casnice (Număr)	0.00	100.00	Semi - anual	0.00
IRI_1.1.5s	Numărul de gospodării sărace și vulnerabile care au acces la servicii de sanitație gestionate în condiții de siguranță (Număr)	0.00	0.00	Semi - anual	0.00
IRI_1.2	Subcomponenta 1.2: Îmbunătățirea instalațiilor WASH (ASI) din instituțiile publice				
IRI_1.2.1	Numărul de școli cu instalații funcționale de alimentare cu apă potabilă gestionate în condiții de siguranță și cu instalații sanitare și de igienă de bază (Număr)	0.00	0.00	Semi - anual	0.00
IRI_1.2.2	Numărul de unități de asistență medicală cu instalații funcționale de alimentare cu apă potabilă gestionate în condiții de siguranță, instalații sanitare și de igienă de bază (Număr)	0.00	0.00	Semi - anual	0.00

Raport de Progres Semestrial nr. 3 pentru perioada 01 iulie - 31 decembrie 2023

	Denumirea Indicatorului	Referință	Obiectiv intermediar, Anul 1	Frecvența	Valoarea în 31 decembrie, 2023
IRI_1.2.3	Numărul de persoane din școli care participă la programe de educație și comunicare în domeniul igienei (Număr)	0.00	0.00	Semi - anual	0.00
IRI_1.2.3g	Din care femei din școli care participă la programe de educație și comunicare în domeniul igienei (Procent)	0.00	0.00	Semi - anual	0.00
IRI_2.1	Subcomponenta 2.1.: Construirea capacității instituționale naționale pentru AAC				
IRI_2.1.1	Numărul de documente legislative și/sau normative elaborate în sprijinul modernizării sectorului (Număr)	0.00	0.00	Anual	0.00*
IRI_2.1.2	Dezvoltarea și punerea în funcțiune a Sistemului informațional de management național (SIM) pentru furnizorii de servicii AAC (Text)	Nu există sistem național; IP nu sunt încă aprobați	KPI-uri definite și aprobate de ANRE	anual	Nu există un sistem național; IP nu au fost încă aprobați**
IRI_2.1.3	Numărul de participanți care au finalizat cu succes un program acreditat de dezvoltare profesională și care avansează sau obțin un loc de muncă în poziții tehnice în sectorul serviciilor publice de apă și canalizare (Număr)	0.00	0.00	Anual	0.00
IRI_2.1.3g	Numărul de femei participante care finalizează cu succes programul acreditat de dezvoltare profesională și care avansează sau obțin un loc de muncă în poziții tehnice în sectorul serviciilor publice de apă și canalizare (Număr)	0.00	0.00	Anual	0.00
IRI_2.1.4	Numărul de persoane care au beneficiat de cursuri de formare și ateliere de lucru legate de cadrul de reglementare, de implementarea politicilor și de utilizarea SIM sectorial (Număr)	0.00	0.00	Semi - anual	0.00
IRI_2.1.4g	din care femei (procent)	0.00	0.00	Semi - anual	0.00
IRI_2.2	Subcomponenta 2.2.: Îmbunătățirea performanței operatorilor de servicii AAC				
IRI_2.2.1	Reducerea medie relativă a Apei nefacturate/ce nu aduce venituri (exprimată în m ³ /km de rețea pe an) pentru companiile AAC participante în comparație cu valoarea de referință (procent)	0.00	0.00	Anual	0.00
IRI_2.2.2	Creșterea relativă medie a Ratei de Acoperire a Costurilor Totale pentru companiile AAC participante față de valoarea de referință (procent)	0.00	0.00	Anual	0.00

	Denumirea Indicatorului	Referință	Obiectiv intermediar, Anul 1	Frecvența	Valoarea în 31 decembrie, 2023
IRI_2.2.3	Ponderea beneficiarilor care declară că proiectul a stabilit procese eficiente de implicare (procent)	0.00	75.00	Anual	0.00
IRI_2.2.3g	Ponderea femeilor beneficiare care raportează că proiectul a stabilit procese eficiente de implicare (Procent)	0.00	75.00	Anual	0.00

Sursa: Documentul de Evaluare al Proiectului și datele UIP

*Pentru Indicatorul IRI_2.1.1 *Numărul de documente legislative și/sau normative elaborate în sprijinul modernizării sectorului (Număr)* în cadrul Subcomponenta 2.1.: Consolidarea capacităților instituționale naționale pentru AAC, s-au desfășurat consultările publice, Tabelul de Sinteză al consultărilor publice și Tabelul de Sinteză aferent procesului de avizare/expertiza au fost recepționate și a fost demarat procesul reaprobare a Legii 303.

**Pentru Indicatorul IRI_2.1.2 *Sistemul Național Informațional de Management (SIM) pentru operatorii de servicii AAC elaborate și operațional (Text)*. TR, pentru contractarea unui consultant pentru elaborarea proiectului de HG pe conceptul SIM, a fost elaborat, coordonat cu MIDR, aprobat prin STEP și a fost publicat anunțul de angajare.

În perioada de raportare au fost efectuate următoarele acțiuni:

- Raportul Semestrial de Progres nr. 2 a PSAASM pentru perioada 05 februarie - 30 iunie 2023 a fost elaborate și aprobat de experții BM în data de 28 august 2023. Prezentarea către GCP a Raportului Semestrial nr.2 al proiectului și a Planului de Activitate UIP pentru 2024 a fost efectuată, în cadrul celei de-a doua ședințe în 01 decembrie 2023;
- Sistemul și Planul de M&E la nivel de proiect au fost actualizate;
- Au fost elaborate și transmise *Listele de verificare a implementării acțiunilor PSAASM*, pe baza Planului de Activitate pentru 2023 al UIP și Aide-Memoire, pentru lunile: iunie, iulie, august, septembrie, octombrie și noiembrie 2023;
- *Rapoartele scurte de progres ale PSAASM, bazate pe Aide-Memoire pentru TTL*, pentru lunile: iunie, iulie, august, septembrie, octombrie și noiembrie 2023, au fost elaborate și trimise.
- *Raportul privind activitățile finanțate din fonduri ADA* pentru perioada 01 ianuarie-30 iunie 2023 a fost elaborate și trimis către ADA.
- Elaborarea propunerilor de actualizare a *Indicatorilor Obiectivelor de Dezvoltare a Proiectului și a Indicatorilor de Rezultate Intermediare pe Componente*. A fost elaborată Nota informativă privind propunerile de actualizare a indicatorilor, în care au fost prezentate propuneri de actualizare a valorilor țintă, a metodologiei de calcul și valorilor de progres;
- Raportarea lunară, începând cu luna octombrie 2023, a activităților desfășurate în cadrul PSAASM pe platforma **proiect.gov.md**;
- Monitorizarea activității consultanților individuali contractați.

În perioada următoare sunt planificate următoarele acțiuni:

- elaborarea Raportului Semianual de Progres nr.3 al PSAASM pentru experții BM și Grupul de Coordonare al Proiectului.
- elaborarea *Checklist-urilor lunare de implementare a acțiunilor planificate* pentru decembrie 2023, ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai 2024 pentru MIDR;
- elaborarea *Rapoartelor Scurte de Progres lunare ale PSAASM, pe baza Aide-Memoire pentru TTL* pentru decembrie 2023, ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai 2024;
- Raportarea lunară, pentru decembrie 2023, ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai 2024, a activităților desfășurate în cadrul PSAASM pe **proiect.gov.md**;
- monitorizarea și coordonarea elaborării PIP și a evaluării de pentru operatorii AAC selectați;
- elaborarea Raportului semestrial pentru activitățile cu finanțare ADA pentru perioada 01 iulie-31 decembrie 2023;

3.4. Provocări și riscuri pentru implementarea proiectului

Principalele provocări și riscuri, pentru implementarea PSAASM, apărute în perioada de raportare, care pot duce la întârzieri în implementarea unor acțiuni sunt:

- Întârzieri în procesul de schimbare a terenurilor, pentru construcția stației de epurare de la Soroca;
- Întârzierile în procesul de schimbare a destinației terenului din *teren agricol* în *teren pentru construcție* duce la întârzieri în obținerea acordurilor de mediu;
- În procesul alegerilor locale din 05 noiembrie 2023, unii dintre primarii, din localitățile vizate de proiect, au fost schimbați. Astfel, a fost necesară informarea în detaliu a noilor primari despre procesele proiectului. Acest lucru a dus la întârzieri în unele activități de aprobare.
- Lipsa personalului calificat în domeniu sau a companiilor cu experiența necesară pentru a participa la licitații;
- Cooperarea cu provocări, cu APL-urile implicate, în special cele din subproiectul Rîșcani;
- Recepționarea cu întârziere a documentației necesare de la organele administrației de stat sau locale (certificat de urbanism, certificate de teren relevante, descărcare arheologică etc.), în special pentru subproiectul Rîșcani, unde regiunea afectată se află în zona de frontieră cu România.
- Experiență limitată a părților interesate în examinarea și coordonarea documentației de licitație.
- Experiență limitată a părților interesate în examinarea și aprobarea documentației de proiectare.
- Concurența scăzută pe piață a dus la relansarea procesului de licitație.

4.COMPONENTA 4. COMPONENTA PRIVIND INTERVENȚIA ÎN CAZURI DE URGENȚĂ

Este inclusă o componentă provizorie cu sumă zero, care va permite realocarea rapidă a veniturilor din credit/împrumuturi de la alte componente în timpul unei situații de urgență în cadrul procedurilor simplificate de achiziție și debursare. Această componentă permite Guvernului să solicite Băncii Mondiale să recategorizeze și să realoce finanțarea de la alte componente ale proiectului pentru a acoperi costurile de răspuns în situații de urgență și de recuperare. Componenta de răspuns la situații de urgență (CERC) va fi stabilită și gestionată în conformitate cu prevederile Politicii Băncii Mondiale și ale Directivei Băncii Mondiale privind finanțarea proiectelor de investiții. CERC, dacă este activat, va putea finanța activități eligibile incluse în lista pozitivă, stipulată în Manualul Operațional al Proiectului (MOP) (anexă dedicată CERC).

În perioada de raportare nu au existat acțiuni în cadrul acestei componente.

5. RAPORTARE PE BAZA LISTEI ACTIVITĂȚILOR PLANIFICATE PENTRU 2023

Tabelul 22. Raportare pe baza listei activităților planificate până la 31 decembrie 2023

Activitatea	Acțiunea	Data începerii	Starea acțiunii		
			Efectuat	În derulare	Nu a început
					
Activități generale					
Aranjamente Instituționale ale Proiectului	Planificarea primei întâlniri a Grupului de Coordonare al Proiectului	15 Martie, 2023			
	Investirea cu funcții de administrare a domeniului AAS a Direcției de Politici în domeniul de AAS, în calitate de Unitate principală/responsabilă pentru elaborarea PNAASM	10 Martie, 2023			
	Angajarea personalului rămas al UIP, conform programului de contractare prezentat experților BM	Până în Iunie, 2023			
Acorduri de suport ale proiectelor (ADR)	Semnarea acordurilor de sprijin pentru implementare cu ADR Sud	10 Martie, 2023			
	Semnarea acordurilor de sprijin pentru implementare cu ADR Nord	15 Martie, 2023			
	Semnarea acordurilor de sprijin pentru implementare cu ADR Găgăuzia	15 Martie, 2023			
Management financiar	Aprobarea HG privind scutirile de TVA	28 Februarie, 2023			
Aspecte sociale	Finalizarea și punerea în funcțiune a Mecanismului de Soluționare a Reclamațiilor	28 Aprilie, 2023			
	Elaborarea Planului de Acțiune privind Aspectul de Gen	31 Martie, 2023			
Subcomponenta 1.1					
Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de canalizare în Soroca	Semnarea Acordului de Cooperare de către I.P. ONDRL, ADR și APL-uri	30 Martie, 2023			
	Elaborarea TR, inclusiv a specificațiilor tehnice, a conceptului preliminar de proiectare și a estimărilor de costuri pe baza procedurilor de achiziție aprobate.	1 Februarie, 2023			
	Desfășurarea procedurilor de achiziție și contractare ale companiilor de proiectare și construcție	15 Decembrie, 2023			

Raport de Progres Semestrial nr. 3 pentru perioada 01 iulie - 31 decembrie 2023

Activitatea	Acțiunea	Data începerii	Starea acțiunii		
			Efectuat	În derulare	Nu a început
			+	●	×
	Sprrijin pentru elaborarea și semnarea contractelor de delegare a serviciilor de AAS către operatorul licențiat	31 Mai, 2023			×
	Crearea Comitetului Local pentru Apă și Sanitație	28 Aprilie, 2023	+		
Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în clusterul Prut, raionul Rîșcani	Semnarea Acordului de cooperare de I.P. ONDRL, ADR și APL-uri	30 Martie, 2023	+		
	Contractare companiei de proiectare pentru ajustarea DT și DC	15 Martie, 2023		●	
	Efectuarea procedurilor de achiziție și de contractare a companiei care va pregăti EIMS și PMMS pentru subproiect	15 Martie, 2023		●	
	Sprrijin pentru crearea și licențierea noului operator regional în domeniul AAS în raionul Rîșcani	1 Aprilie, 2023		●	
	Elaborarea caietului de sarcini și a documentelor de licitație pentru compania de construcții, în conformitate cu DT și DC ajustate	1 Noiembrie, 2023			×
	Elaborarea caietului de sarcini pentru compania de supraveghere tehnică	1 Septembrie, 2023			×
	Inițierea procedurilor de achiziție a lucrărilor	1 Decembrie, 2023			×
	Sprrijin pentru elaborarea și semnarea contractelor de delegare a serviciilor AAS către operatorul licențiat	31 Mai, 2023			×
	Crearea Comitetului Local pentru Apă și Sanitație	1 Aprilie, 2023			×
Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în raioanele Cahul și Vulcănești	Semnarea Acordului de cooperare de I.P. ONDRL, ADR și APL-urile	20 Martie, 2023	+		
	Contractarea companiei de proiectare pentru ajustarea DT și DC	15 Martie, 2023	+		
	Efectuarea procedurilor de achiziție și de contractare a companiei care va pregăti EIMS și PMMS pentru subproiect	15 Martie, 2023	+		
	Elaborarea caietului de sarcini pentru compania de construcții, în conformitate cu DT și DC ajustate	1 Noiembrie, 2023			×

Raport de Progres Semestrial nr. 3 pentru perioada 01 iulie - 31 decembrie 2023

Activitatea	Acțiunea	Data începerii	Starea acțiunii		
			Efectuat	În derulare	Nu a început
					
	Elaborarea caietului de sarcini pentru compania de supraveghere tehnică	1 Septembrie, 2023			
	Inițierea procedurilor de achiziție a lucrărilor	1 Decembrie, 2023			
	Sprajin pentru elaborarea și semnarea contractelor de delegare a serviciilor AAS către operatorul licențiat	15 Aprilie, 2023			
	Crearea Comitetului Local pentru Apă și Sanitație	1 Aprilie, 2023			
Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de canalizare în municipiile Comrat	Semnarea Acordului de Cooperare de către I.P. ONDRL, ADR și APL-uri	20 Martie, 2023			
	Începerea procedurilor de achiziție pentru contractarea Firmei de Consultanță pentru elaborarea Studiului de Fezabilitate și ESIA	15 Aprilie, 2023			
Program de sanitație on-site	Elaborarea Studiului de Piață	30 Aprilie, 2023			
	Selectarea localității beneficiare	31 Mai, 2023			
	Angajarea Companiei de Proiectare	31 Octombrie, 2023			
	Elaborarea DT și a DC	31 Martie, 2024			
Subcomponenta 1.2					
Îmbunătățirea instalațiilor WASH rezistente în instituțiile publice și sociale	Aprobarea listelor de instituții, furnizate de Ministerul Sănătății al RM și Ministerul Educației și Cercetării	28 Februarie, 2023			
	Angajarea inginerului ASI	31 Martie, 2023			
	Pregătirea termenilor de referință privind aspectele tehnice pentru compania de proiectare în școli	30 Septembrie, 2023			
	Angajarea companiei de proiectare pentru activitățile ASI în școli	31 Ianuarie, 2024			
	Angajarea companiei de proiectare pentru intervenții ASI în instituțiile medicale	31 Ianuarie, 2024			
	Inițierea lucrărilor de construcții	31 Ianuarie, 2025			
Subcomponenta 2.1					

Raport de Progres Semestrial nr. 3 pentru perioada 01 iulie - 31 decembrie 2023

Activitatea	Acțiunea	Data începerii	Starea acțiunii		
			Efectuat	În derulare	Nu a început
			+	☀	✖
Planificare sectorială și finanțare pentru livrarea programatică	Elaborarea Foi de Parcurs, necesară pentru elaborarea PNDSAAS	30 Martie, 2023	+		
	Elaborarea caietului de sarcini pentru contractarea unei companii de consultanță pentru elaborarea PNDSAAS	30 Martie, 2023	+		
	Contractarea consultantului în planificare strategică pentru a oferi sprijin Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale în implementarea Subcomponentei 2.1, în special pentru a susține elaborarea PNDSAAS și, de asemenea, pentru a sprijini în reformele sectoriale planificate	10 Martie, 2023	+		
	Elaborarea TR pentru a contracta compania pentru Evaluarea Strategică de Mediu pentru PNDSAAS	29 Februarie, 2023			✖
	Elaborarea caietului de sarcini pentru dezvoltarea capacității Unității principale/responsabilă de AAS	30 Septembrie, 2023	+		
Reforma legislativă și în domeniul de proiectare	Contractarea consultantului care va lucra împreună cu reprezentanții MIDR și Grupul de lucru parlamentar în vederea elaborării proiectului de modificare a Legii nr. 303/2013, pentru a sprijini în promovarea și consultarea publică a proiectului de lege	10 Martie, 2023	+		
	Contractarea firmei de consultanță pentru elaborarea Normativului de Construcții Moldovenesc "Rețele și instalații de canalizare exterioră"	1 Aprilie, 2023	+		
	Contractarea consultantului pentru elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea criteriilor de autorizare, construcție, înregistrare, control, operare și întreținere a sistemelor individuale adecvate de colectare și epurare a apelor uzate	10 Martie, 2023	+		
Monitorizarea și benchmarking-ul operatorilor	Semnarea Acordului de Cooperare Interinstituțională	1 Aprilie, 2023	+		
	Elaborarea TR pentru contractarea unui consultant care să elaboreze proiectul de HG privind conceptul SIM	1 August, 2023	+		
	Demararea procedurilor de achiziție pentru contractarea consultantului care va elabora HG și ToR pentru compania de consultanță pentru elaborarea SIM	1 November, 2023	+		

Raport de Progres Semestrial nr. 3 pentru perioada 01 iulie - 31 decembrie 2023

Activitatea	Acțiunea	Data începerii	Starea acțiunii		
			Efectuat	În derulare	Nu a început
					
	Demararea procedurilor de achiziție pentru contractarea companiei pentru elaborarea SIM	1 Aprilie, 2024			
Dezvoltarea capitalului uman	Elaborarea și solicitarea notei "Lipsa de obiecții" pentru Acordul de Cooperare între ONDRL, UTM și AMAC și asigurarea ulterioară a semnării acestuia.	15 Martie, 2023			
	Aprobarea listei celor 50 de persoane cu studii superioare din cadrul operatorilor AAC, pentru studii de calificare și recalificare	10 Aprilie, 2023			
	Semnarea Contractului de prestări servicii cu Universitatea Tehnică din Moldova	30 Mai, 2023			
	Suport în asigurarea acreditării de către Ministerul Educației și Cercetării a studiilor de calificare și recalificare pentru persoanele cu studii de colegiu	30 Mai, 2023			
	Suport pentru UTM în solicitarea a 20 de locuri finanțate de la bugetul de stat pentru a solicita redeschiderea unui Grup Specializat în domeniul AAC, în conformitate cu prevederile Documentului de Evaluare a Proiectului	10 Aprilie, 2023			
Notă:			Acțiuni în afara perioadei de raportare		

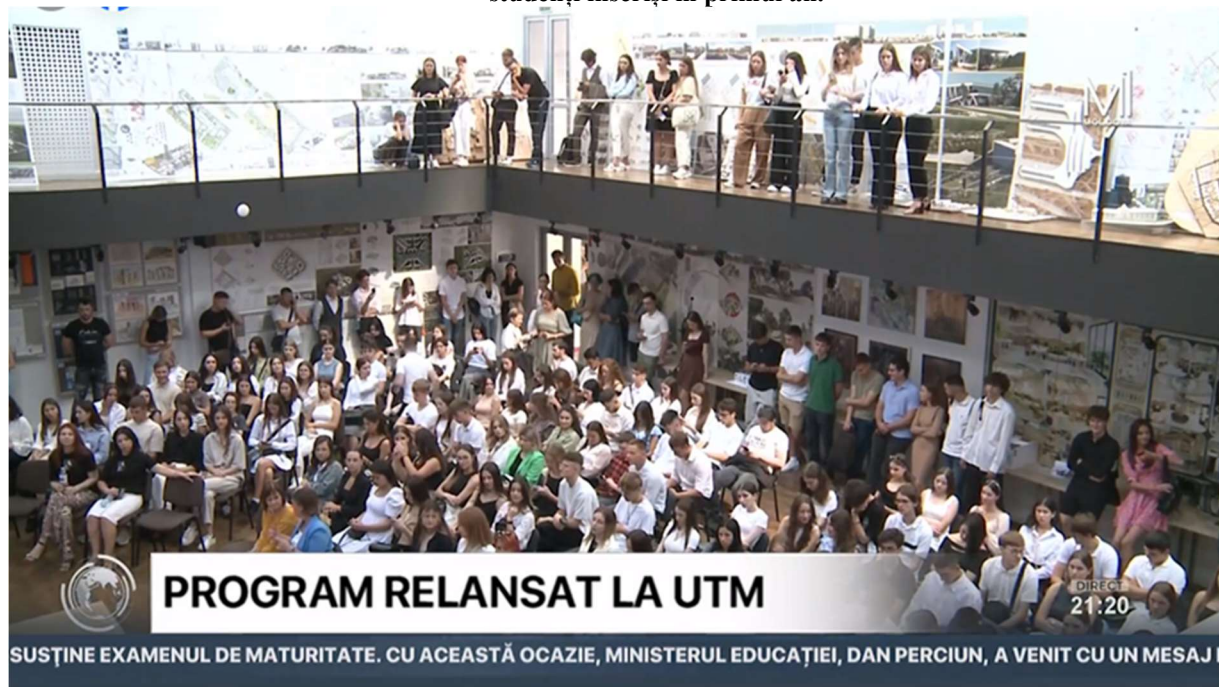

ANEXE

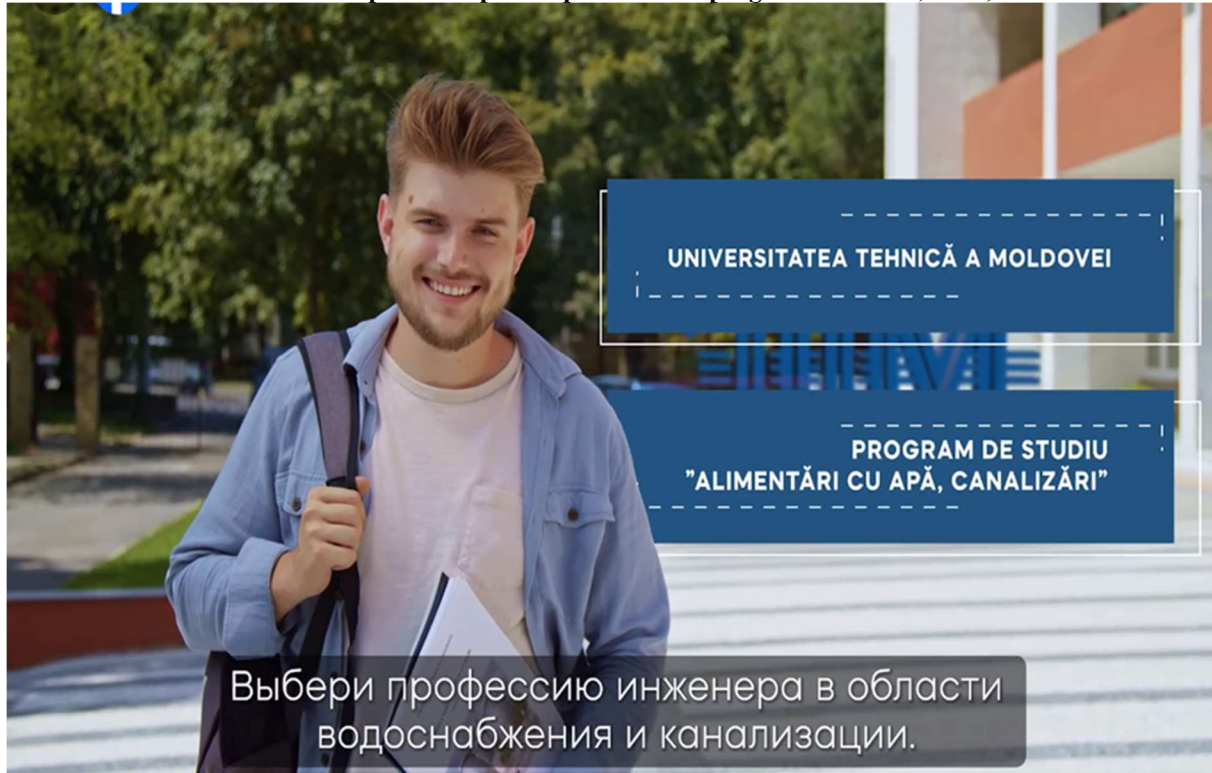
Anexa 1. Program Radio Spațiu Public, Radio Moldova. Tema - progresul PSAASM

Anexa 2. Reportaj video legat de relansarea programului AAC la UAF, UTM, de canalul public Moldova 1 cu studenți înscriși în primul an.

Anexa 3. Spot video pentru promovarea programului AAC, AUF, TUM

Anexa 4. Site-ul ONDRL/ PSAASM

The screenshot shows the website interface for ONDRL (National Office for Regional and Local Development). The page title is 'Descrierea proiectului' (Project Description). The main heading is 'Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova' (Water and Sanitation Security in Moldova). The text describes the project's goal to increase access to safe food and water and sanitation in rural and urban areas, based on an agreement between the Republic of Moldova and the International Development Association. It lists components like infrastructure rehabilitation and WASH systems. A sidebar on the right contains a 'DESPRE' (About) menu with items like REGULAMENTE, RECLAMAȚII, RAPOARTE, ACHIZIȚII, NOUȚĂȚI, ANUNȚURI, PUBLICAȚII, and CONTACTE. The website footer includes a logo and the text 'Proiectul "Securitatea Aprovizionării cu Apă și Sanitație în Moldova" (P173076)'.

Anexa 5. Pliant pentru promovarea Mecanismului de Soluționare a Reclamațiilor

Fă-ți vocea auzită!

Nu ezita să raportezi problemele apărute!

Folosește mecanismul de soluționare a reclamațiilor și ajută-ne să aducem apă de calitate în comunitatea ta!

Cum poți face acest lucru?

Adresează-te la primăria din localitatea ta, la Comitetul Local pentru Apă și Sanitație (CLAS)!

Contactează:

Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală/ Unitatea de Implementare a Proiectului

+373 69 131 817

reclamatii@ondrl.gov.md

mun. Chișinău, MD-2005,
str. Alexandru cel Bun, nr. 51 A, etaj. 2

ondrl.gov.md/reclamatii

Agencia de Dezvoltare Nord
Sub-proiectele din Soroca, Rîșcani
☎ +373 231 61 980
✉ adrnord@adrnord.gov.md
📍 Republica Moldova, MD-3110
mun. Bălți, Piața Vasile Alecsandri 8

Agencia de Dezvoltare Sud
Sub-proiectele din r-nul Cahul
☎ +373 241 26 286
✉ adrsud@adrsud.gov.md
📍 Republica Moldova, MD-4101
or. Cimișlia, bld. Ștefan cel Mare 12

Agencia de Dezvoltare Găgăuzia
Sub-proiectul Comrat
☎ +373 298 22 693
✉ adrgagauzia@adrgagauzia.gov.md
📍 Republica Moldova, mun. Comrat,
str. Strada Tretiacov 36

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
☎ +373 22 250 500
✉ secretariat@midr.gov.md
📍 Republica Moldova, Chișinău, MD-2012
Piața Marii Adunări Naționale 1

Mai multe informații despre
Mecanismul de soluționare a reclamațiilor

Banca Mondială
✉ grievances@worldbank.org
Prin intermediul platformei online
SSR al Băncii Mondiale:

Proiectul „Securitatea Aprovizionării cu Apă și Sănătate în Moldova”

Anexa 6. Pliant pentru promovarea Proiectului Securitatea Aprovizionării cu Apă și Sanitație în Moldova

Componentele proiectului

Subcomponenta 2.2:

- Îmbunătățirea performanței operatorilor de servicii de alimentare cu apă și canalizare:
 - ▶ S.A. „Apă-Canal Cahul”
 - ▶ Î.M. „Apă-Canal Vulcănești”
 - ▶ Î.M. „Apă-Canal Costești”
 - ▶ S.A. „Regia Apă-Canal Soroca”
 - ▶ Î.M. „SU-Canal” Comrat

ONDRL
Unitatea de Implementare a Proiectului

ondrl.gov.md

☎ +373 69 131 817
✉ reclamatii@ondrl.gov.md
📍 mun. Chișinău, MD-2012,
str. Alexandru cel Bun, nr. 51 A, et. 2

Securitatea aprovizionării
cu apă și sanitație în Moldova

Apă curată pentru o viață sănătoasă

Obiectivele proiectului

Creșterea accesului la servicii de alimentare cu apă și sanitație, gestionate în condiții de siguranță în zonele rurale și orașele selectate, precum și consolidarea capacității instituționale, la nivel național și local, pentru furnizarea serviciilor de alimentare cu apă și sanitație

• Perioada de implementare a proiectului **5 ani**

Bugetul proiectului
46 531 300 Euro

44 100 000 Euro

- Asociația Internațională de Dezvoltare
- Agenția Austriacă pentru Dezvoltare

1 550 000 Euro

- Contribuția localităților **3%**
- Beneficiari direcți **96,5 mil persoane**

Componentele proiectului

1 Creșterea accesului la servicii de alimentare cu apă și sanitație, gestionate în condiții de siguranță în zonele rurale și orașele selectate

Subcomponenta 1.1:

- Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în raioanele Rîșcani, Cahul și orașul Vulcănești
- Extinderea și îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de canalizare în municipiile Soroca și Comrat
- Proiect pilot pentru îmbunătățirea serviciilor de sanitație în gospodăriile casnice

Subcomponenta 1.2:

- Îmbunătățirea facilităților de apă, sanitație și igienă (WASH) din instituțiile publice sociale (școli și centre medicale)

2 Consolidarea capacității instituționale la nivel național și local pentru îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și sanitație

Subcomponenta 2.1:

- Consolidarea capacității instituționale la nivel național și local pentru furnizarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare
- ▶ Consolidarea capacității instituționale la nivel național în domeniul alimentării cu apă și canalizare:
- ▶ Elaborarea Planului Național de Amenajare a Teritoriului - secțiunea „alimentare cu apă și sanitație”
- ▶ Asistență tehnică pentru APL-uri și operatorii de alimentare cu apă și canalizare, pentru a sprijini procesul de agregare în operatori regionali autorizați, conform Planului național de dezvoltare
- ▶ Pregătirea modificărilor legislative, politice, documentelor normative, normelor de proiectare și construcție pentru sanitație (actualizarea normelor) și consolidarea capacităților aferente, conform PNDSAAS
- ▶ Dezvoltarea și implementarea unui Sistem de management al informațiilor privind alimentarea cu apă și canalizare la nivel național pentru operatori
- ▶ Asistența pentru reglementatorul național (ANRE), pentru operatorii de alimentare cu apă și canalizare și APL-uri în elaborarea tarifelor și revizuirea acestora
- ▶ Implementarea unui program de dezvoltare profesională, în colaborare cu Asociația „Moldova Apă - Canal”, Universitatea Tehnică a Moldovei și operatorii serviciilor de alimentare cu apă și canalizare

